

KWARTALNIK OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH WE WROCŁAWIU

Przegląd Radcowski

ISSN 2391-9159

Nr 42/2024 Marzec

Kanał YouTube
OIRP we Wrocławiu

12

Ślubowanie aplikantów
radcowskich

42

Dzień Kobiet w OIRP
we Wrocławiu

125

Anna Zalesińska
Redaktor Naczelna

Drogie Koleżanki, Drodzy Koledzy

Krystian Mularczyk
Zastępca Redaktor Naczelnej

Sąd postanowił na podstawie art. 75 § 1 k.p.k. odwiedzaczy i art. 275 § 2 k.p.k. w zw. z art. 2 k.p.k. odwiedzaczy oddać podejrzanego kota Mariana pod dozór Policji odwiedzaczy; zobowiązać podejrzanego: nieopuszczania naszego świata oraz miasta Wrocławia (...).

Tak oto w magiczny świat odwiedzaczy, przesiąknięty na wskroś prawnymi „smaczkami”, wprowadza nas nasz korporacyjny kolega Krzysztof Zapotoczny, laureat prestiżowej nagrody w ramach 30. Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego. Zapraszamy do lektury wywiadu z Panem Mecenasem, zapoznania się z recenzją książki i przede wszystkim – do sięgnięcia po samą książkę.

A jak minął w samorządzie pierwszy kwartał 2024 r.? Cóż, znów warto przywołać klasyka „Był karnawał. W karnawale. Wszyscy bardzo lubią bale”². Był Bal Maskowy (o czym pisze mec. J. Łabędzka), był Bal Aplikanta (co udokumentowała mec. S. Filińska) i był Bal Wiedeński organizowany przez Konsula Republiki Austrii we Wrocławiu.

Poza tym otwarty został nowy cykl szkoleniowy. Centrum Doskonalenia Zawodowego przygotowało bogatą ofertę szkoleń (szczegółowy harmonogram w Kalendarium). Komisja Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej kontynuuje podcasty, do zapoznania się z którymi serdecznie zapraszamy (o najnowszych podcastach pisze mec. W. Lamik).

Nie bez znaczenia jest też, że z dniem 14 marca weszliśmy w nowy etap informatyzacji. Rozprawy zdalne stały się trwałą częścią Kodeksu postępowania cywilnego, doręczenia elektroniczne za pośrednictwem Portalu Informacyjnego zostały zaprojektowane nie tylko dla procedury cywilnej, ale również dla karnej, uregulowano uprawnienia Ministra Sprawiedliwości w zakresie dostępu do akt sądowych (o czym szerzej pisze mec. K. Sandecka) i wreszcie uporządkowano sądowe systemy teleinformatyczne wykorzystywane w sądownictwie powszechnym (zainteresowanych odsyłam do podcastu „Prawo a nowe technologie” #34).

I wreszcie nie samą pracą człowiek żyje, więc w tym numerze można poczytać o ostatnich seansach w DCF-ie (dla każdego coś milego – raz „Sok z Żuka”, raz Bareja), atrakcjach zorganizowanych z okazji Dnia Kobiet i Dnia Mężczyzny, po wreszcie felieton o Kandinskim naszego niezastąpionego mec. R. Gąsiora. ■

1 K. Zapotoczny, *Kot Marian i odwiedzacze*, Warszawa 2022.
2 J. Brzechwa, *Była sobie Pchła Szachrajka. Część IV*, https://poezja.org/wz/Jan_Brzechwa/3432/Przygody_Pchly_szachrajki [dostęp: 10 marca 2024].

A still life composition featuring several purple and silver Easter eggs scattered on a light blue, textured surface. A bundle of willow branches with fuzzy catkins is positioned on the right side. A piece of white gauze fabric is draped in the upper right corner.

Wesołego Alleluja

i magicznej rodzinnej atmosfery.
Obfitości na wielkanocnym stole
i ogromu miłości płynącej
od rodziny i najbliższych.

**Niechaj te święta będą
pełne radości i spokoju**

życzy
Kolegium Redakcyjne „Przeglądu Radcowskiego”

SUDEA

Na południu Wrocławia
budzi się nowe miejsce
do życia.

Zapraszamy na niezobowiązujące
spotkanie w ogrodzie nowej inwestycji
apartamentowej na wrocławskich
Krzykach.

Przygotowaliśmy dla Państwa
specjalną ofertę przedsprzedażową.

SUDEA.PL

08 Kalendarium

Z ŻYCIA SAMORZĄDU

- 09 Kronika Rady OIRP we Wrocławiu ■ **Michał Różewicz**
- 10 Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu w Telewizji Echo24 ■ **Aleksandra Pakuła**
- 12 Social Media Izby otwierają nowy rozdział pt. YouTube ■ **Aleksandra Pakuła**
- 14 Porozumienie o współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a Akademią Leona Koźmińskiego w Warszawie ■ **Krzystian Mularczyk**
- 16 Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu ■ **Anna Zalesińska**
- 17 Witamy nowych radców prawnych ■ **Beata Kozieł**

SENIORZY SENIORM

- 18 Nasza siedziba pięknieje ■ **Krzystyna Stoga**
- 21 Wigilia Seniorów ■ **Joanna Łabędzka**
- 23 Nowy rok, nowi my, stare problemy ■ **Bartosz Stasik**

ZAGADNIENIA PROBLEMOWE

- 25 Udostępnienie informacji objętych tajemnicą zawodową na rzecz uczestników rynku kapitałowego w celu dochodzenia roszczeń cywilnych na drodze sądowej ■ **Piotr Rodziewicz**

RODO

- 29 Współadministratorzy w sądowych systemach teleinformatycznych ■ **Katarzyna Sandecka**

RECENZJA

- 33 Recenzja publikacji „E-Sąd. E-doręczenia, rozprawy zdalne, systemy teleinformatyczne w sądownictwie. Komentarz praktyczny” ■ **Krzystian Mularczyk**
- 35 O tym jak radca prawny wkroczył w świat duchów, zjaw, upiórów, magii i co najważniejsze – dziecięcej wyobraźni ■ **Anna Zalesińska**
- 37 Recenzja książki „Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce. Aspekty prawne” ■ **Krzystian Mularczyk**

Z RADCOWSKIEJ WOKANDY

- 39 Groźenie postępowaniem karnym i dyscyplinarnym ■ **Leszek Korczak**

APLIKACJA

- 42 Wyższa zdawalność na egzaminie wstępnym ■ **Robert Staszewski**

- 45** Niezapomniany Bal Aplikanta 2024 w OIRP we Wrocławiu! ■ **Sylwia Filińska**
- 48** Jakub Ziolo – sylwetka aplikanta ■ **Milena Szostak-Kaluska**

SZKOLENIA

- 49** Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Szczawnie-Zdroju ■ **Krystian Mularczyk**
- 51** Sprawozdanie z działalności Sekcji Praktyków Prawa Restrukturyzacyjnego i Upadłościowego przy OIRP we Wrocławiu w roku 2023 ■ **Beata Kotula**

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

- 55** Sprawozdanie z Konferencji FBE w Lizbonie ■ **Maciej Białas, Anna Augustyn, Aleksandra Kraśnicka**

KĄCIK JĘZYKOWY

- 58** O samorządzie i jego organach po angielsku ■ **Izabela Konopacka**

NOWE TECHNOLOGIE

- 59** Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie” ■ **Wojciech Lamik**
- 62** Akt o usługach cyfrowych i klauzula dobrego samarytanina ■ **Ewelina Drelichowska**
- 66** Fonty w grach wideo ■ **Marek Czwojdziniński**
- 70** Influencer marketing: blaski i cienie współpracy od podszewki – jak zapewnić, że influencer nie otworzy puszkę Pandory dla Twojej marki? ■ **Dorota Jarzębowska**
- 76** Sztuczna inteligencja w Wielkiej Brytanii ■ **Maciej Białas**
- 80** Akt o sztucznej inteligencji. Nowa era regulacji SI w Unii Europejskiej ■ **Aleksandra Kraśnicka**

WYDARZENIA

- 84** Sprawozdanie z I Krajowej Konferencji Konsumentckiej ■ **Edyta Rutkowska-Tomaszewska, Małgorzata Miś**
- 90** Sprawozdanie z warsztatu „Wspólna analiza dobrostanu i ryzyk dotyczących społeczności uchodźcze i goszczące” ■ **Filip Rakoczy-Nazimek**
- 92** Rozwijamy naszą współpracę z Uniwersytetem WSB Merito we Wrocławiu ■ **Sylwia Filińska**
- 94** XXXI Konferencja Naukowo-Zawodowa pt. „Standardy a praktyka – wyzwania stojące przed biegłymi rewidentami” ■ **Krystian Mularczyk**
- 97** Kawa w futurystyczno-świętecznym klimacie ■ **Natalia Piotrowska**
- 100** Tramwaj Praw Człowieka ■ **Aleksandra Pakuła**
- 102** Ogólnopolska Konferencja Naukowa Prawniczych ZZP ■ **Magdalena Wasylkowska-Michór**

- 104** „Sok z żuka”, czyli triumf szalonej wyobraźni! ■ **Sylwia Filińska**
- 106** Podsumowanie czwartej edycji kursu „Szkoła IT dla prawników” ■ **Aleksandra Kalinowska**
- 110** Szlachetna Paczka 2023 ■ **Marta Kędziora**
- 112** Jeszcze o balu karnawałowym... ■ **Joanna Łabędzka**
- 114** Kolejny Konkurs z Doktryn Politycznych i Prawnych za nami ■ **Jakub Merta**
- 115** Sprawozdanie z posiedzenia Rady Liderów Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu ■ **Krystian Mularczyk**
- 117** Rada kierunku Konsulting prawny i gospodarczy – gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy ■ **Krystian Mularczyk**
- 119** Spotkanie Nowych Doradców Podatkowych i Doradców Podatkowych Jubilatów ■ **Alicja Marciniak**
- 121** Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem ■ **Dorota Seweryn-Stawarz**
- 123** Wieczór filmowy z klasyką polskiego kina – „Poszukiwany, poszukiwana” w reż. Stanisława Barei ■ **Sylwia Filińska**
- 125** Wyjątkowe wydarzenie dla wyjątkowych kobiet czyli Dzień Kobiet w OIRP we Wrocławiu! ■ **Sylwia Filińska**
- 132** Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Świeradowie-Zdroju ■ **Alicja Marciniak**
- 133** Rozwijamy współpracę z Dolnośląskim Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych ■ **Krystian Mularczyk**
- 134** Dzień Mężczyzn w OIRP we Wrocławiu w iście survivalowym stylu! ■ **Sylwia Filińska**

SPORT

- 137** Sekcja Nordic Walking ■ **Beata Janikowska**
- 139** Drużyna OIRP we Wrocławiu wicemistrzem ekstraklasy Häfele PRO LIGA ■ **Andrzej Jaskowski**

FELIETON

- 140** Wassily Kandinsky – malarz wnętrza ■ **Radosław Gąsior**

PRZESZŁOŚĆ – PRZYSZŁOŚĆ – TERAŹNIEJSZOŚĆ

- 144** Przeszłość – terażniejszość – przyszłość ■ **Anna Zalesińska, Krystian Mularczyk**

WYWIAD

- 146** Dużo czytać, dużo pisać. Wywiad z r. pr. Krzysztofem Zapotocznym ■ przeprowadziła **Anna Zalesińska**

KWIECIEŃ						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

MAJ						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

CZERWIEC						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KWIECIEŃ

- 08** **Seminarium radcowskie** „Odszkodowanie za naruszenie zakazu dyskryminacji – uwagi praktyczne”
- 11** **Webinarium** „Prawo prasowe w praktyce prasowej”
- 22** **Seminarium radcowskie** „Postępowanie w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe”
- 25** **Webinarium** „Cyberbezpieczeństwo – wybrane zagadnienia”

MAJ

- 09** **Webinarium** „Przegląd zmian w prawie pracy z 2024 r. i omówienie wyzwań na 2024”
- 13** **Seminarium radcowskie** „Pozycja wierzyciela w postępowaniach restrukturyzacyjnych”

- 27** **Seminarium radcowskie** „Aspekty podatkowe zbycia nieruchomości”

CZERWIEC

- 01/08** **Dzień Dziecka**
- 13** **Webinarium** „Odpowiedzialność za naruszenia praw własności przemysłowej – wybrane zagadnienia praktyczne”
- 17** **Seminarium radcowskie** „Komunikacja w ochronie zdrowia, czyli o czym pacjent powinien wiedzieć”
- 20** **Webinarium** „Legal Design dla radcy prawnego – podejście praktyczne”
- 29** **Konferencja** z okazji 5-lecia Dolnośląskiego Forum Zawodów Zaufania Publicznego

Understanding IT and IP Contracts

Start kursu
16 kwietnia

Zdobądź niezbędne umiejętności językowe w zakresie prawa Nowych Technologii!

Kronika Rady OIRP we Wrocławiu

■ r. pr. **Michał Różewicz**

Pierwszy kwartał nowego roku 2024 był dla Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu czasem pracy na podwyższonych obrotach. Jest to ostatni rok kadencji obecnej Rady i jednocześnie rok wyborczy, co zawsze wiąże się z koniecznością przygotowania całego procesu.

W roku 2024 zaplanowane zostały dwa Zgromadzenia Delegatów – sprawozdawcze w dniu 17 kwietnia, gdy przedstawione zostaną informacje o funkcjonowaniu Izby w roku 2023 oraz wyborcze w dniu 24 września, podczas którego delegaci wybiorą osoby do pełnienia funkcji w organach Okręgowej Izby Radców Prawnych kolejnej kadencji. Nie powinno zatem dziwić, że w pierwszej kolejności podjęta została uchwała dotycząca planu pracy Rady w 2024 r., który pozwoli spiąć organizacyjnie wszystkie zaplanowane wydarzenia. Dla celów wpisów nowych koleżanek i kolegów, którzy uzyskają pozytywny wynik egzaminu zawodowego zaplanowane zostały dwa posiedzenia Rady w czerwcu przed wakacjami.

W pierwszym kwartale pracowitym okazał się miesiąc marzec, w którym to miały miejsce dwa posiedzenia Rady, gdzie podjęto szereg uchwał dotyczących zatwierdzenia dokumentów do przedstawienia Zgromadzeniu Delegatów, zaplanowanemu na dzień 17 kwietnia 2024 r. Sekretarz Rady pani

mecenas Agnieszka Templin zaprezentowała również projekt sprawozdania z działalności Rady w roku 2023.

Naturalnie podczas każdego z posiedzeń w I kwartale 2024 r., Rada pochyliła się nad tradycyjnymi punktami porządku obrad, tj. sprawami wpisów i skreśleń radców prawnych z listy prowadzonej przez Radę, sprawami aplikantów, sprawami socjalnymi oraz finansowymi. W ramach powyższych obszarów podjętych zostało kilkadziesiąt uchwał.

Warto również nadmienić, że reaktywowane zostało konto naszej Izby na portalu youtube.com, gdzie umieszczony został już pierwszy nowy materiał. O wizji dalszego jego rozwoju i kulisach powstania materiału opowiedzieli członkom Rady mec. Aleksandra Pakuła i mec. Wojciech Lamik. Można chyba bez większego ryzyka stwierdzić, że w tak ważnym obszarze, jakim w dzisiejszym świecie są social media i nowe technologie, dzięki zaangażowaniu i inicjatywie koleżanek i kolegów, nasza Izba jest bardzo aktywna i widoczna, co też potwierdzają głosy płynące z innych izb. ■

Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu w Telewizji Echo24

■ r. pr. **Aleksandra Pakuła**

W październiku 2023 r. rozpoczęliśmy stałą współpracę z telewizją Echo24. W ramach współpracy realizujemy cykliczną audycję o nazwie „Radca Prawny Radzi”, w której radczyni i radcowie prawni poruszają tematy ważne dla społeczeństwa, ale także promują zawód radczyni i radcy prawnego.

W programie poruszane są zagadnienia ważne społecznie, które mają znaczenie w codziennym życiu. Radczyni i Radcowie Prawni podpowiadają, jak radzić sobie z problemami natury prawnej, z którymi widzowie spotykają się każdego dnia.

Warto podkreślić, że Telewizja Echo24 jest największą prywatną telewizją lokalną na Dolnym Śląsku i dociera codziennie do ponad 120 000 mieszkańców regionu. Dzięki temu docieramy do szerokiego grona odbiorców, a nasz zawód utrwała się w świadomości społecznej.

W ramach cyklu „Radca Prawny Radzi” poruszyliśmy dotąd takie tematy jak: korzyści i zagrożenia w korzystaniu z ChatuGPT, ciemna strona Internetu, jaką jest narażenie, szczególnie najmłodszych, na grooming, nadużycia czy hejt, zawieranie umów najmu, rozwody, ale także czym jest upadłość konsumencka, prawa konsumenta, czy możliwości uzyskania odszkodowania za zmarnowany urlop.

Co nas bardzo cieszy, program został przyjęty bardzo pozytywnie i stanowi realną pomoc dla widzów.

Program prowadzony jest przez Redaktora Naczelnego Echo24 – Pana Pawła Czumę, który sam jest absolwentem prawa na Uniwersytecie Wrocławskim. Jak wskazuje Pan Paweł Czuma, misja telewizji Echo24 oraz prawników jest podobna – mają służyć społeczeństwu. Pomysł stworzenia programu, w którym prawniczki i prawnicy, w prosty i przystępny sposób, będą wyjaśniać bolączki prawne, z którymi każdego dnia zmagają się widzowie, kielkował w jego głowie od dłuższego czasu. Dzięki swojemu prawniczemu wykształceniu zna środowisko prawnicze, mając również w tej społeczności wielu znajomych. Radczyni i Radcowie Prawni z naszej Izby już wcześniej pojawiali się gościnnie na antenie Telewizji Echo24 w roli ekspertów z różnych dziedzin prawa. W trakcie jednej z takich wizyt pojawił się temat związany z pomysłem stworzenia wspólnego projektu

Izby oraz Telewizji Echo24. Wspólnie z Panem Redaktorem zobaczyliśmy, że tego typu program jest potrzebny, ma ciekawy potencjał informacyjno-edukacyjno-promocyjny i tak rozpoczęła się nasza współpraca.

Wszystkie odcinki Programu „Radca Prawny Radzi” można obejrzeć w serwisie YouTube, a także na stronie internetowej echo24.tv w zakładce Programy – Radca Prawny Radzi. ■

ECHO24 OGLĄDAJ NA ŻYWO

Programy Echo24

Radca Prawny Radzi

„Radca Prawny Radzi” to cykl programów realizowanych we współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu. W programie poruszamy zagadnienia ważne społecznie, które mają znaczenie w naszym codziennym życiu. Odpowiadamy jak radzić sobie z problemami natury prawnej, z którymi spotykamy się każdego dnia

NAJNOWSZE ODCINKI

Gdy ferie okazują się nie być fajne

Z macenasem Dawidem Halińczem, członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu rozmawiamy o tym, jakie mamy prawa i czego możemy doświadczać w zakresie odszkodowań, w

Oliwia Stasiak • 26 stycznia 2024

Jarzębowska: nietrafione prezenty mogą zepsuć Święta

Z mec. Dorotą Jarzębowską, radczynią prawną, członkinią Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, rozmawiamy o nietrafionych prezentach świątecznych, o tym czy i jak oraz pod

Oliwia Stasiak • 28 grudnia 2023

Janikowska: rozwodząc się, pamiętajmy o dobru naszych dzieci

W czwartym odcinku programu „Radca Prawny Radzi” rozmawiamy z mec. Beatą Janikowską, przewodniczącą Komisji ds. Praw Cielewika i Prawozażności Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu,

Oliwia Stasiak • 30 listopada 2023

Bieszczad: wynajmując mieszkanie, trzeba pamiętać o wielu sprawach

Z dr Maciejem Bieszczadem, radcą prawnym, członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, ekspertem ds. spraw prawa cywilnego, rozmawiamy o zawieraniu umów najmu, o potencjalnych

Oliwia Stasiak • 17 listopada 2023

Skrzywanek: nasze dzieci są zagrożone w internecie

Z Michałem Skrzywanikiem, radcą prawnym, członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, partnerem kancelarii dotlaw, ekspertem ds. spraw zagrożeń w sieci, rozmawiamy o ciemnej stronie

echo24 • 3 listopada 2023

Augustyn: uważajmy z ChatGPT – nie wszystko jest tutaj oczywiste

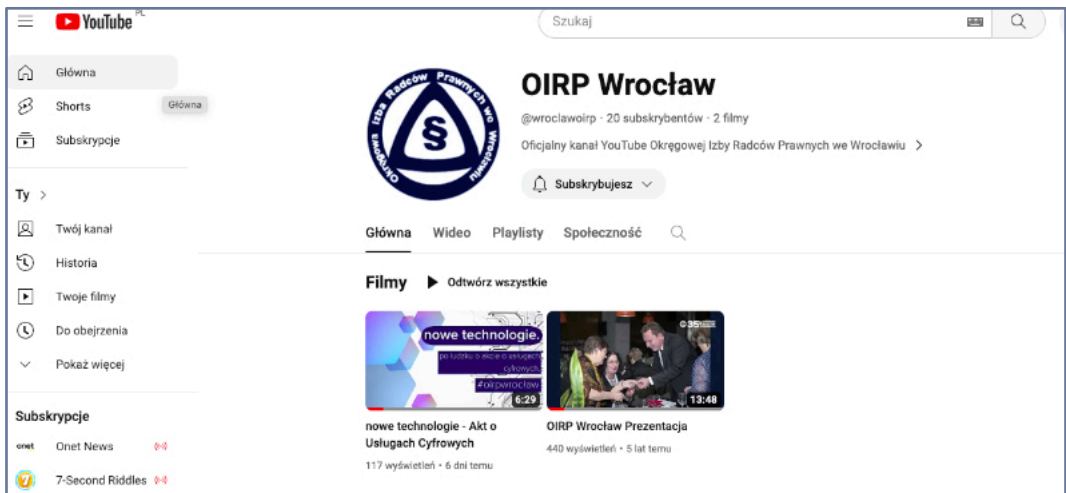
Z Anną Augustyn, radczynią prawną przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu i historyczką sztuk, abolicjonalną Prawa Nowoczesnych Technologi na Akademii Leona Koźmińskiego oraz członkinią

Katarzyna Rudnik • 29 października 2023

Social Media Izby otwierają nowy rozdział pt. YouTube

■ r. pr. **Aleksandra Pakuła**

Od wielu lat, jako Izba, jesteśmy aktywni w social mediach. Warto przypomnieć, że nie tylko prowadzimy profil na Facebooku, który ma niemal 4 tysiące obserwujących, ale jesteśmy aktywni również na Instagramie, LinkedIn czy Spotify.

Nie poprzestajemy jednak tylko na tych 4 platformach społecznościowych, ale cały czas chcemy rozwijać naszą działalność. Teraz przyszedł czas na prowadzenie kanału na YouTube. Jego założeniem jest skierowanie materiałów o charakterze prawnym do szerokiego grona odbiorców, nie tylko profesjonalistów, ale przede

wszystkim do ludzi spoza „branży”. Chcemy w prosty i przystępny sposób komentować oraz wyjaśniać tematy prawne, które pojawiają się w przestrzeni medialnej. Oczywiście kanał ten będzie również zawierał programy specjalistyczne takie jak podcast „Prawo a nowe technologie”, który ukazuje się obecnie na Spotify, ale także będzie

stanowił filmową kronikę wydarzeń naszej Izby.

W lutym br. miał premierę 1. odcinek nowego cyklu, w którym mec. Wojciech Lamik

realizację i montaż odcinka skierować należy do mec. Wojciecha Lamika, aplikanta radcowskiego Macieja Białasa oraz mec. Aleksandry Pakuły.

Zachęcamy osoby chętne do współtworzenia kanału do zgłaszania się do Rzeczniczki Prasowej Izby mec. Aleksandry Pakuły!

Zachęcamy do subskrybowania nowego kanału, który bez problemu znajdziecie wpisując na YouTube hasło OIRP we Wrocławiu.

przybliżył widzom, czym jest Konstytucja Internetu, tj. akt o usługach cyfrowych, który wszedł w życie 17 lutego 2024 r. Szczególne podziękowanie za prowadzenie, przygotowanie,

Jednocześnie zachęcamy do współtworzenia kanału do zgłaszania się do Rzeczniczki Prasowej Izby mec. Aleksandry Pakuły na adres e-mail: apakula@oirp.wroclaw.pl ■

Porozumienie o współpracy pomiędzy OIRP we Wrocławiu a Akademią Leona Koźmińskiego w Warszawie

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

Realizując swą misję w zakresie kształcenia aplikantów radcowskich oraz radców prawnych, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu ponownie rozszerza zakres współpracy z uczelniami wyższymi. Tym razem OIRP we Wrocławiu nawiązała współpracę z Akademią Leona Koźmińskiego w Warszawie.

W dniu 25 stycznia 2024 r. nasza Izba podpisała umowę z Akademią Leona Koźmińskiego w zakresie wsparcia realizacji studiów podyplomowych oraz kursów specjalistycznych. Sygnatariuszami porozumienia po stronie naszej Izby byli Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk, natomiast Akademię Leona Koźmińskiego reprezentował prof. dr hab. Grzegorz Mazurek – Rektor Uczelni.

Akademia Leona Koźmińskiego jest jedną z najstarszych uczelni niepublicznych w Polsce. Kształci się w niej 12 tysięcy studentów, uczestników studiów podyplomowych i MBA oraz doktorantów. Mury Akademii opuściło do tej pory 70 tysięcy absolwentów. Uczelnia jest uznawana – według międzynarodowego rankingu „Financial Times” – za najlepszą uczelnię biznesową w Europie Środkowo-Wschodniej. Szczyci się też uzyskaniem trzech prestiżowych

akredytacji międzynarodowych: AACSB, EQUIS i AMBA, które zdobyło zaledwie 125 szkół biznesu na świecie.

Cieszymy się z rozwijającej się współpracy między Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu a Akademią Leona Koźmińskiego. Wzmacnianie więzi z renomowanymi instytucjami edukacyjnymi jest kluczowe dla dalszego doskonalenia oraz promowania wysokich standardów w obszarze prawa i edukacji

– mówi dr Sylwia Hałas-Dej, Dziekan Koźmiński Executive Business School.

Zawarta umowa dotyczy współpracy w zakresie organizowanych przez Akademię studiów podyplomowych: Prawo Nowoczesnych Technologii, Prawo Własności Intelektualnej, Zarządzanie Cyberbezpieczeństwem oraz kursów: Szkoła IT dla prawników, Techniczne i prawne aspekty cyberbezpieczeństwa, AI/IT LAW School. W ramach nawiązanej współpracy nasza Izba zobowiązała się do

informowania członków samorządu wrocławskiego o organizacji kolejnych edycji wspomnianych powyżej studiów podyplomowych i kursów. Akademia Leona Koźmińskiego przyznała natomiast aplikantom radcowskim i radcom prawnym z OIRP we Wrocławiu atrakcyjne rabaty na wybrane studia podyplomowe (5%) oraz kursy (10%).

Jak wyjaśnia mecenas Roman Bieda, kierownik powyższych studiów podyplomowych:

Studia podyplomowe Prawo Nowoczesnych Technologii skierowane są przede wszystkim do radców prawnych i aplikantów zamierzających specjalizować się w obsłudze prawnej projektów IT, w tym umowach IT, e-commerce, cloud computing, czy prawnych aspektach sztucznej inteligencji." Podkreśla przy tym, że „świadczanie usług prawnych w sektorze IT wymaga nie tylko wiedzy prawniczej, lecz znajomości technologii informatycznych, czy zasad zarządzania projektami IT.

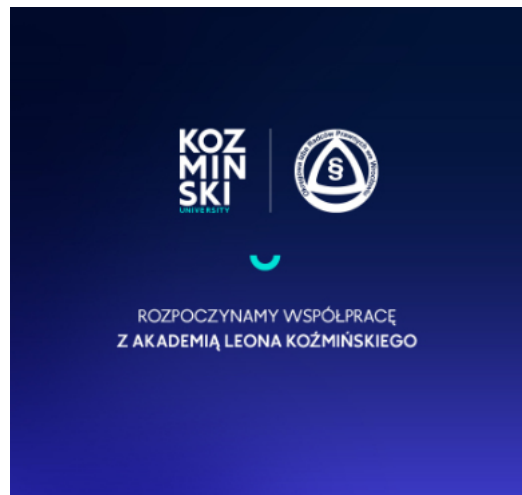
Z tego powodu Akademia Leona Koźmińskiego uruchomiła Szkołę IT dla prawników – czyli specjalistyczny kurs, w ramach którego prawnicy poznają m.in. podstawowe pojęcia informatyczne, zasady działania sztucznej inteligencji, Internetu rzeczy (IoT), technologii chmurowych, blockchain, smart contract, czy zarządzania projektami IT. W ramach warsztatów, prawnicy tworzą proste programy i rozwiązania AI. Uzyskanie tego rodzaju wiedzy informatycznej niewątpliwie ułatwia obsługę prawną projektów IT, czy komunikację z działem IT klienta.

Stosunkowo niedawno, radcowie prawni uzyskali uprawnienia do reprezentowania klientów przed Urzędem Patentowym RP w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony znaków towarowych i wzorów przemysłowych. Rzetelne świadczenie

pomocy prawnej w tym zakresie, wymaga posiadania specjalistycznej wiedzy z zakresu prawa własności intelektualnej, w tym badania i zgłaszania znaków towarowych. Dlatego, jak wyjaśnia Roman Bieda:

uruchomiliśmy studia podyplomowe Prawo Własności Intelektualnej – skierowane przede wszystkim do prawników zamierzających specjalizować się w tej niezwykle interesującej dziedzinie prawa.

Z kolei Robert Pająk – współkierownik studiów podyplomowych Zarządzanie Cyberbezpieczeństwem, wskazuje, że konieczne jest włączenie radców prawnych do świata cyberbezpieczeństwa, zwłaszcza w obszarach regulacji sektorowych, zgodności (compliance), czy wreszcie zarządzania. Takie partnerstwo nie tylko wzmacnia bezpieczeństwo i ochronę informacji poprzez multidyscyplinarne podejście, ale również umożliwia radcom prawnym rozwijanie niezbędnych umiejętności w celu ochrony siebie i swoich klientów przed licznymi i coraz powszechniejszymi zagrożeniami cyfrowymi. ■

Sylwetki członków OIRP we Wrocławiu

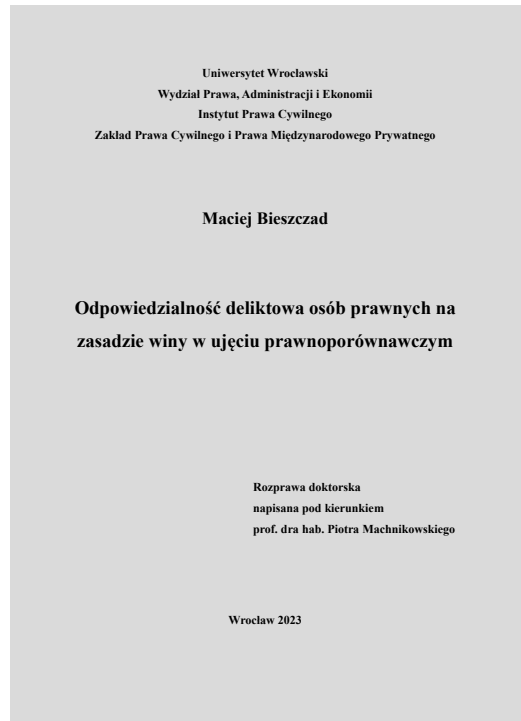
■ r. pr. **Anna Zalesińska**

Fot. Archiwum prywatne

Michał Bieszczad

Pan mec. Michał Bieszczad obronił w dniu 6 listopada 2023 r. rozprawę doktorską. Temat rozprawy to „Odpowiedzialność deliktowa osób prawnych na zasadzie winy w ujęciu prawnoporównawczym”. Promotorem był prof. dr hab. Piotr Machnikowski. Pan Mecenasa jest członkiem Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu. ■

Strona tytułowa rozprawy doktorskiej mec. Michała Bieszczada

Źródło: <https://bip.uni.wroc.pl/download/attachment/39085/rozprawa-doktorska.pdf>

Witamy nowych radców prawnych

■ Beata Koziel

W ostatnim czasie do grona wrocławskich radców prawnych dołączyli:

- Marcin Jarecki,
- Martyna Mielniczuk-Skibicka,
- Rafał Skibicki,
- Malwina Sopyła,
- Tomasz Strzałkowski,
- Joanna Suchecka,
- Maciej Tokarczyk,
- Sonia Bogdańska. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Nasza siedziba pięknieje

■ r. pr. **Krystyna Stoga**

Od dłuższego czasu trwa remont w naszej siedzibie, który – jak to zwykle bywa – przeszkadza jej użytkownikom.

Jednak nasza „Dwudziestolatka” – bo właśnie 1 maja 2024 r. mija równo 20 lat od uroczystego zapoczątkowania jej użytkowania jako naszej siedziby – wymagała już swoistego liftingu. Aktualnie przeprowadzono prace związane z gruntownym odwilgoceniem i remontem piwnic oraz odrestaurowano elewację. Prace w piwnicy pozwolą zagospodarować ją, co umożliwi między innymi uzyskanie odpowiednich

pomieszczeń na archiwum. Uzyskamy też pomieszczenie klubowe, z którego najbardziej będą cieszyć się seniorzy. Będzie można tam organizować kameralne spotkania, np. grę w brydża lub inne podobne rozrywki.

Sprawa siedzib radcowskich zawsze mnie interesowała, z uwagi na problemy, jakie ten temat stwarzał przez pierwsze dwie dekady działalności naszego samorządu. Brak siedzib dotyczył zarówno organów tak

Fot. OIRP we Wrocławiu

terenowych, jak też krajowych. Pamiętam wszystkie praśne pomieszczenia KRRP, które trudno było nazwać siedzibą kilkunastotysięcznej organizacji zawodowej prawników. Od pierwszej siedziby przy ul. Brackiej (zajmowaliśmy tam dwa pokoiki), poprzez 3 pomieszczenia w czynnej fabryce na Czerniakowskiej, aż do spółdzielczego, dużego mieszkania przerobionego na biuro. Rozwijające się kontakty KRRP, zarówno z krajowymi, jak i zagranicznymi instytucjami, były często ograniczone, gdyż zaproszenie do siedziby, w jakiej przyszło nam działać, budziło w nas zażenowanie.

Dlatego pamiętam ogromną radość, kiedy po latach udało się KRRP, staraniami Prezesa A. Kalwasa, wynająć i wyremontować pomieszczenia w secesyjnej kamienicy w Alejach Ujazdowskich. Niewielkie, ale zaspokajają nasze potrzeby, gustowne, no i w świetnej lokalizacji, w centrum miasta, blisko Sejmu. Ta lokalizacja miała swoją dodatkową, cenną zaletę. Zintegrowała środowisko radcowskie. Radcowie przyjeżdżający z innych miast do stolicy na rozprawy lub w innych sprawach służbowych, odwiedzali chętnie siedzibę. Przy okazji mogli posłuchać nowinek, wypić kawkę.

Zawsze mile witani przez pracowników i kolegów pełniących funkcje w KRRP. Cały czas trwało jednak odkładanie stałych kwot na zakup WŁASNEJ SIEDZIBY.

Wiedzieliśmy bowiem, że tylko stała, własna siedziba, dostosowana funkcjonalnie do potrzeb dynamicznie rozwijającej się liczebnie i zadaniowo organizacji, może spełnić swoją rolę. Przytoczę jedno zdarzenie, może mało istotne, które wyjątkowo utkwilo mi w pamięci, oddające sens i potrzebę tych starań. W końcówce lat 90. ubiegłego wieku, kiedy batalia o nowe uregulowanie

ustaw regulujących zawody radcy prawnego i adwokata była w apogeum, a prawie każde spotkanie przedstawicieli społeczności adwokackiej i radcowskiej dotyczyło także tej kwestii, uczestniczyłam z Prezesem Kalwasem w spotkaniu z Prezydium NRA w ich siedzibie. Tematyka jak zwykle zesłała na problem nowelizacji ustaw zawodowych i ewentualnego połączenia zawodów. Ówczesny Prezes NRA mec. Maciej Bednarkiewicz powiedział do mnie:

Droga koleżanko, jak mamy się połączyć i prawnie rozwiązać problem wspólnego majątku? Przecież Wy nie macie żadnej, chociaż jednej własnej nieruchomości, a NRA posiada liczne własne nieruchomości, co ma swoją wartość nie tylko użytkową, ale i majątkową. Z łatwością można nimi zabezpieczyć ewentualny kredyt. Jak to prawnie rozwiążemy?

Była to oczywista oczywistość. My radcowie to dobrze wiedzieliśmy, a w okresie transformacji ekonomiczno-ustrojowej, szczególnie było to widoczne w praktyce. Nie było to przyjemne, bo trafne spostrzeżenie. Zapamiętałam to jako sygnał, że musimy nie-

Wiedzieliśmy bowiem, że tylko stała, własna siedziba, dostosowana funkcjonalnie do potrzeb organizacji, może spełnić swoją rolę.

ustannie zabiegać o zabezpieczenie materialne naszej siedziby.

W okresie lat 90. każda izba, w zakresie swoich możliwości, załatwiała pomieszczenia na działalność, cały czas mając na uwadze dążenie do posiadania własnej nieruchomości i odkładając na ten cel skromne fundusze. Rozwiązywano to różnie, remontując

stare, często zabytkowe obiekty lub wydzieloną część pomieszczeń.

Temat mnie interesował więc w okresie 1999–2004 – jako członek kolegium Rady Prawnego – objechałam wszystkie 19 izb i ich siedziby. Relację z nich złożyłam w kolejnych numerach naszego krajowego czasopisma. Byłam usatysfakcjonowana i dowartościowana. Wszystkie izby (z małymi wyjątkami) mogły się pochwalić własnymi obiektami, odrestaurowanymi i wyposażonymi. Wszystko to z własnych funduszy. No, ale siedziby KRRP na własność nie mieliśmy. Cały czas odkładano na ten cel pieniądze, ale drożące grunty i wzrastające koszty robót budowlanych, niweczyły kolejne przymiarki do sfinalizowania zakupu.

Udało się to na okrągłe 40-lecie naszego samorządu. Wprowadziliśmy się do WŁASNEJ SIEDZIBY – wreszcie własnego domu. Pojechałam specjalnie, żeby obejrzeć ten obiekt. Jestem usatysfakcjonowana. Siedziba w biurowcu przy ul. Powązkowskiej (całe piętro), funkcjonalna i w miarę nowoczesna. Obejrzałam każdy zakątek i nawet zrobiłam zdjęcia pomieszczeń, gdyż prosili mnie o to zarówno młodzi, jak i starzy radcowie, którzy nie mieli okazji być i obejrzeć „swojej” własności. Aż prosi się, aby zrobić 10-minutowy filmik z muzycznym podkładem i przewodnikiem prezentującym tę naszą siedzibę. Za 3 m-ce będziemy obchodzić Dzień Rady Prawnego. Na spotkaniach izbowych z tej okazji można byłoby obejrzeć „Nasz Dom”. Ten apel adresuję do naszych przedstawicieli w KRRP. To naprawdę mało kosztuje, a radość byłaby wielka.

A teraz krótko o naszych sprawach seniorów. Prezes H. Krakowczyk zaplanował na ten rok wyjazdy i imprezy nieco skromniejsze, bo krótkie, ale niemniej ciekawe. Czasy niepewne. W dalekie regiony strach się wypuszczać. Zatem pokrótce podaję w poniżej ramce

harmonogram naszych wyjazdów (podane terminy mogą ulec zmianie):

Plany na 2024 rok

- **Kwiecień:** spotkanie klubowe (5.04); wycieczka na Maltę (10–16.04); wycieczka do Wojsławic – Arboretum (30.04);
- **Maj:** spotkanie klubowe (7.05); wycieczka w Beskidy (9.05); wycieczka do Rzymu (25–28.05);
- **Czerwiec:** spotkanie klubowe (7.06); wycieczka Szwajcaria, Niemcy, Lichtenstein (8–16.06); Opera (29.06);
- **Lipiec:** wycieczka Sztokholm (1–5.07);
- **Wrzesień:** spotkanie klubowe (4.09); wycieczka do Wiednia i Doliny Wachau (5–8.09); Wycieczka na grzyby;
- **Październik:** spotkanie klubowe (4.10); weekend w Krakowie (18–20.10); wycieczka na grzyby;
- **Listopad:** spotkanie klubowe (8.11); wycieczka do Maroka (11–18.11); teatr lub opera (27.11);
- **Grudzień:** spotkanie wigilijne (6.12).

Na zakończenie pragnę pożegnać czytelników tej rubryki. Nie oznacza to całkowitego pożegnania, ale rubrykę „Seniorzy Seniorom” przekazuję Koleżance mec. Bożenie Ptaszyńskiej-Spędzi, która już pisała w naszej rubryce. Ja zaś incydentalnie będę Ją wspierać, zwłaszcza w tematach poświęconych historii naszego zawodu i Izby.

Serdecznie dziękuję czytelnikom za ciepłe sygnały na poruszane tematy. ■

Wigilia Seniorów

■ r. pr. **Joanna Łabędzka**

W poniedziałek, 11 grudnia 2023 r., w Hotelu Mercure Centrum we Wrocławiu odbyło się, zorganizowane przez naszą Izbę, Adwentowe Spotkanie Radców Prawnych Seniorów.

Inicjatywa przyjęta została z tym większą radością, że przez ostatnie lata, z wiadomych względów, zgromadzenia nie były możliwe.

W spotkaniu uczestniczyli nasi Seniorzy oraz Prezes Klubu mec. Henryk Krakowczyk, Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler, Wicedziekan Rady Krystian Mularczyk, Skarbnik Rady Artur Górecki,

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Członkinie Rady Beata Janikowska i Joanna Labędzka Przewodnicząca Komisji Socjalnej i Seniorów, Dyrektor Biura Rady Małgorzata Nierzewska.

Życzono sobie wzajemnej życzliwości i radości ze zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia, a przede wszystkim – pokoju w sercach, bo w dzisiejszych czasach to właśnie pokój jest najbardziej potrzebny. Przy wigilijnym menu rozprawiano o wydarzeniach ostatnich lat, cieszą się z wzajemnej obecności.

Pan mecenas Henryk Krakowczyk przedstawił plan działania na 2024 rok i serdecznie zapraszał do udziału w wydarzeniach Klubu Seniora.

Dla Seniorów, którzy nie mogli uczestniczyć osobiście w spotkaniu, przygotowano drobne prezenty, dostarczone przez pomocników Świętego Mikołaja z niebieskimi żabotami. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej Dziekan Tomasz Scheffler, Prezes Koła Seniorów Henryk Krakowczyk

Fot. OIRP we Wrocławiu

Nowy rok, nowi my, stare problemy

■ r. pr. **Bartosz Stasik**

Ubiegły rok był szczególnie intensywny pod względem współpracy na linii Fundacja Przyszłość Pokoleń-Aglomeracja Wrocławska – Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu.

Przeprowadziliśmy kilkadziesiąt spotkań w terenie, w trakcie których radcy prawni przestrzegali setki seniorów przed oszustwami oraz omawiali najbardziej przydatne pojęcia z zakresu prawa konsumenckiego, a także udzielali na miejscu „doraźnej” pomocy prawnej mieszkańcom podwrocławskich miejscowości.

Okiem domorosłego statystyka, średnio co siódmy senior zdecydował się skonsultować

osobiście swój problem z radcą prawnym. Należy również odnotować, że problemy związane ze sprzedażą garnków i pościeli powoli przechodzą do lamusa na rzecz nieco bardziej wyrafinowanych metod – sprzedaży nieistniejących akcji spółek państwowych, czy „szkoleń, które zmienią twoje życie”, w rzeczywistości zmieniających jedynie stan konta seniora. Niepokojący jest również brak świadomości seniorów w zakresie

Fot. Facebook Fundacji Przyszłość Pokoleń

Fot. Facebook Fundacji Przyszłość Pokoleń

funkcjonowania, czy nawet istnienia punktów nieodpłatnych porad prawnych – są, ale nie wiadomo gdzie, przyjmują interesantów, ale nie wiadomo kiedy. Nieodpłatna pomoc prawna nie powinna się wiązać z trudno dostępną usługą, a tym bardziej poradą udzielaną w schowku na miotły. Taka pomoc jest lepsza niż żadna, ale czy nie lepiej zapobiegać tego typu sytuacjom, niż udzielać pomocy, kiedy mleko już się rozlało? Profilaktyka jest jednym ze sposobów na rozwiązanie tego problemu.

Kolejne szkolenia i przeprowadzone konsultacje prawne utwierdzają nas w słuszności

takich działań. Niemniej jednak należy zastanowić się ilu seniorów, zamiast wybrać się na szkolenie współorganizowane przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu, Fundację Przyszłość Pokoleń oraz Aglomerację Wrocławską, czeka w domu na telefon od „brokera”, czy udało mu się kupić w promocyjnej cenie akcje KGHM, czy może trzeba jednak coś dopłacić. Niestety, po przelaniu kolejnej transzy w wysokości 30 000 zł, przestają odbierać telefon i senior prosi mnie, żebym przejechał się do Legnicy i załatwił to nieporozumienie (sytuacja jak najbardziej autentyczna), przez co na własnej skórze – już kolejny raz – musiałem się zmierzyć z myślą Marka Twaina „łatwiej jest oszukać ludzi niż przekonać ich, że zostali oszukani”. To naszą rolą, jako radców prawnych, jest upewnienie się, że cyberprzestępcy będą musieli się przebranżowić na chociażby kierowców ciężarówek (bardzo przydatna i ciekawa profesja), a osoby balansujące na granicy *mislingu* oraz oszustwa powinny nie spać po nocach z obawy przed wezwaniami do zaprzestania naruszeń dóbr osobistych. Oczywiście, że jest to przejaw myślenia życzeniowego oraz marzycielstwa, ale jeszcze nikt nam nie odebrał marzeń. ■

Zródło: <https://www.youtube.com/watch?v=-uJ1ndwvpmKk>

To prawdziwa rewolucja! Po raz pierwszy każdy mieszkaniec Polski, bez względu na swój status, może znacznie pomnożyć swój kapitał.

Udostępnienie informacji objętych tajemnicą zawodową na rzecz uczestników rynku kapitałowego w celu dochodzenia roszczeń cywilnych na drodze sądowej

■ dr. **Piotr Rodziewicz**

1. Wstęp

Komisja Nadzoru Finansowego (dalej: KNF), jako organ nadzoru nad rynkiem kapitałowym, przekazuje regularnie do domeny publicznej informacje i komunikaty wskazujące na stwierdzenie nieprawidłowości w funkcjonowaniu instytucji rynku kapitałowego, a także informuje o nałożonych administracyjnych karach pieniężnych, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Informacje i komunikaty KNF, z uwagi na swój ogólny charakter, nie zawierają opisu okoliczności faktyczne stanowiących podstawę do podjęcia działań nadzorczych przez KNF. Podkreślić przy tym należy, że zgromadzone w ramach działalności nadzorczej KNF informacje, utrwalone w protokołach kontroli instytucji rynku kapitałowego, a także uzasadnieniach decyzji dotyczących wskazanych instytucji, mogą stanowić cenne i istotne źródło informacji z perspektywy dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych przez podmioty będące uczestnikami rynku kapitałowego. Dochodzenie jednak roszczeń cywilnoprawnych, w szczególności odszkodowawczych, przez uczestników rynku kapitałowego napotyka istotne przeszkody związane z tym, że działalność instytucji rynku kapitałowego objęta jest prawnie chronioną

tajemnicą zawodową. Ustawodawca, dostrzegając istotne problemy związane z deficytem informacyjnym po stronie klientów, instytucji rynku kapitałowego, który w istotny sposób ogranicza uczestnikom rynku kapitałowego możliwość skutecznego dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych na drodze postępowania sądowego wprowadził w art. 19a ustawy z dnia 29 lipca 2003 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (dalej: UNKR) nową instytucję umożliwiającą uzyskanie przez klienta instytucji rynku kapitałowego dostępu do informacji zebranych przez organ nadzoru nad rynkiem kapitałowym, w ramach protokołów kontroli oraz decyzji administracyjnych, celem ich wykorzystania na potrzeby dochodzenia roszczeń cywilnoprawnych.

2. Dostęp do informacji objętych tajemnicą zawodową w związku z prowadzonym postępowaniem cywilnym

Zgodnie z art. 19 UNRK przewodniczący KNF, jego zastępcy, członkowie KNF, a także pracownicy urzędu KNF i osoby współpracujące z urzędem KNF na innych podstawach

prawnych są zobowiązani do zachowania tajemnicy zawodowej, której treść, zakres, ograniczenia oraz skutki naruszenia określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowym (dalej: UOIF), ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (dalej: UFI), ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (dalej: UGT) i ustawa z dnia 7 lipca 2020 r. o finansowaniu społecznościowym dla przedsięwzięć gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (dalej: UFSPG).

Każdy z przywołanych wyżej aktów przewiduje możliwość uzyskania dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową na potrzeby postępowań cywilnych, ale jedynie na wniosek sądu w ramach prowadzonego postępowania, tak art. 149 ust. 1 pkt 3) UOIF, art. 281 ust. 1 pkt 1) UFI, art. 54 ust. 1 pkt 2) UGT oraz art. 7 pkt 3) UFSPG. Elementem wspólnym opisanych przepisów jest brak możliwości uzyskania dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową jeszcze przed wszczęciem postępowania cywilnego, co stanowi istotną barierę faktyczną dla dochodzenia roszczeń, jeśli weźmie się pod uwagę reguły związane z rozkładem ciężaru dowodu obowiązujące w postępowaniu cywilnym. Podkreślić przy tym należy, że skuteczne dochodzenie roszczeń

Dostęp do dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową został uzależniony od uzyskania zgody sądu.

w postępowaniu cywilnym wiąże się z koniecznością analizy posiadanych materiałów w najszerszym możliwym zakresie jeszcze przed wszczęciem postępowania, w celu

przygotowania optymalnej strategii dotyczącej zarówno podnoszonych twierdzeń, jak i wnioskowanych dowodów na ich poparcie. Bez dostępu do materiałów objętych tajemnicą zawodową podjęcie próby dochodzenia roszczeń cywilnych przez uczestnika rynku kapitałowego jest wysoce utrudnione, a w niektórych wypadkach okazuje się wręcz faktycznie niemożliwe.

3. Dostęp do informacji objętych tajemnicą zawodową przed wszczęciem postępowania cywilnego

W drodze ustawy z dnia 16 sierpnia 2023 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku dodany został do UNRK przepis art. 19a zezwalający na udostępnienie przez urząd KNF informacji z protokołów kontroli zawierających opis stwierdzonych nieprawidłowości oraz ostatecznych decyzji administracyjnych zawierających informacje stanowiące tajemnicę zawodową jeszcze przed wniesieniem pozwu w sprawie cywilnej. Dostęp do dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową został uzależniony od uprzedniego uzyskania zgody sądu.

W celu uzyskania zgody sądu konieczne jest zainicjowanie postępowania nieprocesowego w przedmiocie wyrażenia zgody na dostęp do informacji objętych tajemnicą zawodową. Za-

równy do wniosku o wyrażenie zgody na udostępnienie dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową, jak i samego postępowania stosuje się przepisy

ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (dalej: KPC) o postępowaniu nieprocesowym. Istotnym ograniczeniem, wynikającym z art. 19a ust. 2 UNRK jest zawężenie zakresu podmiotów uprawnionych do wystąpienia z wnioskiem jedynie do uczestników rynku kapitałowego, którzy są osobami fizycznymi. Podkreślić przy tym należy, że okolicznością irrelevantną z perspektywy uzyskania informacji pozostaje, czy uczestnik jest klientem detalicznym, czy też klientem profesjonalnym. Bez znaczenia pozostaje również to, czy uczestnik rynku kapitałowego jest konsumentem w rozumieniu art. 22¹ kodeksu cywilnego.

Sądem właściwym do rozpoznania wniosku jest sąd, do którego właściwości należy rozpoznanie sprawy na potrzeby której wystąpiono o zgodę. W związku z powyższym, właściwość miejscowa i rzeczowa sądu powinna być określona zgodnie z ogólnymi przepisami procedury cywilnej przy jednoczesnym uwzględnieniu roszczenia, które ma być dochodzone w planowanym postępowaniu, co do którego powstała konieczność uzyskania informacji objętych tajemnicą zawodową jeszcze przed jego zainicjowaniem.

Warunkiem pozytywnego rozpoznania wniosku uczestnika rynku kapitałowego jest kumulatywne spełnienie trzech przesłanek. Po pierwsze, wnioskodawca musi uprawdopodobnić swoje roszczenie, po drugie wnioskodawca musi wykazać interes prawny w uzyskaniu informacji objętych tajemnicą zawodową i wreszcie po trzecie, informacje objęte tajemnicą zawodową nie mogą dotyczyć osób trzecich, niemających być stroną postępowania zainicjowanego przez uczestnika rynku kapitałowego. Aktualny, w odniesieniu do uprawdopodobnienia roszczenia na gruncie art. 19a ust. 1 UNRK, pozostaje pogląd, że uprawdopodobnienie jest pojmowane, jako środek zastępczy dowodu w ścisłym

znaczeniu, nie dający pewności, a wyłącznie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakims fakcie i stanowiący odstępstwo od ogólnej reguły dowodzenia faktów na korzyść tej strony, której ustawa zezwala w określonym wypadku na uprawdopodobnienie faktu, na który się powołuje zamiast udowadniania go¹. Uznać zatem należy, że uprawdopodobnienie nie może opierać się na samym przywołaniu twierdzeń przez stronę². Tym samym strona powinna wraz z wnioskiem przedłożyć te materiały do których ma dostęp, celem uprawdopodobnienia przysługiwania jej roszczenia przeciwko instytucji rynku kapitałowego. W zakresie przesłanki interesu prawnego w art. 19a ust. 3 UNRK sprecyzowano, że interes prawny w uzyskaniu informacji objętej tajemnicą zawodową, powstaje, gdy brak takiej informacji uniemożliwi lub poważnie utrudni osobie fizycznej dochodzenie roszczenia na drodze postępowania sądowego lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania sądowego w sprawie. Trzecia z przesłanek sprowadzająca się do tego, że informacje objęte tajemnicą zawodową nie mogą dotyczyć osób trzecich, niemających być stroną postępowania zainicjowanego przez uczestnika rynku kapitałowego, w praktyce może okazać się problematyczna, w szczególności, jeśli w działalności danego podmiotu istotny i aktywny udział biorą również inne instytucje rynku kapitałowego. Tytułem przykładu można wskazać na działalność funduszu inwestycyjnego, w którego funkcjonowanie może być zaangażowane zarówno towarzystwo funduszy inwestycyjnych, podmiot zarządzający aktywami funduszu, agent transferowy,

1 Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 lutego 2014 r., sygn. V ACz 66/15, LEX nr 1630514.

2 *Ibidem*.

depozytariusz, jak i firma inwestycyjna. Zatem informacje objęte tajemnicą zawodową mogą się odnosić nie tylko do działalności samego funduszu, ale również wymienionych podmiotów zaangażowanych w jego działalność, to natomiast w realiach konkretnego przypadku może uniemożliwić spełnienie trzeciej z przywołanych przesłanek udostępnienia informacji.

4. Rozpoznanie wniosku i zakres udostępnionych informacji

W razie kumulatywnego spełnienia przesłanek wynikających z art. 19a ust. 1 UNRK sąd udziela zgody na udostępnienie informacji objętych tajemnicą zawodową. Sąd udziela zgody, jest zobowiązany do szczegółowego określenia zakresu udostępnianych informacji, a także celu wykorzystania informacji. Ponadto sąd przekazuje pouczenie o obowiązku zachowania tych informacji w tajemnicy. Udostępnienie informacji objętych wnioskiem może nastąpić jedynie w ściśle określonym celu, dlatego też sąd – w treści postanowienia – powinien szczegółowo ten cel oznaczyć. Podkreślić przy tym należy, że udostępnienie informacji w trybie art. 19a ust. 1 UNRK stanowi szczególną regulację względem przepisów ustaw, w których zawarte są przepisy ustanawiające tajemnicę zawodową i zasady jej udostępnienia. W związku z powyższym, uzyskanie dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową upoważnia uczestnika rynku kapitałowego do jej wykorzystania jedynie zgodnie z celem oznaczonym przez sąd i jednocześnie nie jest on uprawniony do jej ujawnienia. W razie ujawnienia tajemnicy zawodowej, wbrew pouczeniu sądu, uczestnikowi rynku kapitałowego może grozić

odpowiedzialność cywilna, w razie gdy ujawnienie informacji prowadziłoby do powstania szkody prawnie relewantnej, ale także może grozić odpowiedzialność karna stypizowana w przepisach poszczególnych ustawy, tak m.in. art. 292 UFI, art. 179 UOIF.

Postanowienie sądu w przedmiocie udzielenia zgody lub odmowy jej udzielenia wraz z wnioskiem o udostępnienie protokołów kontroli lub ostatecznej decyzji administracyjnej zawierającej informacje objęte tajemnicą zawodową podlega doręczeniu osobie fizycznej występującej z wnioskiem, przewodniczącemu KNF oraz podmiotowi, którego dotyczy protokół kontroli lub ostateczna decyzja administracyjna. Podmiotom, którym postanowienie o udzieleniu zgody albo odmowie jej udzielenia podlega doręczeniu, przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. W postępowaniu zażaleniowym stosuje się odpowiednio przepisy art. 394 i n. KPC w zw. z art. 19a ust. 4 UNRK oraz art. 13 § 2 KPC.

5. Podsumowanie

Art. 19a UNRK zmierza do eliminacji faktycznych, ale i prawnych barier związanych z ograniczeniem dostępu do informacji objętych tajemnicą zawodową, stanowiących przeszkody w dochodzeniu roszczeń cywilnoprawnych przez uczestników rynku kapitałowego. Aktualnie obowiązująca regulacja przyznaje uczestnikom rynku kapitałowego skuteczny instrument pozwalający na uzyskanie dostępu do dokumentów zawierających informacje objęte tajemnicą zawodową, co może przyczynić się do łatwiejszego i skuteczniejszego dochodzenia roszczeń cywilnych przeciwko instytucją rynku kapitałowego. ■

Współadministratorzy w sądowych systemach teleinformatycznych

■ r. pr. **Katarzyna Sandecka**

Wraz z rozpoczęciem obowiązywania przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych lub RODO) w art. 26 RODO wprowadzono ciekawą konstrukcję współadministrowania danymi osobowymi, która długo jednak nie znajdowała aprobaty w krajowej praktyce i rozwiązaniach przyjmowanych w procesach przetwarzania danych osobowych realizowanych przez więcej niż jeden podmiot.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 RODO – jeżeli co najmniej dwóch administratorów wspólnie ustala cele i sposoby przetwarzania, tzn. wspólnie o nich decyduje, to są współadministratorami. Z podanej definicji należy wywieść, że status współadministratorów może zostać przypisany konkretnym podmiotom wtedy, gdy zostaną łącznie spełnione następujące przesłanki: tj. co najmniej 2 podmioty są administratorami danych osobowych w rozumieniu RODO, wspólnie ustalają cele przetwarzania, a także – w rozumieniu organizacyjnym i technicznym – ustalają sposoby przetwarzania. W doktrynie podkreśla się jednak, że podmioty te nie muszą legitymować się tymi samymi celami w odniesieniu do tego samego katalogu danych. Każdy z administratorów

może realizować własne cele w odniesieniu do tego samego zbioru danych.

Niemniej jednak szczególnie trudno było zaistnieć koncepcji współadministrowania w relacjach podmiotów sektora finansów publicznych, bowiem konstrukcję tę trudno było wprost wywieść z obowiązujących te podmioty przepisów w zakresie ochrony danych osobowych. W praktyce bowiem, jeżeli podmioty te – w ramach współpracy – przetwarzały wspólnie dane osobowe, to trudno było jednoznacznie określić, czy mamy do czynienia z odrębnymi administratorami, współadministratorami lub administratorami i podmiotami przetwarzającymi, tym samym najczęściej wybierano instytucję powierzenia, jako ugruntowaną w wieloletniej tradycji ochrony danych.

Odpowiednia kwalifikacja statusu poszczególnych podmiotów biorących udział w przetwarzaniu danych osobowych ma bowiem zasadnicze znaczenie dla zakresu praw i przypisywanych odpowiedzialności, a także konstrukcji i treści stosowanych pomiędzy nimi umów. Problem ten dotknął również sądy powszechne, generował wiele wątpliwości w szczególności w odniesieniu do procesów przetwarzania danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych utrzymywanych przez sądy apelacyjne, którym czynności te powierzył Minister Sprawiedliwości, a szeroko wykorzystywanych w codziennej pracy przez pozostałe sądy powszechne.

Minister Sprawiedliwości, mając na uwadze efektywność wymiaru sprawiedliwości, możliwości techniczne i organizacyjne sądów, a także potrzebę sprawnego działania systemów teleinformatycznych przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i zachowania zasady trójpodziału władzy, od wielu lat powierza właściwym sądom apelacyjnym (odpowiednio ich dyrektorom) szereg czynności związanych z projektowaniem, wdrażaniem i utrzymaniem sądowych systemów teleinformatycznych. Powierzenie to następuje w oparciu o kolejne zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, aktualnie zaś o zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z 29 lipca 2022 r. w sprawie powierzenia sądom apelacyjnym wykonywania czynności związanych z projektowaniem, wdrażaniem i utrzymywaniem systemów teleinformatycznych (Dz.Urz.MS z 2022 r. poz. 155). W oparciu o wspomniane zarządzenie Minister Sprawiedliwości dokonuje podziału powierzanych do realizacji czynności w jednym systemie nawet na rzecz

kilku sądów apelacyjnych. Powierzone czynności realizowane są w systemach teleinformatycznych o charakterze centralnym, wykorzystywanych przez pozostałe sądy powszechne, a także m.in. strony i uczestników postępowań, ich pełnomocników i obrońców. Przykładem takich systemów centralnych powierzonych sądom apelacyjnym do utrzymania są m.in. Portal Informacyjny Sądów Powszechnych, Portal Orzeczeń, Centralny System Wideokonferencyjny i wiele innych.

Utrzymanie, a zatem i administrowanie sądowymi systemami teleinformatycznymi nierozzerwalnie wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych zbieranych i wprowadzanych do tych systemów przez pozostałe sądy. Przepisy sektorowe nie regulowały dotychczas zagadnienia przetwarzania danych osobowych w tych systemach w relacjach pomiędzy sądami administrującymi

Brak przepisów w tym obszarze powodował różnice interpretacyjne, a także niejednolite podejście do przetwarzania danych osobowych.

systemami, a sądami korzystającymi z ich funkcjonalności. Brak przepisów w tym obszarze, a także użycie w zarządzeniach Ministra Sprawiedliwości pojęcia „powierzenia czynności” w odniesieniu do czynności, które realizowane mają być przez sądy apelacyjne, powodował różnice interpretacyjne, a także niejednolite podejście do przetwarzania danych osobowych w tych systemach. Trudno było bowiem wyraźnie wskazać, kto faktycznie podejmuje decyzje co do celów i sposobów przetwarzania danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych, a zatem kto jest lub nie jest względem tych danych ich administratorem

i czy administruje danymi samodzielnie, czy jednak wspólnie z innymi administratorami. Część sądów identyfikowała sądy apelacyjne realizujące czynności związane z utrzymaniem systemów centralnych powierzonych im do realizacji zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości, jako podmioty przetwarzające, inne zaś jako współadministratorów. Ta niejednorodność nie sprzyjała podnoszeniu poziomu ochrony danych osobowych.

Nowelizacja przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 217, z późn. zm.) – dalej: PUSP, w szczególności art. 175da PUSP (nowelizacja wprowadzona na mocy art. 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1860), który wejdzie w życie z dniem 14 marca 2024 r., jest odpowiedzią na szereg wskazanych wątpliwości związanych z przetwarzaniem danych osobowych w sądach powszechnych, a w szczególności reguluje procesy przetwarzania danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych i identyfikuje role podmiotów uczestniczących w tych procesach, w tym konstytuuje rolę i zakres odpowiedzialności Ministra Sprawiedliwości.

Po pierwsze art. 175da § 1–2 PUSP uregulował status Ministra Sprawiedliwości w procesach przetwarzania danych osobowych, przypisując mu zadania z zakresu informatyzacji sądownictwa, jednocześnie określając go w art. 175da § 5 PUSP jako współadministratora danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych. Ministrowi Sprawiedliwości przypisano także rolę administratora tych systemów (art. 175da § 3 PUSP), w art. 175da § 4 PUSP zastrzeżono jednak, że jako administrator

systemów teleinformatycznych, nie posiada dostępu do akt postępowania, których całość lub część może być przecież przetwarzana w sądowych systemach teleinformatycznych. Wyrażony w art. 175da § 4 PUSP zakaz dostępu Ministra Sprawiedliwości do akt sądowych i zakres przetwarzania wynikający z 175da § 6 PUSP stanowi wyraz zasady trójpodziału władzy i ma gwarantować poufność informacji i danych osobowych zawartych w aktach postępowań sądowych.

Po drugie, w art. 175da § 5 PrUSP zdefiniowano katalog administratorów danych osobowych identyfikowanych w sądowych systemach teleinformatycznych, uwzględniając również dyrektora sądu, który jako organ odpowiedzialny za sferę finansową sądu bez wątplenia również decyduje o celach, a przede wszystkim sposobach przetwarzania danych osobowych. Co najistotniejsze, podmiotom tym nadano jednocześnie ustawowo status współadministratorów dla danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych. Koncepcja współadministrowania, określona w art. 175da § 5 PUSP, jest zgodna z jej znaczeniem uregulowanym w art. 26 RODO, jednak dla jej lepszego zrozumienia należy dokonać pewnego funkcjonalnego podziału procesów przetwarzania danych osobowych realizowanych w tych systemach i administratorów biorących udział w tych procesach. Podziału tego można dokonać w oparciu o przetwarzanie tzw. merytoryczne i przetwarzanie tzw. techniczne. Przetwarzanie merytoryczne to realizacja wszelkich czynności merytorycznych w celu wypełniania ustawowych i konstytucyjnych kompetencji poszczególnych sądów lub ich organów. Sądy i ich organy, w celu realizacji tych procesów, zbierają, wprowadzają do systemów teleinformatycznych i przetwarzają w nich dane osobowe. Podmioty te są administratorami danych

Przetwarzanie techniczne to szereg czynności z zakresu informatyzacji sądownictwa.

osobowych (tzw. administratorzy merytoryczni), odpowiadają za prawidłowe i zgodne z prawem pozyskiwanie i przetwarzanie tych danych, w tym za jakość i poprawność danych wprowadzanych do sądowych systemów teleinformatycznych. Przetwarzanie techniczne to zaś szereg czynności z zakresu informatyzacji sądownictwa lub obsługi informatycznej sądów, realizowanych przez Ministra Sprawiedliwości lub dyrektorów sądów apelacyjnych, którym powierzono czynności związane projektowaniem, wdrażaniem i utrzymaniem sądowych systemów teleinformatycznych. Podmioty te (tzw. administratorzy techniczni) zapewniają, m.in. poprzez zapewnienie utrzymania systemów i ich obsługę administratorską, bezpieczne przetwarzanie danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych. Administratorzy merytoryczni i administratorzy techniczni wspólnie identyfikowani są jako współadministratorzy danych osobowych przetwarzanych w sądowych systemach teleinformatycznych. Współadministratorzy wykonują prawa administratora danych w sądowych systemach teleinformatycznych tylko w zakresie operacji i czynności na danych osobowych, za które faktycznie odpowiadają, zaś charakter i cel przetwarzania określony jest rolą, jaką współadministratorom przyznaje się w sądowych systemach teleinformatycznych, tj. administratora merytorycznego lub administratora technicznego, oczywiście z wyłączeniami i ograniczeniami wynikającymi z konstytucyjnej zasady trójpodziału władzy.

Zgodnie z wymaganiami art. 26 ust. 1 RODO współadministratorzy dokonali wspólnych uzgodnień w odniesieniu do identyfikowanych

obowiązków i zakresu odpowiedzialności, a zasadniczą część tych uzgodnień zobowiązali się opublikować

na stronach BIP sądów w postaci dokumentu „Zasady współadministracji”.

Na koniec warto jeszcze wspomnieć o przyznanych – z dniem 1 stycznia 2024 r. – dyrektorom sądów apelacyjnych, w oparciu o ww. nowelizację, kompetencjach. Dyrektorom sądów apelacyjnych, na podstawie art. 31a § 1a PUSP, przypisano wyłączne kompetencje kierowania działalnością administracyjną sądów działających na obszarze danej apelacji, dotyczących realizacji zadań z zakresu informatyzacji sądownictwa oraz obsługi informatycznej sądów. Gdy zadania, o których mowa w art. 31a § 1a PUSP będą wiązały się z przetwarzaniem danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych poszczególnych sądów danej apelacji, dyrektor sądu apelacyjnego, w oparciu o art. 175da § 5 PUSP (konstrukcja tego przepisu nie wskazuje na konkretnego dyrektora, czy prezesa danego sądu, lecz wskazuje na właściwe organy w zakresie realizowanych przez nie zadań) staje się dla nich współadministratorem danych. Współadministracja będzie odbywała się wraz z pozostałymi identyfikowanymi dla tych danych administratorami, a wspomniane powyżej „Zasady współadministracji” regulują również odpowiedzialności współadministratorów identyfikowanych w sądowych systemach teleinformatycznych danej apelacji.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że użyta w PUSP konstrukcja współadministracji danymi osobowymi w sądowych systemach teleinformatycznych bez wątpienia przyczyni się do ujednoczenia dotychczasowych praktyk związanych z przetwarzaniem danych osobowych przez sądy i zapewnienia większych gwarancji ich ochrony. ■

Recenzja publikacji

„E-Sąd. E-doręczenia, rozprawy zdalne, systemy teleinformatyczne w sądownictwie. Komentarz praktyczny”

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

W grudniu 2023 r., nakładem wydawnictwa C.H.Beck, ukazał się praktyczny komentarz poświęcony najnowszym zmianom w doręczeniach elektronicznych w procedurze cywilnej i karnej (uwaga od 14 marca 2023 r. doręczenia elektroniczne przez Portal Informacyjny będą realizowane również na podstawie Kodeksu postępowania karnego) oraz posiedzeniom zdalnym póki co tylko w postępowaniu cywilnym.

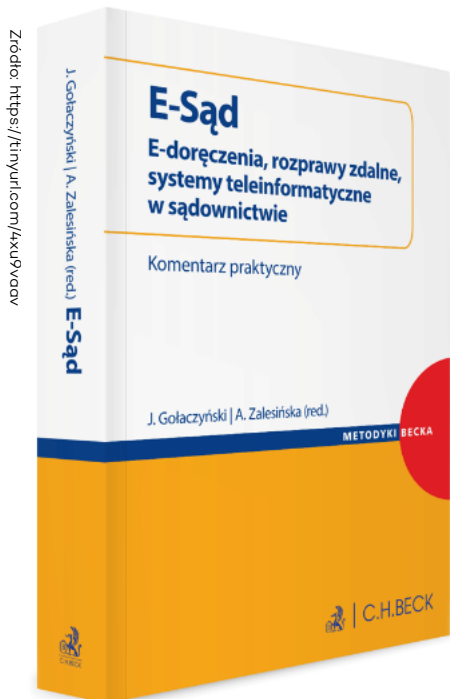
Wpracę nad komentarzem zostało zaangażowanych wiele naszych samorządowych koleżanek, tj. r. pr. dr Anna Zalesińska, która jest współredaktorką komentarza, r. pr. Katarzyna Sandecka, r. pr. dr Sylwia Kotecka, r. pr. Katarzyna Klimas, apl. radcowska Krystyna Rogala, które są współautorkami komentarza oraz od lat współpracujący z izbą sędziowie, tj. prof. dr hab. Jacek Gołaczyński w charakterze współredaktora oraz sędzia Monika Biała oraz sędzia Grzegorz Karaś jako współautorzy. Są to też osoby są osoby zawodowo i naukowo od lat związane z informatyzacją sądów powszechnych.

Publikacja stanowi praktyczne omówienie najnowszych przepisów prawnych dotyczących rozpraw zdalnych, doręczeń za pośrednictwem portalu informacyjnego oraz

sądowych systemów teleinformatycznych. Autorzy skoncentrowali się przede wszystkim na zmianach wynikających z ustawy z 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy –

W pracę nad komentarzem zaangażowano osoby zawodowo i naukowo związane od lat z informatyzacją sądów powszechnych.

Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1860). Ustawą tą przeniesiono do porządku prawnego rozwiązania, które sprawdziły się w okresie pandemii COVID-19 i były wprowadzone ustawą z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem

COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1327 ze zm.). Omawiane są zarówno te regulacje, które weszły w życie, jak i te, które wejdą z dnia 14 marca 2024 r., w szczególności wspomniane posiedzenia zdalne, doręczenia elektroniczne za pośrednictwem portalu informacyjnego w procedurze karnej i procedurze cywilnej oraz zadania Ministra Sprawiedliwości związane z informatyzacją sądów powszechnych, a także w sądowych systemach teleinformatycznych.

Komentarz adresowany jest zarówno do praktyków prawa (pełnomocników procesowych oraz sędziów), jak i teoretyków.

Publikacja została podzielona na pięć modułów:

1. doręczenia elektroniczne w procedurze cywilnej oraz karnej (zakres podmiotowy, pisma sądowe podlegające doręczeniu, odstąpienie od doręczenia elektronicznego,

data doręczenia i jego skutki prawne, sposób realizacji doręczeń, dostęp do sprawy, moduł doręczeń w Portalu Informacyjnym);

2. posiedzenia zdalne w procedurze cywilnej (normatywne podstawy posiedzenia zdalnego w KPC, wnioski o przeprowadzenie posiedzenia zdalnego, przebieg posiedzenia zdalnego; przesłuchanie świadka na posiedzeniu zdalnym, udział publiczności w posiedzeniu zdalnym);
3. informatyzacja sądów powszechnych (zadania Ministra Sprawiedliwości z zakresu informatyzacji sądownictwa, sądowe systemy teleinformatyczne, przetwarzanie danych osobowych w sądowych systemach teleinformatycznych, powierzenie realizacji zadań przez Ministra);
4. Portal Informacyjny (charakterystyka Portalu Informacyjnego; Portal Informacyjny jako system teleinformatyczny obsługujący postępowanie sądowe – przepisy dotychczasowe, status Portalu Informacyjnego, obowiązek posiadania konta w Portalu Informacyjnym, udostępnianie sprawy w Portalu Informacyjnym, integracja Portalu Informacyjnego z ROBUS);
5. sądowe systemy teleinformatyczne (podział ze względu na kryteria: funkcjonalne i ich przeznaczenie, terytorialne i podmiot utrzymujący, podmiotowe).

Komentarz jest nie tylko opracowaniem przekrojowym, lecz również bardzo przystępnym w swojej formie. Poszczególne jego części są ze sobą ściśle powiązane, ułożone logicznie, a tok rozważań konsekwentnie podporządkowany podstawowym celom takiej publikacji, jakim jest m.in. praktyczny charakter przedstawionych tematów. Zaprezentowane w publikacji zagadnienia są wartościowe i z całą pewnością mogą posłużyć za cenne źródło praktycznych wskazówek w pracy profesjonalnego pełnomocnika. ■

O tym jak radca prawny wkroczył w świat duchów, zjaw, upiorów, magii i co najważniejsze – dziecięcej wyobraźni

■ r. pr. **Anna Zalesińska**

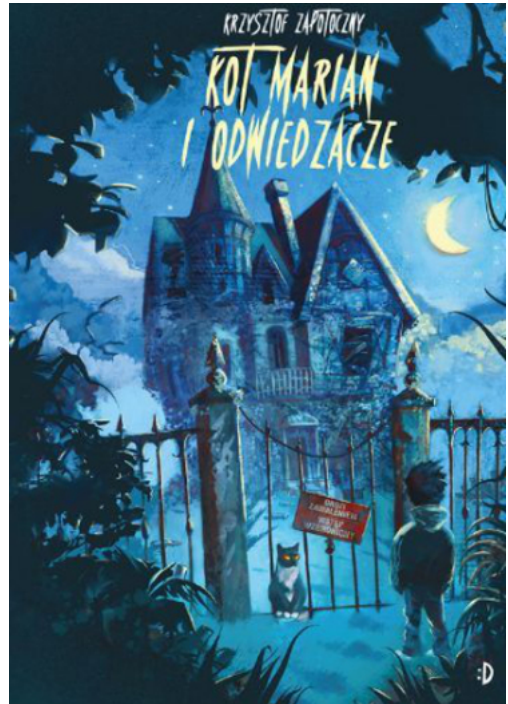
Co prawda, nie do końca jestem odbiorcą książki naszego samorządowego kolegi „Kot Marian i odwiedzacze”, bo nastolatką byłam ładnych parę lat temu, to nie zmienia to faktu, że jako zapalony „czytacz” książek wszelkiej maści z wielką chęcią po nią sięgnęłam, zanurzając się w świat fantazy.

B yło to mile oderwanie się od tych wszystkich komentarzy, głos i uzasadnień oraz mile zaprzyjaźnienie się z pewnym niesfornym Kotem, z którym mam nadzieję jeszcze trochę czasu spędzę.

Przypomnijmy, o czym pisałam w zeszłym numerze „Przeglądu Radcowskiego”: książka zdobyła nagrodę główną w konkursie 30. Ogólnopolska Nagroda Literacka im. Kornela Makuszyńskiego.

Ale od początku (tu wesprę się opisem od Wydawcy, dostępnym na portalu *Lubimy Czytać*¹).

Życie Baltazara Synala, dwunastoletniego chłopca z Wrocławia ulega naglej przemianie, gdy okazuje się, że jego własny kot potrafi mówić, co więcej – jest jednym z wielu kotów, zajmujących się ochroną ludzi przed potworami

Okładka książki „Kot Marian i odwiedzacze”

Źródło: <https://lubimyczytac.pl/ksiazka/5029074/kot-marian-i-odwiedzacze>

¹ *Kot Marian i odwiedzacze*, <https://lubimyczytac.pl/ksiazka/5029074/kot-marian-i-odwiedzacze> [dostęp: 10 marca 2024].

Źródło: <https://zkotemczykane.pl/kot-marian-i-odwie-dzaczce-krzysztof-zapoczczyn-pdtrondt/?cn-reloaded=1>

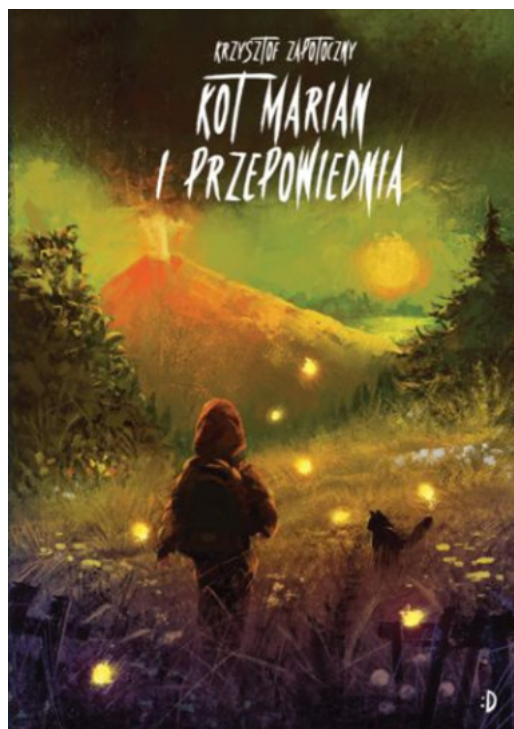

z innych wymiarów. *Kot Marian* uświadamia Baltazarowi, że koty i niektórzy ludzie mogą podróżować między światami oraz posiadać niezwykle zdolności o tajemniczej nazwie „moc Przed”, które jednym pozwalają dokonywać czynów spektakularnych, a innym... Cóż, tych mniej widowiskowych... I tu zaczynają się prawdziwe smaczki.

Obok świetnie wykreowanego głównego bohatera, który musi przejść lekcję przyspieszonego dojrzewania, mamy całą plejadę zindywidualizowanych bohaterów, zarówno tych dobrych, i tych złych, których przygody czasami nas bawią, a czasami dają nam lekcje pokory i uczą wrażliwości oraz tolerancji. Mnie szczególnie bawiły smaczki prawnicze, kiedy Autor garściami czerpie ze swojej wiedzy z pracy zawodowej, by następnie sprytnie wpleść je w fabułę (choćby wątek korzystania z absurdałnego wniosku tylko dlatego, że póki co nikt nie znowelizował rozporządzenia – wypisz, wymaluj zderzenie każdego z nas z administracją publiczną). Koty, tajemnice, przygoda i wartka akcja

niczym z filmu sensacyjnego. Scenerie zmieniają się jak w kalejdoskopie, raz bohaterowie walczą ze zmorą, by już za chwilę korzystać ze wsparcia całkiem miłego zombiaka, lub mierzyć się z bezdusznym systemem wymiaru sprawiedliwości Odwiedzaczy. I to wszystko dzieje się w naszej rodzimej scenarii Wrocławia.

Dużym plusem powieści jest zdecydowanie wartka akcja, która osadzona jest we współczesnych realiach, wyraziści bohaterowie oraz mieszanina grozy i humoru. Całość jest napisana w przystępnej formie, zarówno dla tego młodszego czytelnika, jak i tego starszego. Zachęcam do czytania książki razem z dziećmi oraz do sięgnięcia po kolejny tom „Kot Marian i przepowiednia”. ■

Okładka książki „Kot Marian i przepowiednia”

Źródło: <https://s.lubimyczytac.pl/upload/books/5085000/5085016/1097432-352x500.jpg>

Recenzja książki

„Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce. Aspekty prawne”

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

W grudniu 2023 r., nakładem Wydawnictwa Difin S.A., ukazała się publikacja prawnicza „Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce. Aspekty prawne” pod redakcją naukową adw. dr Agnieszki Skorupki.

Asumptem do powstania książki była ogólnopolska konferencja naukowa „Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce”, która odbyła się 23 marca 2023 r. we wrocławskiej filii Uniwersytetu SWPS. Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu współorganizowała tę konferencję. Publikacja ukazała się przy wsparciu i pod patronatem Uniwersytetu SWPS.

Opracowanie jest pracą zbiorową, napisaną przez prawników praktyków (także radców prawnych) zajmujących się branżą OZE. Składa się z ośmiu rozdziałów oraz krótkiego podsumowania, które ma charakter ogólny, odnoszący się do aktualnego stanu rozwoju OZE w Polsce. Każdy z rozdziałów dotyczy innego zagadnienia mającego znaczenie dla określenia danego wyzwania, przed jakim stoi branża OZE lub ma bardziej przekrojowy charakter. Poszczególni autorzy, analizując obecnie obowiązujące regulacje prawne, formułują wartościowe tezy i postulaty *de lege lata* i *de lege ferenda*. Przejrzystość prezentacji

Okładka książki „Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce”

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/kierunki-rozwoju-branzy-odnawialnych-zrodel-energii-w-polsce-aspekty-prawne>

koncepcji oraz ukazanie realnych problemów napotykaných przez sektor elektroenergetyczny w Polsce stanowią atuty tej publikacji. Wartością dodaną jest także praktyczne podejście autorów, wynikające z ich doświadczenia zawodowego.

Publikacja ma na celu omówienie aktualnych kierunków rozwoju branży OZE w Polsce oraz uczestników rynku energii odnawialnej, a także wskazanie potencjalnych barier jej rozwoju, m.in. legislacyjnych czy organizacyjnych. W książce wnikliwie przeanalizowano kierunki rozwoju rynku energii, skupiając się na ewolucji od modelu scentralizowanej energetyki do dynamicznie rozwijającej się energetyki rozproszonej. Jednym z kluczowych zagadnień poruszonych w publikacji są problemy związane z sieciami elektroenergetycznymi, które obecnie stanowią istotną barierę dla transformacji polskiego sektora energetycznego. Omówienie realnych problemów związanych z inwestycjami w OZE, na przykładzie inwestycji wiatrowych, oraz analiza umowy dzierżawy jako sposobu uzyskania tytułu prawnego do gruntu pod budowę oraz eksploatację źródła OZE dodaje praktycznego wymiaru przedstawianym zagadnieniom. Książka nie ogranicza się jedynie do problemów, lecz także skupia się na rozwiązaniach i możliwościach przyspieszenia procesu inwestycji i rozwoju OZE w Polsce. Wartościowym elementem są również przedstawione kierunki rozwoju w obszarze pochłaniaczy gazów cieplarnianych, śladu węglowego oraz kredytów węglowych.

Podsumowując, książka „Kierunki rozwoju branży odnawialnych źródeł energii w Polsce. Aspekty prawne” to wartościowe opracowanie, które uwzględni istotne aspekty prawne i praktyczne wyzwania branży OZE. Autorzy artykułów naukowych skutecznie łączą teorię z praktyką, co czyni

tę publikację cennym źródłem wiedzy dla wszystkich zainteresowanych rozwojem sektora OZE w Polsce.

Poniżej znajduje się spis artykułów naukowych wraz ich autorami:

- dr Zdzisław Muras, radca prawny, Dyrektor Departamentu Prawnego i Rozstrzygania Sporów URE: *Energetyka rozproszona – prawne kierunki rozwoju rynku energii elektrycznej w Polsce*;
- dr hab. Monika Przybylska, prof. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, radca prawny: *Energetyka prosumencka w rozwoju energii odnawialnej*;
- mgr Wojciech Modzelewski, Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi: *Formalnoprprawne bariery przyłączenia instalacji odnawialnych źródeł energii do sieci*;
- mgr Kinga Słomka, radca prawny, SDZLEGAL Schindhelm: *Wybrane problemy inwestycji wiatrowych*;
- dr Agnieszka Skorupka, Uniwersytet SWPS Filia we Wrocławiu, adwokat oraz mgr Michał Jerzy Skorupka, adwokat, Kancelaria Prawna Budnik, Posnow i Partnerzy: *Kilka uwag o umowie dzierżawy jako sposobie uzyskania tytułu prawnego do gruntu pod budowę oraz eksploatację odnawialnych źródeł energii*;
- dr Mateusz Muchel, Uniwersytet Warszawski, adwokat: *Unijne środki nadzwyczajne na rzecz przyspieszenia rozwoju odnawialnych źródeł energii a obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko*;
- mgr Karolina Chrół, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie: *Czy rozwiązania zawarte w REPowerEU mają szansę skrócić czas procesu inwestycyjnego w odnawialne źródła energii?*;
- dr Radosław Maruszkin, adwokat, Kancelaria Maruszkin: *Ślad węglowy, kredyty węglowe i pochłaniacze jako element transformacji energetycznej*. ■

Groźenie postępowaniem karnym i dyscyplinarnym

■ r. pr. **Leszek Korczak**

Zgodnie z art. 38 ust. 2 KERP „Radca prawny nie może w swoich zawodowych wystąpieniach grozić postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym”.

Należy przypuszczać, że podstawą wprowadzenia przedmiotowej regulacji było przyjęcie, że groźenie przez radcę prawnego postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym stoi w sprzeczności z godnością zawodu. Mówiąc kolokwialnie radcy prawnemu „nie wypada” zachowywać się w powyższy sposób. Zanim przejdziemy do analizy funkcjonującego przepisu także pod kątem orzecznictwa i doktryny, warto pochylić się na potrzebą istnienia omawianej regulacji. W mojej ocenie, co do zasady, faktycznie „nie godzi” się, aby radca prawny – w swych zawodowych wystąpieniach – groził zawiadomieniem do organów ścigania czy władz samorządowych. Wprawdzie życie zawodowe może postawić nas w sytuacji, w której ten przepis trudny jest do pogodzenia z interesem klienta – jednakże, póki obowiązuje, każdy radca prawny jest zobligowany do jego przestrzegania. Jako przykłady takich dylematów należy wskazać sytuacje,

gdy klientowi zależy na czasie, a osoba prowadząca jego księgowość odmawia wydania należących do niego dokumentów. Zachowanie takie wyczerpuje niewątpliwie znamiona czynu zabronionego. Złożenie po prostu zawiadomienia (przy znanym nam wszystkim czasie reakcji organów ścigania) stanowi pozorną pomoc. Klientowi nie zależy bowiem na doprowadzeniu do skazania kontrahenta, a na jak najszybszym odzyskaniu swoich dokumentów. Innym przykładem będą negocjacje z pracownikiem w imieniu pracodawcy. Radca prawny i jego klient wiedzą o dokonaniu kradzieży cennych surow-

Co do zasady faktycznie „nie godzi” się, aby radca prawny groził zawiadomieniem do organów ścigania czy władz samorządowych.

ców, ale mają też świadomość, że ze względu na sposób działania sprawcy, przedmiot przestępstwa został starannie ukryty. Surowce są potrzebne następnego dnia do

Fot. Atlascompany - Freepik.com

realizacji intratnego zamówienia. Zawiadomienie policji nie wróży powodzenia w jakimkolwiek rozsądnym terminie (wartość surowców jest niewielka, a sprawa nie jest medialna). Wówczas, aż prosiło by się o to, aby podczas negocjacji zagrozić postępowaniem karnym tylko po to, aby uniknąć narażania na szwank realizacji zamówienia. Nawet za cenę ewentualnej bezkarności sprawcy kradzieży. Niestety, w aktualnym stanie prawnym nasz KERP jednoznacznie nie pozwala na takie zachowania, zarówno

Grożby, o której mowa w art. 38 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, nie należy w żadnym razie utożsamiać z groźbą bezprawną.

w jednym, jak i drugim przypadku. Nie przesądając o słuszności, ani potrzebie istnienia zakazu, należy mieć także na względzie, że nawet drastyczne przykłady nie mogą

przesądzać o braku słuszności istniejącego zakazu, co do zasady.

Grożby, o której mowa w art. 38 ust. 2 KERP, nie należy w żadnym razie utożsamiać z groźbą bezprawną, o której mowa w art. 190 § 1 kodeksu karnego. Są to zupełnie różne instytucje. Dopuszczenie się przez radcę prawnego takowej groźby należy traktować jako odrębny delikt dyscyplinarny.

W żadnym stopniu nie eksklujuje radcy prawnego fakt zaznaczenia, że czyni to w imieniu swojego klienta. Posługując się wywodem z orzeczenia WSD z dnia 26 lutego 2024 r. (WO 147/23). Istota wydanego orzeczenia sprowadza się do stwierdzenia, że pismo obwinionego stanowi klasyczny przykład groźenia – czyli żądania określonego zachowania – w braku jego realizacji zapowiedź zawiadomienia do organów ścigania. W tym wypadku chodziło o żądanie zwrotu dokumentacji w precyzyjnie

określonym terminie, a w przypadku braku jego realizacji – miało nastąpić złożenie za-
wiadomienia do organów ścigania, w związku z bezprawnym zatrzymaniem istotnych dokumentów dotyczących mocodawcy radcy prawnego. Sytuacji nie zmienia użycie zwrotu, że radca prawny został zobowiązany przez swojego Mocodawcę do przekazania informacji. Z samej dyspozycji przepisu 38 ust. 2 KERP wynika, że ma być to groźba w wystąpieniu zawodowym (czyli w imieniu klienta) – gdyby radca prawny groził nie w imieniu klienta tylko w swoim własnym, zastosowanie mógłby mieć jedynie art. 11 ust. 1 KERP mówiący o życiu prywatnym lub działalności publicznej. Warto wskazać także na orzeczenie WSD z 1 sierpnia 2022 r. (WO 45/22) gdzie sąd stwierdził:

Zdaniem Sądu nieprawidłowo zostało ocenione, że Obwiniony był jedynie tym, który komunikował wolę swojego klienta, bowiem radca prawny, co do zasady, jest podmiotem komunikującym wolę swoich klientów. Wskazać jednakże należy, że przy komunikacji tej wiążą go m.in. normy wynikające z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, które stanowią nieprzekraczalną granicę jego ekspresji. Radca prawny nie może zostać uznany za bezwolne narzędzie w rękach jego klienta. Jako podmiot profesjonalny we wszystkich swoich komunikatach musi zachować umiar oraz odpowiedni styl i formę, z uwzględnieniem wiążących go norm etycznych.

Podsumowując powyższe, za groźbę w rozumieniu art. 38 ust. 2 KERP będzie uznane domaganie się przez radcę prawnego, w imieniu klienta, określonego zachowania, bądź powstrzymania się od określonego zachowania z zagrożeniem, że w przypadku braku spełnienia oczekiwań dojdzie do złożenia zawiadomienia do organów ścigania.

Warto za doktryną wskazać, że:

nie będzie groźbą w rozumieniu art. 38 ust. 2 KERP powiadomienie, że w przypadku braku spełnienia zobowiązania (...) nastąpi wstąpienie na drogę sądową w postępowaniu cywilnym, administracyjnym czy egzekucyjnym (...). Nie będzie również traktowane jako groźba przekazanie innemu podmiotowi informacji o skierowaniu do organów ścigania lub instytucji upoważnionej do prowadzenia postępowania dyscyplinarnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa lub deliktu dyscyplinarnego. Także i w tym przypadku informacja ta nie powinna jednak zawierać żadnych dodatkowych elementów wskazujących na warunkowość takiego zawiadomienia¹.

Podsumowując powyższe:

- radca prawny winien zaniechać w swoich wystąpieniach zawodowych groźenia postępowaniem karnym, bądź dyscyplinarnym,
- za groźbę będzie uznane domaganie się określonego zachowania, bądź zaniechania pod rygorem zawiadomienia organów ścigania, w przypadku braku pożądanego w wezwaniu zachowania,
- penalizowane dyscyplinarnie z art. 38 ust. 2 KERP będą czyny realizowane w ramach czynności zawodowych – czyli w imieniu klienta,
- nie będzie stanowiła groźby zapowiedź wytoczenia powództwa cywilnego, albo wszczęcia postępowania administracyjnego,
- nie stanowi deliktu poinformowanie drugiej strony, że doszło do złożenia zawiadomienia. ■

¹ T. Scheffler, [w:] Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz, red. T. Scheffler, wyd. 4, C.H. Beck, Warszawa 2023.

Wyższa zdawalność na egzaminie wstępnym

■ r. pr. **Robert Staszewski**

Uroczyste ślubowanie aplikantów radcowskich odbyło się w dniu 14 grudnia 2023 r. w Auli Leopoldina, w gmachu głównym Uniwersytetu Wrocławskiego.

Podczas uroczystości nagrodzono osoby, które otrzymały najwyższą ilość punktów. Wyróżnienia i specjalne nagrody otrzymali: aplikantka Irmina Karasiewicz-Szczypiorska, która uzyskała 139 pkt na 150 możliwych, aplikantka Wiktoria Targosz (137 pkt) oraz aplikant Radosław Wajer (137 pkt). Witając nowych Członków Samorządu miałem okazję zwrócić uwagę m.in. na przemijanie czasu, na konieczność wykorzystania

wszystkich możliwości jakie daje aplikacja na każdej płaszczyźnie, zarówno w sferze zawodowej jak i prywatnej.

Ślubowanie aplikantów radcowskich co roku jest okazją do zastanowienia się nad kondycją nie tylko samej aplikacji, ale również postrzegania naszego zawodu. Wydaje się, że każdy egzamin wstępny na aplikację radcowską może być postrzegany jako swoisty test nastrojów społecznych, nastrojów i trendów jakie panują wśród absolwentów studiów prawniczych. Uważam, że porównując statystyki z ostatnich dwóch lat, zapracowaliśmy na solidną czwórkę.

Egzamin wstępny na aplikację radcowską w 2023 r. odbył się 30 września. Przyłączyło do niego 213 zdających, spośród których 134 osoby otrzymały ocenę pozytywną (62,9%). W porównaniu z rokiem ubiegłym,

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

odnotowujemy znacznie wyższą zdawalność przy zbliżonym zainteresowaniu samą aplikacją wśród absolwentów wydziałów prawa. W roku 2022 do egzaminu wstępnego przystąpiło 211 osób, a ocenę pozytywną uzyskało 89 osób (42,2%).

Z danych dostępnych na stronach internetowych Uniwersytetu Wrocławskiego¹ wynika, że w roku 2022 kierunek Prawo ukończyło 441 osób (211 osób przystąpiło do egzaminu wstępnego), w roku 2023 odpowiednio 340 osób otrzymało dyplom na Wydziale Prawa (213 osób przystąpiło do egzaminu wstępnego).

Analizując już tylko te dwa elementy możemy stwierdzić, że pomimo spadku ilości

absolwentów uczelni wyższych, utrzymaliśmy zbliżoną (w porównaniu do roku ubiegłego) ilość osób, które przystąpiły do egzaminu wstępnego na aplikację radcowską. Dla porównania warto zaznaczyć, że do egzaminu wstępnego na aplikację adwokacką w roku 2023 przystąpiło 250 osób w okręgu obejmującym trzy miasta: Wrocław, Opole i Wałbrzych (wynik pozytywny otrzymało 126 osób)².

Poza (utrzymującą się na stabilnym poziomie) ilością absolwentów zainteresowanych aplikacją, zauważalny jest również zwiększony odsetek osób, które otrzymały pozytywny wynik z egzaminu wstępnego (62,9%). Niezależnie od dyskusji, nt. poziomu

¹ Absolwenci Uniwersytetu Wrocławskiego/liczba wydanych dyplomów, <https://bip.uni.wroc.pl/283/183/absolwenci-universytetu-wroclawskiego/liczba-wydanych-dyplomow.html> [dostęp: 10 marca 2024].

² Wstępne wyniki egzaminów na aplikację prawnicze w 2023 r., <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/wstepne-wyniki-egzaminow-na-aplikacje-prawnicze-w-2023-r> [dostęp: 10 marca 2024].

Fot. OIRP we Wrocławiu

trudności pytań egzaminacyjnych w roku 2023, który według niektórych mógł się przyczynić do takiego wyniku statystycznego, jestem przekonany, że nie był to jedyny powód.

Egzamin wstępny na aplikację odbywa się zawsze w ostatnim tygodniu września, ale praca nad tym, aby aplikacja radcowska była dla absolwentów Wydziałów Prawa opcją pierwszego wyboru, rozpoczyna się kilka miesięcy wcześniej.

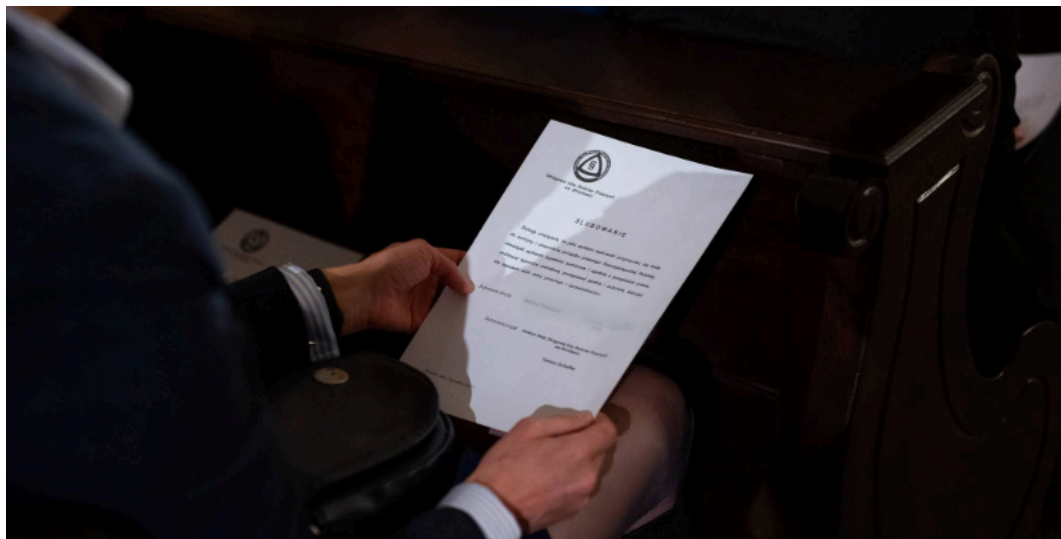
W roku 2023 – poza licznymi spotkaniami ze studentami Wydziałów Prawa na

wszystkich uczelniach wyższych we Wrocławiu, podczas których zachęcaliśmy studentów do wyboru właśnie aplikacji radcowskiej, poza spotkaniami ze studentami w siedzibie OIRP na Dniach otwartych Izby – zainicjowaliśmy również nowy projekt: „Przygotowanie do egzaminu wstępnego na aplikację radcowską”. Uczestnicy, przyszli aplikanci, mogą przygotować się do egzami-

nu wstępnego korzystając z dostępu do bazy testów z egzaminów na aplikację z lat ubiegłych oraz uczestnicząc w zajęciach z zakresu ustaw samorządowych, organizowanych przez naszą Izbę. Mając na uwadze omawiane wyżej statystyki, wydaje się, że idziemy w dobrym kierunku.

Prowadzenie aplikacji jest jednym z najważniejszych zadań naszego Samorządu, liczę więc na to, że w przyszłym roku, podsumowując wyniki egzaminu wstępnego, będę mógł postawić nam mocną piątkę. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Niezapomniany Bal Aplikanta 2024 w OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W sobotni wieczór, 20 stycznia 2024 roku, aplikantki i aplikanci radcowscy przystępujący w tym roku do egzaminu zawodowego, bawili się na Balu Aplikanta w hotelu Novotel Centrum we Wrocławiu.

Jaki był Bal Aplikanta 2024 w OIRP we Wrocławiu? Odpowiedź jest tylko jedna: WYŚMIENITY!

Część oficjalna wydarzenia rozpoczęła się o godz. 19:30 uroczystym przywitaniem licznie przybyłych gości. Oficjalnego otwarcia Balu Aplikanta 2024 dokonał Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

Tomasz Scheffler, Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Robert Staszewski oraz Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska, życząc aplikantkom i aplikantom radcowskim siły oraz motywacji do działania i nauki, pomyślnego zdania zbliżającego się egzaminu zawodowego, ale także udanej zabawy i chwili wytchnienia.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Po uroczystej kolacji uczestnicy Balu Aplikanta 2024, zgodnie już z naszą tradycją, zatańczyli poloneza, który podkreślił uroczysty charakter wydarzenia. Poloneza poprowadził Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler w parze z Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Joanną Zimoń-Frankiewicz.

Wśród zaproszonych gości byli także Członkowie Prezydium Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Sekretarz Rady OIRP we Wrocławiu Agnieszka Templin, Skarbnik Rady OIRP we Wrocławiu Artur Górecki, jak również Członkini Komisji ds. aplikacji mec. Ewa Garczarek.

Po części oficjalnej rozpoczęła się część taneczna Balu Aplikanta 2024. Aplikantki

Fot. OIRP we Wrocławiu

i aplikanci oraz zaproszeni goście mogli oddać się zabawie przy dźwiękach muzyki granej przez DJ-a. Wszyscy bawili się aż do białego rana. Zabawa była szampańska, kreacje eleganckie i piękne, a przeżycia – mamy nadzieję – pozostaną niezapomniane.

Bal Aplikanta 2024 był również doskonałą okazją do integracji. Atmosfera była wyjątkowa, a wszyscy uczestnicy bawili się wyśmienicie.

Organizatorzy dziękują wszystkim, którzy przybyli na Bal Aplikanta 2024 i już teraz zapraszają na kolejne wydarzenia!

Teraz przyszedł czas na naukę! Jesteśmy przekonani, że wszyscy doskonale sobie poradzicie.

Trzymamy za Was wszystkich kciuki!

Do zobaczenia na lipcowym ślubowaniu! ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Jakub Ziolo – sylwetka aplikanta

■ r. pr. **Milena Szostak-Kaluska**

Jakub Ziolo – absolwent jednolitych studiów prawa oraz Studiów Podyplomowych Przekładu na Uniwersytecie Wrocławskim. W 2023 r. ukończył aplikację radcowską organizowaną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu. Uczestnik kursu Szkoła IT dla Prawników organizowanego przez Akademię Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz I edycji Turnieju Arbitrażowego Krajowej Izby Radców Prawnych.

Przed podjęciem studiów prawniczych kształcił się na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu na kierunku Finanse i Rachunkowość. W tym czasie był członkiem działu technicznego telewizji studenckiej KampusTV oraz międzynarodowej organizacji studenckiej Aiesec. Po zmianie barw akademickich udzielał bezpłatnych porad prawnych w Uniwersyteckiej Poradni Prawnej oraz reprezentował Uniwersytet Wrocławski na Akademickich Mistrzostwach Polski w piłce ręcznej. Autor pracy magisterskiej pod tytułem „Reprezentacja osób prawnych w postępowaniu administracyjnym” sporządzonej pod patronatem prof. dr. hab. Barbary Adamiak.

Podczas aplikacji pracował w dużej agencji pracy tymczasowej, jako prawnik wewnętrzny (in-house) oraz jako asystent

Fot. Archiwum prywatne

sędziego w Sądzie Rejonowym w Trzebnicy, brał także udział w przygotowywaniu umów w reżimie prawa zamówień publicznych na Politechnice Wrocławskiej. Obecnie specjalizuje się w obsłudze podmiotów gospodarczych z branży produkcyjnej, TSL (Transport, Spedycja, Logistyka) oraz w sprawach z zakresu prawa pracy. Nie są mu straszne sprawy o odszkodowania komunikacyjne z OC sprawcy oraz kwestie dotyczące służebności przesyłu. W pracy zawodowej bliskie są mu zasady wyścigu kolarskiego – pracy samodzielnej i indywidualnej, ale wspomaganej przez całą grupę. Szczególnie żywo interesują go niektóre aspekty prawa nowych technologii oraz informatyzacji i cyfryzacji życia publicznego.

Pasjonat muzyki neoklasycznej oraz twórczości Nilsa Frahma. W wolnym czasie gra na pianinie, jeździ na rowerze lub słucha podcastów o tematyce obyczajowej i podróżniczej. W 2024 r. przystępuje do egzaminu radcowskiego. ■

Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Szczawnie-Zdroju

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniach 12–14 stycznia 2024 r. w malowniczym Szczawnie-Zdroju, w hotelu CAMELOT odbyło się szkolenie wyjazdowe dla radców prawnych zorganizowane przez Centrum Doskonalenia Zawodowego OIRP we Wrocławiu.

Piękne otoczenie uzdrowiska sprzyjało wzmożonej koncentracji na merytorycznej części wydarzenia oraz stało się okazją do oderwania się od codziennych obowiązków.

Jednym z głównych atutów tego wydarzenia było zaproszenie do roli prelegentki wybitnej specjalistki Moniki Białej – Sędzi Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków.

Szkolenie zostało podzielone na dwie części. Pierwszy wykład pt. „Postępowanie spadkowe po zmianach kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego z 2024 r. – nowe zasady dziedziczenia” poświęcono omówieniu praktycznych aspektów postępowania spadkowego w kontekście nowych regulacji. Podczas drugiej części wydarzenia, w wykładzie pt. „Doręczenia w procesie cywilnym

Fot. OIRP we Wrocławiu

i zmiany w kodeksie postępowania cywilnego dokonane ustawami z dnia 9 marca 2023 r. i 7 lipca 2023 r. Wybrane zagadnienia” przedstawiono najnowsze zmiany w postępowaniu cywilnym w zakresie doręczeń.

Po zakończeniu merytorycznej części wydarzenia, która okazała się dla wszystkich uczestników szkolenia niezwykle ciekawa, nadszedł czas na uroczystą kolację. Podczas tej części spotkania radcowie prawni nie tylko wymieniali się swoimi refleksjami na temat wyjątkowo precyzyjnie i ciekawie omówionych kwestii, ale także dzielili się swoimi doświadczeniami z prowadzonych w tym zakresie postępowań sądowych. Należy podkreślić, że takie spotkania nie tylko przyczyniają się do kształtowania już i tak wysoce profesjonalnej wiedzy radców prawnych, ale są także doskonałym forum do zaprezentowania swoich doświadczeń oraz refleksji związanych z prowadzeniem poszczególnych spraw.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Szkolenie wyjazdowe dla radców prawnych z naszej Izby okazało się nie tylko sposobnością do ugruntowania wiedzy, ale także inspirującym wydarzeniem integrującym jego uczestników.

Hotel Camelot stał się miejscem nie tylko intensywnego doskonalenia zawodowego członków wrocławskiego samorządu radcowskiego, lecz także wymiany doświadczeń i budowania trwałych relacji wśród radców prawnych. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Sprawozdanie z działalności Sekcji Praktyków Prawa Restrukturyzacyjnego i Upadłościowego przy OIRP we Wrocławiu w roku 2023

■ r. pr. **Beata Kotula**

Przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu prężnie działa 6 sekcji praktyków prawa, tj. Sekcja praktyków prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego, Sekcja praktyków prawa antydyskryminacyjnego, Sekcja praktyków prawa podatkowego, Sekcja praktyków prawa medycznego, Sekcja praktyków prawa cywilnego oraz Sekcja praktyków prawa karnego.

Przedmiotem działania sekcji jest propagowanie i pogłębianie wiedzy oraz doświadczeń zawodowych jej członków w określonej dziedzinie prawa. Każda z sekcji skupia wokół siebie specjalistów z różnych dziedzin prawa, a organizowane seminaria nie tylko pozwalają na zgłębienie tematyki dotyczącej poszczególnych zagadnień z danej dziedziny, ale dodatkowo pozwalają na wzajemną wymianę doświadczeń.

W ramach niniejszej publikacji przedstawiona zostanie działalność Sekcji praktyków prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego oraz sprawozdanie z jej działalności w roku 2023. Dodatkowo nakreślony zostanie kierunek działania Sekcji w roku 2024.

Koordynatorem Sekcji praktyków prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego jest radca prawny **Piotr Hanaj**. Posiada on także tytuł doradcy restrukturyzacyjnego. Od lat, jako syndyk masy upadłości, nadzorca

sądowy czy też zarządca działa przy VIII Wydziale ds. restrukturyzacyjnych i upadłościowych Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu. Jego specjalnością jest obsługa prawna podmiotów gospodarczych. Jak wskazuje Koordynator, cechą charakterystyczną szkoleń prowadzonych w ramach sekcji jest dialog pomiędzy praktykami prawa z dziedziny prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego. Nie można mieć wątpliwości, że w ostatnich latach ta dziedzina prawa znajduje się w zakresie zainteresowań nie tylko przedsiębiorców, ale także konsumentów, a to w związku z coraz bardziej powszechną instytucją upadłości konsumenckiej. Jednocześnie szereg nowelizacji prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego, z którymi mamy do czynienia na przestrzeni ostatnich lat powoduje, że pojawiają się coraz to nowe zagadnienia i problemy natury praktycznej, których rozwiązywanie nastęrcza wiele

R. pr. Piotr Hanaj
Fot. Archiwum prywatne

trudności. Stąd pomysł stworzenia Sekcji praktyków prawa upadłościowego i restrukturyzacyjnego w obecnym formacie, wydaje się rozwiązaniem optymalnym, o czym świadczy duże zainteresowanie nie tylko po stronie praktyków z dziedziny upadłości i restrukturyzacji, ale także radców prawnych, którzy jedynie przypadkowo mają do czynienia z przedmiotową dziedziną prawa. Zaproponowany format pozwala na dzielenie się praktycznymi aspektami pracy zawodowej nie tylko pełnomocników, ale także doradców restrukturyzacyjnych. Wskazać należy, że sposób zaprojektowania każdego z organizowanych seminariów kładzie szczególny nacisk na maksymalne zaangażowanie uczestników. Jak wskazuje koordynator sekcji Piotr Hanaj, prelegenci

stwarzają przestrzeń dla wymiany doświadczeń oraz poglądów, dzięki czemu uczestnicy mogą również czerpać wiedzę od siebie nawzajem.

W minionym roku 2023, w ramach Sekcji praktyków prawa restrukturyzacyjnego i upadłościowego, zorganizowane zostały cztery seminaria.

W dniu 13 lutego 2023 r. odbyło się seminarium zatytułowane „Postępowanie sanacyjne – zagadnienia praktyczne”. Prowadząca seminarium **Beata Kotula** jest radcą prawnym, posiada kilkunastoletnie doświadczenie jako prawnik firmowy w spółkach prawa handlowego. Radca prawny Beata Kotula posiada także uprawnienia doradcy restrukturyzacyjnego, co niewątpliwie pozwala jej spojrzeć na tematykę upadłościową dwutorowo, co z kolei przedkłada się na szeroki zakres wiedzy zarówno teoretycznej, jak i praktycznej. W zakresie przeprowadzonego seminarium przedstawione zostały praktyczne zagadnienia związane z jednym z czterech dostępnych dla przedsiębiorców postępowań restrukturyzacyjnych tj. postępowaniem sanacyjnym, które to postępowanie jako jedyne z dostępnych procedur ma na celu nie tylko zawarcie układu z wierzycielami, ale dodatkowo przeprowadzenie restrukturyzacji przedsiębiorstwa poddawanego procedurze sanacyjnej, która ma zapewnić nie tylko dalsze jego istnienie po zakończeniu postępowania, ale także wykonanie zawartego z wierzycielami układu.

Radca prawny Beata Kotula poprowadziła seminarium także w dniu 12 grudnia 2023 r., a to w przedmiocie różnic w postępowaniu upadłościowym prowadzonym wobec konsumentów w trybie uproszczonym i hybrydowym. Problematyka związana ze wskazanym zagadnieniem pojawiła się w prawie upadłościowym wraz z nowelizacją

R. pr. Beata Kotula
Fot. Archiwum prywatne

tego prawa, która weszła w życie 24 marca 2023 r. Zgodnie z generalnym przesłaniem ww. nowelizacji upadłość konsumencka powinna być szybka i prosta. Wprowadzone zostało tzw. konsumenckie uproszczone postępowanie upadłościowe – art. 491¹ ust. 1 prawa upadłościowego. W tej procedurze aktywność sądu ograniczona została do najważniejszych decyzji, takich jak ogłoszenie samej upadłości, ustalenie planu spłaty wierzycieli, a także rozpatrywanie ewentualnych skarg na czynności lub zaniechania syndyka. Zgodnie z założeniem takie postępowanie nie powinno trwać dłużej niż 6–8 miesięcy. Nowelizacja ta wprowadziła jednak do przepisów regulujących upadłość konsumencką art. 491¹ ust. 2 prawa upadłościowego, zgodnie z którym sąd może zdecydować już w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości, że postępowanie upadłościowe wobec konsumentów będzie prowadzone w trybie „zwykłym”, tj. zgodnie z przepisami części pierwszej prawa upadłościowego, dotyczącymi głównie przedsiębiorców. Właśnie w związku z tą procedurą pojawia się

wiele problemów i zagadnień, które często uchodzą uwadze nie tylko konsumentów składających wniosku o ogłoszenie upadłości, ale także podmiotów doradzających w tym przedmiocie, stąd zdaniem organizatorów poruszenie tej tematyki w ramach odrębnego seminarium było szczególnie istotne.

Kolejne dwa, zorganizowane w roku 2023 r., seminaria w zakresie sekcji praktyków prawa restrukturyzacyjnego poprowadził – jako prelegent – radca prawny **Mateusz Kurowski**, który w swojej praktyce zawodowej zajmuje się kompleksową obsługą prawną podmiotów gospodarczych. Jest specjalistą w zakresie prawa upadłościowego, handlowego i cywilnego. Posiada także licencję doradcy restrukturyzacyjnego.

W ramach pierwszego seminarium, które miało miejsce 20 marca 2023 r., omówiona została problematyka odpowiedzialności członków zarządu za zobowiązania spółki na podstawie art. 299 k.s.h. oraz art. 116 o.p. w kontekście ich oddłużenia, w wyniku ogłoszenia upadłości osoby fizycznej nieprowadzących działalności gospodarczej. Problematyka ta, w ostatnim okresie, stała się szczególnie popularna a to w związku z faktem coraz częściej pojawiających się wniosków o ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez byłych członków zarządu spółek kapitałowych, którzy w oparciu o art. 116 o.p. obciążeni zostają solidarnie ze spółką za zaległości podatkowe spółki.

W ramach drugiego seminarium, które w roku 2023 r. poprowadził radca prawny Mateusz Kurowski, poruszona została procedura zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych upadłego po ogłoszeniu upadłości, w tym w szczególności w kontekście aspektów praktycznych dla profesjonalnych pełnomocników. Szczegółowo omówiona została regulacja opisana w art. 491¹³ ust. 1 zgodnie z którym jeżeli w skład masy upadłości

R. pr. Mateusz Kurowski
Fot. Archiwum prywatne

wchodzi lokal mieszkalny albo dom jednorodzinny, w którym zamieszkuje upadły, a konieczne jest zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych upadłego i osób pozostających na jego utrzymaniu, z sumy uzyskanej z jego sprzedaży wydziela się upadłemu kwotę odpowiadającą przeciętnemu czynszowi najmu lokalu mieszkalnego w tej samej lub sąsiedniej miejscowości za okres od dwunastu do dwudziestu czterech miesięcy. Dodatkowo omówione zostało zagadnienie związane z wydaniem przez upadłego należącej do niego nieruchomości na rzecz nabywcy. Tematyka okazuje się szczególnie istotna, albowiem pomimo, że prawo upadłościowe w sposób jasny wskazuje, że w postępowaniu upadłościowym dochodzi do zbycia majątku upadłego, w tym do zbycia nieruchomości, których właścicielem jest upadły bez względu na to czy nieruchomość stanowi centrum

życia dla upadłego i jego rodziny, w dalszym ciągu nierzadko zdarzają się sytuacje, że upadły nie zdaje sobie z tego sprawy, bądź też nie chce wydać nieruchomości kupującemu. Tymczasem takie zachowanie upadłego może stanowić podstawę do tzw. sankcyjnego umorzenia prowadzonego wobec niego postępowania upadłościowego, przy jednoczesnym braku anulowania skutków dokonanej w ramach prowadzonego postępowania sprzedaży należącej do upadłego nieruchomości. Dodatkowo w związku z przedmiotowym umorzeniem postępowania upadły traci możliwość ponownego złożenia wniosku o upadłość na kolejne 10 lat.

Organizowane w roku 2023 seminaria, dotyczące problematyki upadłościowej i restrukturyzacyjnej cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród radców prawnych.

Z uwagi na istotne znaczenie problematyki związanej z prawem restrukturyzacyjnym oraz upadłościowym w 2024 r. zostały zaplanowane kolejne dwa seminaria. Pierwsze z nich odbyło się już 18 marca 2024 r. Poruszona zostanie problematyka dotycząca „Bezskuteczności czynności prawnych upadłego działanych przed dniem ogłoszenia upadłości”. Prelegentem będzie doradca re-

Zaplanowano kolejne dwa seminaria. Pierwsze z nich może odbyć się już 18 marca 2024 r.

strukturyzacyjny oraz adwokat Adam Prugar. Drugie z planowanych seminariów odbędzie się 13 maja 2024 r., podczas którego – wraz z SSR Karoliną Gonet – poruszymy problematykę „Pozycji wierzyciela w postępowaniach restrukturyzacyjnych”.

Bardzo dziękujemy za udział w zorganizowanych przez Sekcję seminariach, które odbyły się w roku 2023 r. oraz serdecznie zapraszamy na te, które odbędą się w bieżącym roku. ■

Sprawozdanie z Konferencji FBE w Lizbonie

- apl. radcowski **Maciej Białas**
- r. pr. **Anna Augustyn**
- r. pr. **Aleksandra Kraśnicka**

Cyfryzacja, technologia, sztuczna inteligencja – odnieść można wrażenie, że przez ostatni rok absolutnie każde środowisko, w tym nasze prawnicze, namiętnie korzystało z każdej sposobności, aby wpleść te słowa do dowolnej dyskusji.

Długo można by dywagować, czy takie działania są słuszne, ale nie wolno zapomnieć, że pośród tego szumu należy wnosić do rozmów zdania wartościowe. Takie zadanie postawione zostało przed uczestnikami odbywającej się w dniach 18–19 stycznia 2024 r. w Lizbonie konferencji organizowanej przez Federację Adwokatur Europejskich (FBE), międzynarodową organizację, której prezydentem jest wicedziekan naszej Izby, r. pr. Izabela Konopacka.

Nasza polska mowa jest zaiste piękna, ale hasło przewodnie wspomnianego wydarzenia brzmi w niej dosyć specyficznie, dlatego też świadomie decydujemy się na operowanie jego angielską wersją – Digitizing Justice & Empowering Legal Excellence. Jego ogólność pozwoliła na przestrzeni dwóch dni zgromadzić na korytarzach budynku portugalskiego związku adwokatów dziesiątki specjalistów ze styku świata prawa oraz nowych technologii. W tym gronie znalazło się również miejsce dla skromnej, aczkolwiek

silnej merytorycznie grupy przedstawicieli naszej izby – r. pr. Anny Augustyn, r. pr. dr Marii Dymitruk, r. pr. Aleksandry Kraśnickiej oraz apl. radc. Macieja Białasa. Maria Dymitruk, będąca również przewodniczącą Komisji Nowych Technologii FBE, moderowała panel dotyczący wpływu nadchodzącego unijnego Rozporządzenia w sprawie sztucznej inteligencji (tzw. AI Act). W tym panelu Anna Augustyn oraz Aleksandra Kraśnicka przybliżyły historię i drogę, jaka doprowadziła do tego aktu prawnego oraz zgłębiły tematykę konkretnych rozwiązań, które już w najbliższych miesiącach staną się prawem w państwach członkowskich.

Na początku prezentacji przypomniano, że pierwsza oficjalna konferencja w temacie AI odbyła się ponad 40 lat temu! Przez ten czas dokonała się ogromna zmiana i postęp w świecie technologii i prawa.

W 1997 roku mogliśmy przy pomocy AI zagrać z komputerem w szachy, a dzisiaj używamy sztucznej inteligencji niemal

wszędzie: od nawigacji, urzędzeń domowych, rozpoznawania twarzy w telefonie po sektory finansowe czy medyczne. A co w kwestii naszej branży prawniczej? Prawie troje na czworo prawników (73%) mówi, że planują wykorzystać generatywną sztuczną inteligencję w swojej pracy prawniczej w ciągu najbliższego roku, a aż 87% profesjonalnych pełnomocników twierdzi, że technologia poprawiła ich codzienną pracę (Wolters Kluwer, Future Ready Lawyer Survey 2023). W głosowaniu przeprowadzonym wśród słuchaczy konferencji przeważająca większość przyznała, że korzysta z AI, jednak cały czas weryfikuje wszystkie dane pod kątem ich poprawności. Prelegentki zwróciły również uwagę na potrzebę wdrażania w kancelariach i firmach odpowiednich procedur i polityk związanych z wykorzystaniem w pracy AI.

Przepisy rozporządzenia ws. sztucznej inteligencji będą pierwszym w historii tak

kompleksowym uregulowaniem dotyczącym AI na całym świecie. Aleksandra Kraśnicka wyjaśniła słuchaczom najważniejsze informacje dotyczące stosowania rozporządzenia, oraz tego jakie są jego cele i kogo dotyczy. Przedstawione zostały również kategorie ryzyka zastosowania sztucznej inteligencji: niskie, średnie (np. popularne ostatnio chatboty), wysokie (w zakresie technologii, które mogą mieć wpływ na prawa i bezpieczeństwo użytkowników, np. identyfikacja biometryczna) oraz niedopuszczalne (dotyczące systemów, które mogą stwarzać ogromne ryzyko w zakresie bezpieczeństwa, np. technologie do opracowywania ocen społecznych).

Poruszono również kwestie związane z potencjalnym zastąpieniem prawników przez AI. Przy czym prelegentki stanęły na stanowisku i w pełni zgodziły się ze słowami Martina O'Malleya (dyrektora generalnego Wolters Kluwer ds. prawnych i regulacyjnych): „Nawet w świecie, na który coraz

większy wpływ ma ChatGPT i inne formy sztucznej inteligencji, zawód prawnika w dalszym ciągu czerpie swoją siłę przede wszystkim z relacji międzyludzkich”.

Maciej Białas w trakcie ostatniego panelu dyskusji przybliżył uczestnikom swoją wizję zmiany myślenia o edukacji prawniczej. Technologia i prawo nie istnieją w próżni, a przygotowanie obecnych, jak i wchodzących na rynek pracy prawników do jej stosowania w zawodzie wymaga dogłębnego przemyślenia sposobu, w jaki wykładamy i ćwiczymy stosowanie prawa. Owszem, przez ostatnie lata powoli dokonał i cały czas dokonuje się pewien postęp w tym zakresie, chociażby poprzez dodawanie kolejnych przedmiotów zorientowanych na tzw. Legal-Tech do programu studiów, ale dzieje się to stanowczo za wolno. W toku nauczania autora teź wypowiedzi jedynym przedmiotem

Zaszczepienie w każdym przyszłym prawniku ponadpodstawowego zainteresowania technologią może przynieść znaczące korzyści.

praktycznie zorientowanym na narzędzia cyfrowe były prawnicze bazy danych, na które poświęcone został raptem jeden semestr w pięcioletnim cyklu nauczania. Taki stan rzeczy nie przystaje chociażby do tempa rozwoju sztucznej inteligencji, która przez ostatni rok dokonała skoku iście epokowego. Jeżeli już teraz nie zaczniemy myśleć o tym, jak przygotować młodych prawników do myślenia o technologii w sposób praktyczny, narażamy ich na twarde lądowanie w przyszłości, która zarówno z perspektywy klienta, jak i wykonywania zawodu będzie wymagała od nas stosowania coraz to większej ilości technologii, której stopień zaawansowania będzie coraz to większy.

Zdaniem Macieja Białasa planem minimum powinno być kształcenie prawników zdolnych do posługiwania się nowoczesnymi technologiami, przez które rozumieć należy nie tylko oprogramowanie stricte prawnicze, ale sprzęt czy programy kreatywne do efektywnego komunikowania się z potencjalnymi klientami. Krokiem postulowanym, mogącym przynieść znaczące korzyści, jest natomiast zaszczepienie w każdym przyszłym prawniku zainteresowania technologią wykraczającym poza to podstawowe, które może skutkować zrodzeniem się nowych pasji, a także i woli bardziej docieklivego korzystania z tego, co na pierwszy rzut oka może nie wydawać się konieczne do tradycyjnego wykonywania zawodu. Doskonałym przykładem jest chociażby propagowanie wiedzy o sztucznej inteligencji w takim zakresie, aby przyszły praktyk posiadał umiejętności pozwalające na zrozumienie działania konkretnego modelu czy algorytmu na tyle dogłębne, że byłby w stanie poznać jego ograniczenia i zakres działania błędnie poznawczego. To z pewnością

odbiloby się korzystnie na etyczności działań nas jako radców prawnych, gdyż ta dodatkowa świadomość dawałaby nam nieocenione narzędzie do interpretacji działania produktów, które już teraz często posiadają moduły wspierane przez sztuczną inteligencję. Po roku 2023 jasnym jest, że takowe moduły nie będą już tylko częścią czegoś większego, ale raczej przejmą w wielu przypadkach wiodącą rolę w działaniu wielu podstawowych aplikacji, a z czasem przebiją się na rynek narzędzi prawniczych, umożliwiając np. sprawną analizę czy negocjację umów. Dlatego tak ważnym jest przygotowanie siebie samego oraz nadchodzących pokoleń radców na te wyzwania już dzisiaj. ■

O samorządzie i jego organach po angielsku

■ r. pr. **Izabela Konopacka**

Ogólnym określeniem dla samorządów zawodowych prawników jest słowo „Bar”. To pojęcie obejmuje także całość prawników praktykujących prawo w określonej jurysdykcji.

Jednakże zarówno w Polsce, jak i w Wielkiej Brytanii, istnieje więcej niż jeden samorząd zawodowy prawników. Dlatego też należy zachować ostrożność przy tłumaczeniu nazw „Krajowa Izba Radców Prawnych”, „Naczelna Rada Adwokacka” oraz „Okręgowa Izba Radców Prawnych”.

W przypadku jednostek organizacyjnych samorządu radców prawnych dosłowne tłumaczenie sugerowałoby użycie słowa „chamber” lub jego liczby mnogiej „chambers”. Byłoby to jednak błędne, ponieważ słowo „chamber” odnosi się do gabinetu sędziego lub jednostki organizacyjnej na kształt znanego z Prawa o adwokaturze zespołu adwokackiego.

Aby uniknąć takich nieporozumień, bardziej odpowiednim tłumaczeniem nazw jednostek organizacyjnych samorządu radców prawnych jest „The National Bar of Attorneys”

dla Krajowej Izby Radców Prawnych i „The Regional Bar of Attorneys” dla Okręgowej Izby Radców Prawnych (np. „The Regional Bar of Attorneys in Wrocław”). Należy przy tym odrzucić słowo „district”, które tłumaczy się raczej jako „rejonowy”.

Podobnych trudności nie ma z tłumaczeniem nazwy „dziekan”. Odpowiednim tłumaczeniem jest po prostu „dean”. Na przykład „Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu” to po angielsku „Dean of the Council of the Regional Bar of Attorneys in Wrocław”.

Więszym wyzwaniem językowym jest tłumaczenie nazwy „rzecznik dyscyplinarny”. Nie zaleca tłumaczenia się jej ani jako „ombudsman”, ani jako „spokesperson”, ani jako „attorney”, ponieważ zakres działania rzecznika dyscyplinarnego nie odpowiada zakresowi działania osób oznaczanych tymi angielskimi pojęciami. Zamiast tego bardziej odpowiednim tłumaczeniem jest „disciplinary commissioner” odzwierciedlający wykonywaną przez rzecznika dyscyplinarnego funkcję oskarżyciela przed sądem dyscyplinarnym. ■

Fot. User6702303 - Freepik.com

Nowe odcinki podcastu „Prawo a nowe technologie”

■ r. pr. **Wojciech Lamik**

Przełom 2023 i 2024 r. obfitował w wiele ciekawych treści związanych z podcastem „Prawo a nowe technologie”, który jest prowadzony przez Komisję ds. Nowych Technologii OIRP we Wrocławiu.

Jednocześnie start rozpoczął trzeci sezon podcastu, a jego pierwszy odcinek jest zarazem 40. odcinkiem całej serii. Co więcej, gościem odcinka był nowo wybrany Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych r. pr. Mirosław Wróblewski.

Poniżej przedstawienie odcinków, jakie w ostatnim czasie pojawiły się w podcaście, wraz z sylwetkami jego gości.

Odcinek 37

W odcinku 37 naszego podcastu mieliśmy aż dwóch gości:

- **Izabela Turczyńska-Buszan** – radczyni prawna, przedsiębiorczyni, która od 15 lat tłumaczy przedsiębiorcom język prawny na ludzki. Propagatorka i praktyczka metody legal design. Mówczyni Tedx, wykładowczyni;
- **Magdalena Wójcik** – content designerka w agencji strategiczno-kreatywnej Kava. Od 5 lat działa w obszarze prostego języka. Zaczynała od upraszczania komunikacji

bankowej w ING Banku Śląski. Dziś uczy prostego języka ludzi i sztuczną inteligencję. Na co dzień tworzy strategie komunikacji dla marek z różnych branż – m.in. IT i OZE (odnawialne źródła energii).

Tematem odcinka był Legal Design, który stanowi nowy trend w działalności prawniczej, a koncentruje się m.in. na stosowaniu przez prawników prostego języka, przede wszystkim względem swoich klientów.

Odcinek 38

Marcin J. Stępień – absolwent prawa i historii sztuki na Uniwersytecie Warszawskim. Doktor nauk prawnych. Wykładowca akademicki, adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Członek zespołu IP&TMT kancelarii prawniczej Domański Zakrzewski Palinka w Warszawie. Dwukrotny zdobywca tytułu Rising Star w latach 2022 oraz 2023 w Rankingu IP STARS.

W odcinku poruszyliśmy problematykę dezinformacji oraz deepfake'ów, które stały się bardzo popularnym zjawiskiem w przestrzeni internetowej.

Odcinek 39

W tym odcinku ponownie mieliśmy dwóch gości:

- **Maciej Groń** – radca prawny, doradca dyrektora Pionu ds. regulacji prawnych i współpracy naukowej w CSIRT NASK; wicedyrektor Śląskiego Centrum Inżynierii Prawa, Technologii i Kompetencji Cyfrowych CYBER SCIENCE; członek Komisji LegalTech OIRP w Warszawie. Od kilkunastu lat specjalizuje się w prawie nowych technologii. W latach 2007–2020, jako dyrektor w MSWiA i Ministerstwie Cyfryzacji, był odpowiedzialny za prowadzenie prac legislacyjnych i wdrożenie do polskiego porządku prawnego m.in. dyrektywy e-commerce, dyrektywy NIS, RODO, dyrektywy reuse. Jeden z założycieli Internet Governance Forum Poland, w latach 2019–2021 należał do Komitetu Programowego Szczytu Cyfrowego ONZ – IGF 2021;
- **Martyna Różycka** – Z NASK związana od 2007 roku. Pracuje w zespole Dyżurnet.pl, którego jest kierownikiem od 2015 roku. Martyna prowadzi projekty związane z budowaniem świadomości na temat bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w internecie oraz wykorzystaniem nowych technologii. Rozwija również narzędzia wykorzystujące AI w ocenie

nielegalnych treści. Martyna jest absolwentką studiów MBA Transformacja Cyfrowa.

Poruszane tematy skoncentrowane były na ochronie i bezpieczeństwie dzieci w cyberprzestrzeni. Poruszone były m.in. praktyczne wskazówki, jakie każdy rodzic powinien brać pod uwagę, aby chronić swoich najbliższych przed niewłaściwymi treściami w sieci.

Odcinek 40

Mirosław Wróblewski – nowo powołany Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Radca prawny, absolwent studiów prawniczych oraz politologicznych (specjalizacja – stosunki międzynarodowe). Jest autorem blisko 100 artykułów i publikacji naukowych z zakresu prawa konstytucyjnego, międzynarodowego, europejskiego oraz ochrony praw człowieka. W latach 2007–2024 był pracownikiem Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, gdzie pełnił funkcję dyrektora Zespołu Prawa Konstytucyjnego, Międzynarodowego i Europejskiego. Był Przewodniczącym Komisji Praw Człowieka przy Krajowej Radzie Radców Prawnych. Był członkiem zarządu Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej na kadencję

w latach 2012–2017. W latach 2009–2010 był koordynatorem zainicjowanego przez RPO Programu Współpracy Ombudsmánów Państw Partnerstwa Wschodniego UE. Występował w charakterze eksperta na zaproszenie instytucji międzynarodowych oraz krajowych.

Tematem przewodnim odcinka były wyzwania, jakie stoją przed nowo powołanym Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

***

W tym roku, w ramach trzeciego sezonu, będzie jeszcze opublikowanych 17 odcinków podcastu.

Wszystkich odcinków możecie odsłuchać na Spotify¹ oraz na portalu e-learningowym OIRP we Wrocławiu. Co więcej, w tym roku dotychczas wyprodukowane podcasty pojawią się na nowo otwartym kanale OIRP we Wrocławiu².

Jeżeli macie propozycje co do tematów kolejnych odcinków, dajcie nam znać, np. poprzez wysłanie do nas wiadomości w mediach społecznościowych (Facebook i LinkedIn) Komisji ds. Nowych Technologii i Transformacji Cyfrowej OIRP we Wrocławiu lub poprzez e-mail wlamik@oirp.wroclaw.pl.

Do usłyszenia! ■

- 1 Spotify podcastu, <https://open.spotify.com/show/5h-UJdOY2VfxpUcCAsH6Lg8?si=3419d76cb8cf4256> [dostęp: 10 marca 2024].
- 2 Kanał YouTube OIRP we Wrocławiu, <https://www.youtube.com/@wroclawoirp> [dostęp: 10 marca 2024].

Akt o usługach cyfrowych i klauzula dobrego samarytanina

■ r. pr. **Ewelina Drelichowska**

Wstęp

Rozporządzenie unijne w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych, czyli tzw. akt o usługach cyfrowych (DSA), to prawdziwa rewolucja dla firm działających na rynku cyfrowym. Rozporządzenie zostało uchwalone 19 października 2023 r., a rozpoczęło swoje stosowanie **17 lutego 2024 r.** Celem wprowadzenia nowych regulacji jest stworzenie kodeksu świadczenia usług w sieci, obejmujących przedmiotowo swoim zakresem platformy zakupowe, sieci społecznościowe oraz inne platformy, których działalność dotyczy obywateli Unii Europejskiej. Nowe regulacje stanowią największą rewolucję od czasów przyjęcia RODO, to jest ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych.

W jakim celu wprowadzono DSA?

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych (Akt o usługach cyfrowych, ang. *Digital Service Act*) ma stworzyć dla użytkowników sieci warunki zapewniające wzmożoną ochronę ich praw. Zakres podmiotowy

rozporządzenia dotyczy przedsiębiorców świadczących usługi online o charakterze pośredniczącym (w praktyce chodzi m.in. o usługi hostingowe, usługi pośrednictwa oferujące infrastrukturę sieciową, platformy internetowe skupiające sprzedawców i konsumentów).

Ochrona praw konsumentów w rzeczywistości ma oznaczać bardziej klarowne oraz spójne zasady dokonywanej moderacji treści, wprowadza ograniczenia dla śledzenia reklam oraz przejrzyste zasady działania algorytmów rekomendacyjnych, rozszerza zasady ochrony konsumentów na platformach zakupowych, ustala zasady współpracy firm internetowych z organami ścigania. Rozporządzenie wyznacza nowy reżim odpowiedzialności platform internetowych za szkodliwe i nielegalne treści. Nowe regulacje mają wspierać rozwój mniejszych platform internetowych poprzez ujednoczenie cyfrowych regulacji na rynku wewnętrznym.

Inną istotną zmianą, jaką niesie za sobą rozporządzenie, jest zmiana w zakresie odpowiedzialności usługodawcy internetowego świadczącego usługę hostingu. W tym zakresie dotychczasowe regulacje ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, przestaną obowiązywać, a w to miejsce zastosowanie znajdą przepisy DSA.

Odpowiedzialność usługodawcy internetowego na dotychczasowych zasadach

Przyjrzyjmy się szczególnie odpowiedzialności hostingodawcy, ponieważ z tą usługą wiąże się najwięcej sporów dotyczących usług pośrednich. Dotychczasowe regulacje usługodawcy internetowego świadczącego usługę hostingu (np. portal społecznościowy, forum internetowe), zarówno w ustawodawstwie krajowym, jak i unijnym, wyłączają odpowiedzialność hostingodawcy po spełnieniu pewnych przesłanek. Przesłanki wyłączenia odpowiedzialności zostały uregulowane w art. 14 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną¹, będącej implementacją przepisów dyrektywy o handlu elektronicznym². W myśl tego przepisu „nie ponosi odpowiedzialności za przechowywane dane ten, kto udostępniając zasoby systemu teleinformatycznego w celu przechowywania danych przez usługobiorcę, nie wie o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności, a w razie otrzymania urzędowego zawiadomienia lub uzyskania wiarygodnej wiadomości o bezprawnym charakterze danych lub związanej z nimi działalności niezwłocznie uniemożliwi dostęp do tych danych”. Zgodnie z art. 15 u.s.u.d.e. hostingodawca nie ma obowiązku sprawdzania, czy materiały pochodzące od użytkowników są bezprawne – art. 15 („Podmiot, który świadczy usługi określone w art. 12–14, nie jest obowiązany do sprawdzania przekazywanych, przechowywanych lub udostępnianych przez niego danych, o których mowa w art. 12–14”). W założeniu

Fot. Adlinnehood – Freepik.com

dostawcy usług świadczonych drogą elektroniczną dostarczają jedynie bazę teleinformatyczną i nie sprawują pieczy nad tym, co wstawiamy do danego serwisu. Nie ponoszą tym samym odpowiedzialności, dopóki spełniają warunek braku wiedzy o przechowywanych u nich bezprawnie zawartości³ o czym wprost stanowi przywołany już art. 14 ust. 1 u.s.u.d.e.

Z dotychczasowych regulacji wynikał pewien paradoks, mianowicie dla usługodawców korzystniejsze było niepodejmowanie działań mających na celu potencjalne identyfikowanie nielegalnych treści, gdyż wdrażanie mechanizmów mających na celu ich identyfikację czy jakichkolwiek innych środków prowadzących do weryfikacji ich legalności stanowiło podstawę domniemania dotyczącego przesłanki wiedzy usługodawcy, a w konsekwencji – brakiem możliwości powołania się na przesłankę wyłączającą odpowiedzialność⁴. Zbyt rygorystyczne

¹ Ustawa z dnia 18 lipca 2004 r., Dz.u., Nr 144, poz. 1204 z późniejszymi zmianami, dalej u.s.u.d.e.

² Dyrektywa z dnia 8 czerwca 2002 r., 2000/31/WE, Dz.u.u.E.L.2000.178.1.

³ K. Chalubińska-Jentkiewicz, [w:] *Świadczenie usług drogą elektroniczną. Komentarz*, red. K. Chalubińska-Jentkiewicz, J. Taczkowska-Olszewska, Warszawa 2019, Legalis.

⁴ J. Mazur, [w:] *Rynek cyfrowy. Akt o usługach cyfrowych. Akt o rynkach cyfrowych. Rozporządzenie platform-to-business. Komentarz*, red. M. Grochowski, Warszawa 2024, Legalis

podejście doprowadziło do paradoksalnych skutków, tj. osłabienia celów regulacyjnych, zamiast ich wzmocnienia. W praktyce oznaczało to, że nadmierne regulacje mogą wprowadzać takie obciążenia i ograniczenia, które utrudniają osiągnięcie zamierzonych celów, a czasem wręcz prowadzą do przeciwnych rezultatów.

Klauzula dobrego Samarytanina

Rozwiązaniem paradoksalnego podejścia unijnego prawodawcy jest tzw. klauzula dobrego Samarytanina, która ma wyeliminować opisany problem. Akt o usługach cyfrowych zastąpił w tym zakresie postanowienia dyrektywy o handlu elektronicznym, a tym samym regulacje ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, które niejako wprowadzały domniemanie wiedzy usługodawcy o nielegalnych treściach, gdy ten z własnej inicjatywy podejmował działania mające na celu ich identyfikację. Art. 7 DSA wskazuje wprost, że usługodawca nie może zostać uznany za nieuprawnionego do skorzystania z wyłączeń odpowiedzialności tylko dlatego, że w dobrej wierze i z należytą starannością prowadzi z własnej inicjatywy dobrowolne czynności sprawdzające czy też podejmuje inne środki mające na celu wykrycie, identyfikację i usunięcie nielegalnych treści lub uniemożliwienie do nich dostępu lub podejmuje niezbędne środki, aby spełnić wymogi prawa. Zgodnie z tym artykułem dostawcy usług pośrednich, nie mogą być automatycznie uznani za nieuprawnionych do korzystania z wyłączeń odpowiedzialności, o których mowa w art. 4–6 DSA, jedynie dlatego, że podejmują dobrowolne czynności sprawdzające w celu zwalczania nielegalnych treści.

Innymi słowy, nawet jeśli dostawcy tych usług podejmują aktywności, takie jak monitorowanie, identyfikacja lub usuwanie nielegalnych treści, nie powinno to automatycznie pozbawiać ich prawa do korzystania z wyłączeń odpowiedzialności przewidzianych w DSA.

Przepis art. 7 DSA sugeruje, że dostawcy usług pośrednich mogą nadal korzystać z wyłączeń odpowiedzialności pod warunkiem, że działają w dobrej wierze i z należytą starannością, aby spełnić wymogi prawa Unii Europejskiej i krajowego. Obowiązek działania w dobrej wierze oraz z należytą starannością, w celu zapewnienia ochrony użytkowników, wymaga podejmowania przez dostawców usług pośrednich działań sprawdzających lub innych środków określonych w przepisach prawa, w sposób uczciwy. Działanie w dobrej wierze oznacza, że dostawcy usług nie powinni celowo łamać prawa, ani szkodzić innym użytkownikom swoich usług. Naruszenie tego obowiązku mogłoby wystąpić, gdyby dostawca usług pośrednich próbował celowo ominąć obowiązki wskazane w DSA. Działanie w dobrej wierze ma na celu podniesienie poziomu ochrony użytkowników usług pośrednich przed nielegalnymi lub szkodliwymi treściami⁵.

Czym są dobrowolne czynności sprawdzające?

Klauzula dobrego Samarytanina dotyczy dobrowolnych działań podejmowanych przez dostawców usług internetowych w celu eliminacji nielegalnych treści lub treści naruszających warunki korzystania z usługi. Obejmuje to różne działania, takie jak monitorowanie

⁵ *Ibidem*.

treści, zarówno przed ich umieszczeniem w usłudze, jak i po ich udostępnieniu oraz egzekwowanie postanowień warunków korzystania, w tym wstrzymywanie lub zakończenie świadczenia usług dla użytkowników łamiących te warunki. Klauzula obejmuje również ulepszanie procedur zgłaszania naruszeń oraz programy partnerskie wspierające

Klauzula obejmuje też ulepszanie procedur zgłaszania naruszeń.

podmioty posiadające prawa własności intelektualnej. Działa to jako sposób na minimalizację obecności nielegalnych treści w świadczonych usługach oraz na poprawę ogólnej jakości świadczonych usług internetowych⁶.

Brak nakazu monitorowania treści a dobrowolne czynności sprawdzające

DSA wyraźnie nakazuje, że dostawcy usług pośrednich nie powinni być obciążeni ogólnym obowiązkiem monitorowania treści, które przekazują lub przechowują, ani aktywnego ustalania faktów lub okoliczności wskazujących na nielegalną działalność. Jednakże podejmowanie dobrowolnych czynności sprawdzających przez tych dostawców nie jest sprzeczne z tą zasadą. Można to zrozumieć w taki sposób, że dostawcy usług pośrednich mogą dobrowolnie podjąć działania w celu sprawdzenia treści, które przekazują lub przechowują, jeśli uznają to za stosowne lub w celu zapewnienia zgodności

z przepisami prawa, ale nie są oni do tego zobowiązani z mocy z prawa⁷.

Podkreślenie, że zakaz ogólnego obowiązku monitorowania treści nie dotyczy obowiązków monitorowania w konkretnych przypadkach, wskazuje na to, że dostawcy usług pośrednich mogą być zobowiązani do monitorowania treści w przypadku podejrzenia nielegalnej działalności lub w wyniku decyzji sądowej. Jednakże, ten rodzaj monitorowania jest ograniczony do konkretnych sytuacji i nie stanowi ogólnego obowiązku.

Podsumowanie

Celem wprowadzonej regulacji DSA było stworzenie ram prawnych zapewniających usługodawcom internetowym możliwość wprowadzania rozwiązań informatycznych, które będą identyfikowały bezprawne treści, czy zatrudniania moderatorów, których zadaniem będzie eliminowanie tego typu treści, bez narażania ich na utratę możliwości skorzystania z przesłanki wyłączenia odpowiedzialności.

Na gruncie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną udowodnienie usługodawcy internetowemu, że z własnej woli podejmował czynności mające na celu identyfikację treści, które były bezprawne, mogło być uznane za przesłankę wiedzy usługodawcy o bezprawności podejmowanych działań i wykluczało możliwość powołania się na wyłączenie odpowiedzialności. Obecne regulacje DSA z założenia mają wykluczać tego rodzaju domniemanie jedynie w oparciu o fakt, że usługodawca prowadzi opisane powyżej działania. ■

⁶ A. Baran, Tzw. klauzula dobrego Samarytanina w Akcie o usługach cyfrowych, „Prawo Nowych Technologii” 2023, Nr 3–4, Legalis.

⁷ *Ibidem*.

Fonty w grach wideo

■ apl. radcowski **Marek Czwojdzński**

Rozważając aspekty prawne dotyczące gier wideo, szczególną uwagę zwrócić należy na kwestie związane z wykorzystywanymi przez twórców gier fontami (lub inaczej, choć nie do końca prawidłowo: czcionkami).

Przy większości aktywności związanych z grami wideo (w tym przy ich tworzeniu) wykorzystywane są różnego rodzaju fonty. Tworzy to sytuację, w której każdorazowo należy zwracać uwagę na podstawę korzystania z określonego fontu.

Co istotne, nie chodzi przy tym wyłącznie o korzystanie z określonych fontów bezpośrednio w grze wideo, lecz również o wykorzystywanie fontów we wszelkich materiałach jej towarzyszących, takich jak trailery gry, konkursy z nią związane czy materiały promocyjne. Wszystkie przypadki korzystania rozważyć należy każdorazowo (indywidualnie w każdej sprawie) pod kątem praw autorskich, w tym w szczególności mieć na uwadze źródło, z którego uzyskujemy nasz

font, jak również cel, dla którego planujemy z niego skorzystać.

Licencja komercyjna na korzystanie z fontów

Przede wszystkim wymaga podkreślenia, że zdecydowana większość fontów dostępnych w popularnych serwisach takich jak www.creativemarket.com czy www.leosupply.com dostępna jest na zasadzie licencji zezwalającej na korzystanie z danego fontu w określonym celu i w określony sposób. W zależności od tego, dla jakich celów z fontu korzystamy, należy wybrać odpowiednią dla nas licencję w celu uniknięcia ewentualnych roszczeń ze strony licencjo-

dawcy. Szczególną uwagę należy zwrócić na kwestię rozróżnienia licencji zezwalającej na korzystanie z określonego

Zdecydowana większość fontów dostępna jest na zasadzie licencji zezwalającej na korzystanie w określonym celu i w określony sposób.

fontu na użytek komercyjny od licencji nie zezwalającej na takie korzystanie. Ma to istotne znaczenie w przypadku gier wideo z uwagi na ich charakter, tj. przeznaczenie do sprzedaży rynkowej i wprost: zarobienia przez wydawcę (producenta gry wideo) na jej wyprodukowaniu.

W przypadku gier wideo oraz wszelkich związanych z nią aktywności (działania, na których chcemy zarobić), z pewnością interesować nas będzie licencja zezwalająca na komercyjne korzystanie z danego fontu. Co jednak istotne, nie zawsze ogólna możliwość komercyjnego korzystania z fontu automatycznie umożliwi korzystanie z fontu w grze wideo. Dla przykładu, w serwisie CreativeMarket w kontekście gry wideo, nie będzie wystarczająca zwykła „Commercial license” (licencja

komercyjna, której nazwa sugerowałaby taką możliwość), lecz już konieczny będzie zakup „Extended Commercial License” (rozszerzona licencja komercyjna), która w swej treści wprost wymienia możliwość korzystania z fontu w grach wideo.

Fonty, które można wykorzystać komercyjnie, co do zasady oczywiście są odpłatne, natomiast zdarza się, że możliwy jest komercyjny użytek również fontów opartych na innym rodzaju licencji, tj. licencjach typu open source. W ramach artykułu nie ma miejsca na rozwijanie kwestii licencji opensourcowych, jednak pokrótce warto zwrócić uwagę, że na tego rodzaju licencje uważać trzeba bardziej niż na licencje płatne (tutaj sytuacja jest prosta: płaci się za korzystanie – można korzystać w określonym zakresie). Licencje opensource, szczególnie w wariantcie copyleft, pociągają za sobą bardzo często negatywne konsekwencje dla twórcy gry wideo poprzez efekt tzw. „zarażenia”. W wielkim skrócie, w takim przypadku może okazać się, że przez fakt użycia darmowej czcionki opartej na licencji typu copyleft, cały kod gry wideo będzie oparty na tym rodzaju licencji (a co za tym idzie, będzie dostępny za darmo dla wszystkich).

Dochowanie należytej staranności i wybór prawidłowego rodzaju licencji są szczególnie istotne z perspektywy ochrony przed ewentualnymi roszczeniami ze strony twórców poszczególnych fontów. Już na gruncie

Należyta staranność i wybór prawidłowego rodzaju licencji są szczególnie istotne.

ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych twórcom w tym przypadku przysługuje określony katalog roszczeń, w tym m.in. żądanie: (i) zaniechania naruszenia, (ii) usunięcia skutków naruszenia oraz

(iii) naprawienia wyrządzonej szkody. Już ten katalog wskazuje na potencjalne daleko idące konsekwencje wobec naruszającego. Dodatkowo niejednokrotnie również postanowienia poszczególnych licencji wprowadzają dalek idące możliwości dla uprawnionych. Warto zatem przed skorzystaniem z określonego fontu upewnić się, że używamy go w sposób uprawniony, żeby nie doprowadzić (w skrajnej sytuacji) nawet do zupełnego wycofania gry z obiegu.

Zakres terytorialny korzystania z licencji

Powyższe nie wyczerpuje jednak zakresu potencjalnych problemów związanych z korzystaniem z fontów w grze oraz pozostałych aktywnościach z grą związanych. Należy mieć również na uwadze, że w zależności od skali działania producenta lub wydawcy gry wideo, wybór określonego rodzaju licencji należy dostosować również do terytorium, na jakim z takiej licencji chcemy korzystać. Oczywiście, bywają sytuacje, gdy w momencie publikacji gry wideo na rynku, skala jej zasięgu nie jest jeszcze znana (np. gdy gra okaże się być sukcesem znacznie przekraczającym zamysły twórców), jednak nie stanowi to w kontekście fontów szczególnego problemu, ponieważ zakres terytorialny licencji można zawsze rozszerzyć. Oczywiście, można wyjściowo wybrać licencję zezwalającą na korzystanie z fontu na całym świecie (bez ograniczenia terytorialnego), co potencjalnie niweluje ryzyko naruszenia praw twórcy czionki, jednak nie zawsze jest to możliwe (choćbyżby z uwagi na budżet gry wideo).

Pozostałe istotne kwestie dotyczące fontów

Celem uniknięcia wątpliwości, zawsze lepiej jest korzystać z powszechnie uznanych oraz popularnych źródeł (jak wskazane w pierwszej części artykułu), które poprzez swoje zazwyczaj długie funkcjonowanie na rynku wykształciły odpowiednie rozwiązania dostosowane dla konkretnych twórców, jak również niejednokrotnie gotowe są wychodzić naprzeciw twórców m.in. gier wideo. Co również istotne, poszczególne licencje przewidują wyłączenia z korzystania z danego fontu na terenie poszczególnych krajów (na przykład z uwagi na obecną sytuację polityczną w Rosji), na co również należy zwracać uwagę (szczególnie że Rosja pozostaje nadal dużym rynkiem zbytu dla gier wideo).

Równie istotną kwestią jest zwrócenie uwagi na ilości assetów, w których możemy korzystać z danego fontu na bazie jednej licencji, tj. czy np. przy tworzeniu gry możemy z fontu korzystać zarówno w samej grze (np. w dialogach między bohaterami gry), jak i np. w trailerze gry wideo czy na stronie

Oczywiście, bywają sytuacje, gdy w momencie publikacji gry wideo na rynku, skala jej zasięgu nie jest jeszcze znana.

internetowej dotyczącej gry wideo. Zazwyczaj, z uwagi na interes finansowy twórców fontów, dla każdego z takich działań potrzebna będzie odrębna licencja. Warto mieć to na uwadze, chcąc uniknąć ewentualnych roszczeń ze strony twórców.

Szczególną uwagę należy zwrócić również na kwestię ilości egzemplarzy gry wideo,

w których dany font może zostać wykorzystany. Co przy tym ważne, kwestia ilości egzemplarzy dotyczy zarówno egzemplarzy fizycznych, jak i cyfrowych, jak również ewentualnych wyświetleń trailera dotyczącego gry wideo (w tym przypadku istotną kwestią z perspektywy twórcy gry wideo jest również sposób rozumienia pojęcia „wyświetlenie” – od niego uzależniony jest często wybór odpowiedniej licencji).

Przykład

Quantity Limitations on Digital Development: The Licensed Asset may be used in a single website, application, video game (each additional website, application, or video game including (without limitation) successor products, requires a separate license) and the license is additionally subject to the limitation in 4.1 (End Products). For example, Licensee may use the Licensed Asset in 1 mobile app title which may be downloaded or sold up to 250,000 times in total (pursuant to the limitation in Section 4.1), but Licensee may not use the Licensed Asset in 1 mobile app title and 1 website title that each sell 250,000 times (for this a separate license must be purchased

for the mobile app title and the website title). These quantity restrictions are on a per purchase basis, so Licensee may purchase two licenses for the same Licensed Asset to increase the permitted quantity (subject to the terms of each applicable license).

Niewątpliwie kwestia fontów i korzystania z nich w grach wideo jest tematyką, z którą mierzy się każdy ich twórca. Odpowiednie dostosowanie licencji do konkretnego, indywidualnego i przewidzianego przez nas użytku jest bardzo istotne ze względu na potencjalne roszczenia licencjodawcy (nie zawsze jest to ten sam podmiot) z uwagi na bezprawne korzystanie z danego fontu, a ponadto może uchronić twórcę gry przed koniecznością wycofania gry wideo z obiegu (co chroni nie tylko kwestie biznesowe lub finansowe, ale także, a może i przede wszystkim, wizerunkowe). Z tego względu każdorazowa szczegółowa weryfikacja jest konieczna. Warto również, w przypadku wątpliwości co do konkretnej licencji, uzyskać informację bezpośrednio od licencjodawcy. ■

Influencer marketing: blaski i cienie współpracy od podszewki – jak zapewnić, że influencer nie otworzy puszki Pandory dla Twojej marki?

■ r. pr. **Dorota Jarzębowska**

W dzisiejszym cyfrowym krajobrazie komunikacyjnym influencer marketing stał się kluczowym narzędziem dla wielu firm, które starają się dotrzeć do swojej docelowej publiczności.

Zjawisko to nie tylko eksplodowało w popularności, ale także ewoluowało w nieprzewidywalne sposoby, szczególnie w erze mikroinfluencerów. Ci nowi ambasadorzy marki, ze swoją autentycznością i zaangażowaniem, zdobywają coraz większą lojalność generacji Z oraz młodszych pokoleń. Jednak, wraz z rosnącą popularnością tego kanału promocji, pojawiają się również niebezpieczeństwa i wyzwania, na które należy być przygotowanym.

Przypomnijmy sobie niedawny polski skandal Pandora Gate, który obnażył nie tylko mroczne zakątki internetowej rzeczywistości, ale również skłonił do refleksji nad rosnącą potrzebą regulacji i ochrony prawnej w sferze influencer marketingu. Ten incydent nie tylko rzucił światło na nieetyczne praktyki niektórych influencerów, ale również zmusił firmy i agencje reklamowe do ścisłego przyjrzenia się swoim strategiom współpracy z nimi.

W świetle takich wydarzeń, zabezpieczanie zapisów umowy z influencerem staje się niezbędne. Warto przyjrzeć się nie tylko

kwestiom finansowym czy kreatywnym, ale także aspektom obyczajowym i etycznym. Jakie klauzule powinny być uwzględnione, aby zminimalizować ryzyko niezgodnych działań influencera? Jak chronić reputację firmy w kontekście nieprzewidywalnych zachowań partnera?

Artykuł ten skupi się na omówieniu kluczowych punktów, na które należy zwrócić uwagę przy nawiązywaniu umowy z influencerem, aby chronić zarówno interesy biznesowe, jak i reputację marki Twojego Klienta.

1. Na jaki typ współpracy się umawiamy?

Współpraca z influencerem może przybrać dwie różne formy, które uzależnione są od tego, na co się umówiliśmy.

Czy umowa jest zobowiązaniem do uzyskania konkretnych wyników, czy jedynie do świadczenia starannej pracy? Temat ten, choć oczywisty, często pozostaje niedoceniany.

Projekty umów, które nie określają jasno oczekiwań względem influencera, powodują trudności z ustaleniem typu zobowiązania i tym samym właściwych przepisów Kodeksu Cywilnego, które będą uzupełniać treść umowy w zakresie w niej nieuregulowanym.

Kluczowe jest ustalenie, czy influencer ma wykonać określone zadania, niekoniecznie związane z efektami (np. „prowadzić relację z wydarzenia”) czy też ma osiągnąć określone rezultaty (np. „wygenerować 1000 wyświetleń posta z oznaczoną współpracą reklamową”). Zarówno precyzyjne mierzalne cele, jak i staranne działania promocyjne mogą być w praktyce oczekiwaniami względem influencera, dlatego ważne jest, aby obie strony tak samo rozumiały swoje obowiązki, aby uniknąć nieporozumień na dalszym etapie współpracy.

We współpracy z influencerem warto też określić specyfikację, ponieważ działania marketingowe czy promocyjne to pojemna kategoria, która stale się rozwija, i z dużym prawdopodobieństwem każda ze stron ma inny pomysł na ich prowadzenie. Jeśli firma Twojego klienta ma konkretne oczekiwania co do treści materiałów, ich ilości, częstotliwości lub parametrów (takich jak długość filmu, platforma, na jakiej mają być opublikowane, konkretne konto influencera z określonymi zasięgami, czy termin tej publikacji), warto w tym miejscu uzgodnić, że materiały reklamowe powinny zostać wykonane według wskazówek czy wytycznych zlecającego oraz, że przed ich publikacją podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego. Z uwagi na to, że praca influencera ma twórczy charakter, kwestie ingerencji w content mogą być wrażliwe, więc lepiej sprawdzić już na etapie podejmowania współpracy, czy mamy wspólną płaszczyznę porozumienia.

Przydatne może się też okazać postępowanie reklamacyjne i jego uwzględnienie

w harmonogramie kampanii (jeśli umawiamy się na długofalowe działania) – taka procedura da influencerowi czas i możliwość na poprawę materiałów na zgodne z oczekiwaniami firmy, nie naruszając jednocześnie deadline’ów.

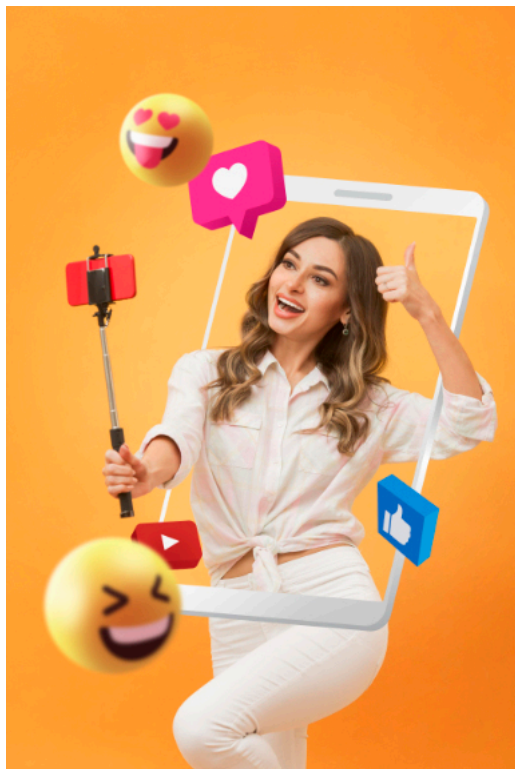
2. Czy chcemy influencera na wyłączność?

To z pewnością istotna kwestia, którą warto sprecyzować na wstępie. Najczęściej będzie miała wpływ na wynagrodzenie influencera – jeśli influencer ma na jakiś czas wstrzymać współpracę z innymi markami z danej branży lub odnośnie określonych produktów lub usług, jego oczekiwane wynagrodzenie z tytułu współpracy z firmą Twojego Klienta będzie wyższe.

W tym wypadku koniecznie ustalcie, jaki jest zakres współpracy, której nie wolno podejmować influencerowi, przez jaki okres będzie obowiązywał ten zakaz, i jakie będą konsekwencje, jeśli influencerowi przydarzy się złamanie tego zakazu. Pomocna w tym obszarze może być kara umowna – zwróć uwagę przy jej ustalaniu, jakie szkody może ponieść Twój Klient, jeśli influencer zacznie reklamować produkty podobne do produktów Twojego Klienta wbrew zakazowi.

3. Jakie znaki towarowe promujemy i w jaki sposób?

Skoro nasz Klient decyduje się na współpracę reklamową z influencerem, najpewniej jego oczekiwaniem jest, aby posłużył się jego logotypem w celu promocji marki. A skoro tak, musimy zadbać o to, aby influencer miał

oficjalną zgodę na używanie logotypu marki czy produktu. Dostarczmy mu pliki z aktualną, wysokojakościową identyfikacją wizualną marki Klienta, aby uniknąć przykrych niespodzianki – chyba nie chcemy, aby influencer pobrał logo z wyszukiwarki internetowej, w niskiej rozdzielczości.

Przy okazji udzielania licencji na znak towarowy, zaznacz w umowie, jak logo może być wykorzystane – na jakich platformach i w jaki sposób.

4. Wizerunek influencera – czy masz do niego prawo?

W umowie koniecznie trzeba uwzględnić zgodę na wykorzystanie wizerunku influencera. Zgodnie z art. 81 prawa autorskiego oraz

przepisami o danych osobowych powinniśmy mieć zgodę osoby przedstawionej na zdjęciu czy filmie do wykorzystania jej wizerunku. Ważne jest szczegółowe określenie, w jakich celach i w jakich obszarach będzie wykorzystywany wizerunek influencera, co się na niego składa (Twarz? Sylwetka? A może też głos – tzw. wizerunek audialny?).

Warto ustalić, na jaki okres udzielana jest zgoda i w jakim zakresie – będzie to najczęściej powiązane ze sposobem, w jaki Twój Klient zamierza korzystać z materiału stworzonego z udziałem influencera – okresem publikacji oraz platformami na jakich ma być prowadzona współpraca.

Kwestię zgody na korzystanie z wizerunku warto powiązać od razu z zapewnieniem przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych – najpewniej powołując się na współpracę z influencerem Klient będzie przetwarzać lub przekazywać innym podmiotom jego dane osobowe, dlatego powinien wypełnić m.in. obowiązek informacyjny.

5. Jak Twój Klient może korzystać z contentu? Czyli o polach eksploatacji słów kilka

Po ustaleniu specyfikacji najpewniej będziemy już mieli zarys tego gdzie, kiedy i w jakiej formie pojawi się publikacja. Zapisy umowy powinny precyzyjnie wskazać gdzie publikacje influencera będą się pojawiać, aby uniknąć sytuacji, w której informacje o produkcie czy usłudze pojawią się w niewłaściwych kanałach – w tym wypadku możemy mieć do czynienia z naruszeniem jego praw autorskich i narazić się na konsekwencje. Dlatego jedną z kluczowych kwestii do utrwalenia w umowie jest przeniesienie

praw autorskich oraz udzielenia licencji na wykorzystanie utworów, aby uniknąć niejasności co do sposobu eksploatacji treści influencera. Pamiętać przy tym należy, że niektóre formy (przeniesienie praw autorskich majątkowych lub udzielenie licencji wyłącznej) wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności – może to stanowić wyzwanie w zdigitalizowanym świecie i przedłużyć etap zawierania umowy, ale nie można tego zbagatelizować, jeśli chcemy skutecznie nabyć te prawa.

Popularną i prostą metodą ustalenia wynagrodzenia jest ryczałt obejmujący całość działań, w tym przekazanie praw autorskich.

Jednocześnie pamiętaj o określeniu pól eksploatacji, czyli sposobów, na których Twój Klient będzie mógł dysponować utworem. Art. 41 ust. 2 prawa autorskiego stanowi, że umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub umowa o korzystanie z utworu obejmuje pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione.

Bez określenia w umowie pól eksploatacji umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych jest nieważna, albo co najmniej bezskuteczna. Ten wymóg dotyczy też licencji.

Dlatego jeśli nie zadbamy o prawidłowy opis pól eksploatacji, powstanie ryzyko naruszenia praw autorskich influencera, które spowodować może po stronie Twojego Klienta wymierne szkody – takie jak np. konieczność zapłaty wynagrodzenia dodatkowo za uprawnienia autorskie na rzecz influencera, albo obowiązek zaprzestania korzystania z materiałów, które powstały w związku ze współpracą z influencerem, co spowoduje brak zwrotu z poczynionej inwestycji w obszarze reklamy.

Przykładową listę pól eksploatacji znajdziemy w art. 50 prawa autorskiego.

6. Money, money, money – jak naliczamy wynagrodzenie?

Jeśli mamy już gotowe odpowiedzi na pytania powyżej, możemy przejść do ustalenia wynagrodzenia. Będzie ono najczęściej zależać właśnie od tego, gdzie influencer się pojawi, ile publikacji i na jakich platformach zrealizuje.

Popularną i prostą metodą ustalenia wynagrodzenia jest ryczałt obejmujący całość działań influencera, w tym przekazanie praw au-

torskich majątkowych.

W praktyce pojawiają się też metody rozliczeń uzależnione od ustaleń procentowych (procent od każdego sprzedanego produktu marki), co może wymagać od Twojego Klienta ustalenia i potwierdzenia z influencerem sposobu wyliczania wynagrodzenia i możliwości weryfikacji ze strony influencera, czy jego wynagrodzenie zostało naliczone poprawnie.

7. Czarne scenariusze – czy jesteś na nie gotowy?

W toku trwania współpracy może wystąpić wiele nieoczekiwanych wydarzeń, które trudno będzie przewidzieć i opisać przy podejmowaniu współpracy. Tu możesz zabezpieczyć Twojego Klienta wielotorowo.

Po pierwsze, zadbaj w umowie o szeroką klauzulę „obyczajową”. Szerokim echem w świecie influencerskim odbiła się Pandora

Gate. Opisz w umowie, jakie Twój Klient ma oczekiwania co do ekstremalnych treści czy zachowań od influencera, zastrzeż karę umowną na wypadek naruszenia klauzuli obyczajowej, zabezpiecz możliwość zerwania współpracy w przypadku naruszeń.

Zwykle jednak lepiej zapobiegać niż leczyć – z racji tego, że fach influencera jest w Polsce zderegulowany, a firmy chcące skorzystać z jego wsparcia nie mają najczęściej specjalistycznych zasobów, ani czasu na skrupulatne przesłedzenie historii influencera w sieci, jego powiązań, poglądów – warto rozważyć skorzystanie z pomocy specjalistycznej agencji influencerskiej, która dopasuje osobowość influencera do wartości marki Twojego Klienta i kwestie obyczajowe oraz wizerunkowe weźmie na siebie. W ten sposób Twój Klient uniknie kryzysów wizerunkowych, takich jak niedopasowanie wartości marki do influencera, czy brak wiarygodności reklamy.

Warto również przewidzieć osoby do kontaktu, które będą bezpośrednio z ramienia marki Twojego Klienta współpracowały z influencerem, ustalały szczegóły współpracy i reagowały błyskawicznie w sytuacjach kryzysowych – ponownie w takich przypadkach może przyjść z odsieczą agencja influencerska.

8. Pieniądz lubi ciszę – czy zabezpieczyłeś poufność?

Twój Klient ma świetny produkt i jeszcze lepszą wizję kampanii reklamowej. Wszystko ustalone, potrzebuje teraz tylko influencera, który pomoże mu ze stworzeniem contentu i puszczaniem go w świat. Siadając do rozmów z influencerem, z pewnością Twój Klient opowie mu, jaki ma produkt, co go wyróżnia,

jaką kampanię planuje. Ostatnie, o czym Twój Klient marzy, to ujawnienie osobom trzecim swoich sekretów przed startem kampanii.

Określ więc w umowie, które z informacji Twój Klient traktuje jako poufne – mogą to być plany dotyczące kampanii, ale również jej przebieg, wyniki oraz zasady rozliczeń z influencerem. Być może Twój Klient wdraża jakąś nowatorską metodę działań reklamowych – chroń w tym wypadku także know-how Twojego Klienta, jeśli ten chce pozostawić go w tajemnicy przed konkurencją.

Szkoda związana z naruszeniem poufności zwykle bywa trudna do oszacowania, dlatego pomyśl o tym już teraz i zabezpiecz Twojego Klienta karą umowną, wskazując kwotę, jaką influencer zapłaci mu za naruszenie zasad poufności. Dodaj też zapis, że zapłata kary nie pozbawia Twojego Klienta prawa do domagania się odszkodowania w przewyższającej ją wysokości.

9. Na celowniku UOKiK-u

Koniecznym zwróć uwagę na określenie zasad oznaczania współpracy i odróżniania od niepowiązanych z nią wpisów influencera. W najczarniejszym scenariuszu – to firma Twojego Klienta będzie odpowiadać wraz z influencerem za brak lub błędne oznaczenie reklam. Kryptoreklama regulowana jest w wielu przepisach i narażona jest na różnorodne sankcje. Konsekwencje mogą być finansowe (kary nakładane przez UOKiK), ale również wizerunkowe (publikacje decyzji UOKiK o naruszeniach nie pomoże marce Twojego Klienta).

Zwróć uwagę na regulacje szczegółowe, przykładowo:

- Prawa prasowego: jeśli influencer prowadzi bloga, a blog uznamy za prasę, to

zgodnie z art. 36 ust. 3 Prawa prasowego treści reklamowe muszą być wyraźnie oznaczone;

- Ustawy o nieuczciwej konkurencji: czy zamówiona reklama nie jest zakazana lub uznana za nieuczciwą na podstawie ustawy o nieuczciwej konkurencji: takim czynem jest np. wypowiedź reklamowa sprawiająca wrażenie neutralnej informacji, reklama odwołująca się do uczuć przez wykorzystywanie przesądów;
- Ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym: reguluje ona także kwestię niedozwolonych reklam, zaliczając do nich m.in. kryptoreklamę; podkreślił to ostatnio Prezes UOKiK, zaznaczając, że obowiązek ujawniania płatnej współpracy leży zarówno po stronie twórców internetowych, agencji, jak i reklamodawców. Nie mogą oni przekazywać wytycznych, które przeczą prawidłowemu oznaczaniu treści reklamowych lub sugerują możliwość omijania obowiązującego prawa¹;
- Ustawy o radiofonii i telewizji, która w art. 4 pkt 11 wprowadza zakaz reklamy ukrytej w audycjach radiowych czy telewizyjnych. Nowelizacja tej ustawy z 2021 r. rozszerzyła zakres jej stosowania do podmiotów dostarczających audiowizualne usługi medialne na żądanie przy wykorzystaniu platform udostępniania wideo, np. YouTube. Tym samym influencerzy, korzystający w swojej działalności z internetowych kanałów audiowizualnych, zostali objęci zakresem stosowania tych przepisów.

- Ustawy branżowe wprowadzające zakaz lub ograniczenia reklamy określonych produktów lub usług – jak ustawa o grach hazardowych np. w odniesieniu do promocji gier i zakładów wzajemnych, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – w odniesieniu do reklamy alkoholu, itp.

Zadbaj więc o to, aby w umowie Twojego Klienta określić obowiązek influencera stosowania prawidłowo oficjalnych wytycznych UOKiK w odniesieniu do oznaczania współpracy.

Podsumowując – kwestii, jakie należy wziąć pod uwagę przy nawiązywaniu współpracy z influencerem jest sporo, regulowane są w wielu gałęziach prawa oraz są uzupełniane przez wytyczne branżowe, jak wytyczne UOKiK. Warto dokładnie przeanalizować typ współpracy, cele, sposób rozliczenia oraz prawa autorskie i prawa do wizerunku influencera. Niezwykle istotne jest również uwzględnienie klauzul obyczajowych, poufności oraz przestrzeganie przepisów regulujących reklamę, aby zminimalizować ryzyko niepożądanych konsekwencji prawnych.

Współpraca z influencerami jest skutecznym narzędziem reklamowym i przynosi wiele korzyści, ale może też wiązać się z ryzykiem, szczególnie w kontekście niezgodnych działań lub nieprzewidzianych sytuacji – dlatego wymaga wiedzy branżowej, ostrożności, starannego planowania i przewidywania potencjalnych trudności. Dlatego kluczowym elementem jest odpowiednie przygotowanie i zabezpieczenie umowy, której treść powinna uwzględniać wszystkie istotne aspekty i potencjalne zagrożenia. Po przez właściwe przygotowanie i kontrolę nad współpracą z influencerami, firmy mogą skutecznie budować swoją markę i osiągać zamierzone cele komunikacyjne. ■

¹ Ponad 5 mln zł kary za kryptoreklamę na Instagramie, <https://nowa-strona-2023.uokik.gov.pl/ponad-5-mln-zl-kary-za-kryptoreklame-na-instagramie> [dostęp: 19 lutego 2020].

Sztuczna inteligencja w Wielkiej Brytanii

■ apl. radcowski **Maciej Białas**

W Unii Europejskiej rok 2024 zapisze się najpewniej jako ten kluczowy dla uregulowania czegoś, co od wielu miesięcy jest na ustach obywateli wszystkich państw członkowskich.

Chodzi oczywiście o sztuczną inteligencję, która po krótkim okresie okupacji mało znanych w Polsce stron internetowych przedsiębiorstw, takich jak OpenAI, niedługo będzie działać już w systemach inforozrywki pojazdów koncernu Volkswagena, a pewnie i w niedalekiej przyszłości dosłownie zacznie wyskakiwać na nas z lodówek czy pralek. Plan unijny na jej uregulowanie był ambitny, gdyż kiedy prace nad Aktem w sprawie sztucznej inteligencji ruszały wiosną 2021 roku, nad naszym kontynentem zawisło widmo zostania pierwszym miejscem na świecie, które zajmie się kompleksowym uregulowaniem najważniejszych kwestii z nią związanych. Dziś, mądrzejsi o doświadczenia ostatnich trzech lat, wiemy doskonale, że tak się nie stało, ale ostatecznie akt ten już niedługo stanie się częścią prawa Unii Europejskiej. Akt w sprawie sztucznej inteligencji nie jest jednak jedynym prawodawstwem dotyczącym tej tematyki w naszej części świata, gdyż swoje niezależne prawo w tym zakresie zaczyna stanowić nie kto inny, jak druga największa

gospodarka Europy – Wielka Brytania. Jednakże kroki poczynione przez przedstawicieli narodu spod Union Jack są diametralnie inne niż te, z którymi do czynienia mamy po naszej stronie kanału La Manche, i to właśnie na nich skupimy się w tym artykule.

Zacznijmy od kwestii kluczowej, która wyjątkowo silnie odróżnia brytyjskie podejście do SI od tego, którego przedsmak stanowi Akt w sprawie sztucznej inteligencji, a mianowicie samej woli jej uregulowania. Tam, gdzie UE będzie klasyfikowała systemy sztucznej inteligencji według czterech kategorii ryzyka, tam rząd Rishiego Sunaka nie szuka żadnego sposobu klasyfikowania czy ograniczania rozwoju technologii. Pierwszym zwiastunem takiego działania była Narodowa Strategia SI, która została przygotowana już we wrześniu 2019 roku, zakładając ambitny cel, jakim jest uczynienie z Wielkiej Brytanii „światowego mocarstwa sztucznej inteligencji”. Owszem, trudno o bardziej pompatyczne hasło, ale należy przełożyć to na kanwę tego, że w tej części świata tego typu stwierdzenia nie tylko są mile widziane,

ale stanowią doskonały materiał do kuszenia wyborców swoją wizją budowania globalnego znaczenia, bądź co bądź, relatywnie niewielkich wysp na mapie świata.

Musiały minąć niemal dwa lata, aby 29 marca 2023 roku rząd brytyjski opublikował białą księgę o SI zatytułowaną „Proinnowacyjne podejście do SI”. Gwoli ścisłości, dokument ten w systemie politycznym Wielkiej Brytanii funkcjonuje jako narzędzie do komunikowania kierunku polityki, które określa propozycje prawodawcze, a niekiedy zawiera w sobie także i pierwsze wersje postulowanych aktów prawnych. Co kluczowe, tego ostatniego elementu zabrakło tym razem całkowicie, ale nie było to błędem rządu, a działaniem świadomym. Rząd zdecydował bowiem, że nie ma zamiaru procedować żadnych nowych ustaw, które regulowałyby SI. Jej definicja znajdować się będzie poza ramami ustawowymi i zostanie przygotowana jedynie do celów regulacyjnych. Kolejnym elementem białej księgi było przedstawienie szeregu bardzo ogólnikowych zasad, które mają stanowić kierunek działania dla organów państwowych, które będą zajmowały się monitorowaniem (a nie uregulowaniem) SI w kraju – te mają wdrożyć je natomiast do swojego sposobu bieżącego funkcjonowania,

a jeżeli to koniecznie, stosownie do swoich potrzeb je uszczegóławiać. Zasady te to:

- bezpieczeństwo, ochrona i techniczne zaawansowanie, w odniesieniu do tego jakie powinny być dla użytkownika systemy SI;
- odpowiednia transparentność i wytłumaczalność, czyli wymóg tworzenia systemów SI, których działanie można zrozumieć;
- sprawiedliwość, w kontekście niedyskryminacyjnego działania SI, szczególnie jeżeli miałyby ona mieć wpływ na decyzję dotyczącą jednostki;
- odpowiedzialność i zarządzanie, które spełniają normy przejrzystości i pozwalają na stosowne miarkowanie ryzyka;
- możliwość kwestionowania działania oraz zadośćuczynienia za szkody, kiedy działanie SI doprowadziłoby do naruszenia praw jednostki.

Obraz, który maluje się z lektury tych brzmiących momentami jak pobożne postulaty zasad, to intencja brytyjskiego ustawodawcy do realizacji polityki możliwie najmniej inwazyjnej, która pozwoliłaby na spełnienie celu uczynienia z tego państwa *supermocarstwa SI*. Takie podejście ma być w założeniu bardzo elastyczne, a na chwilę obecną

nie jest nawet jasne, czy rządzący zdecydują się na zobligowanie organów do przestrzegania ustanowionych zasad w drodze ustawy. Z naszej unijnej perspektywy takie działanie wydawać się może isticie szalone, ale w mojej opinii, w tym szaleństwie może być metoda. Ustawodawca, chociaż trzeba przyznać, że poniekąd trochę naiwnie, wydaje się podawać rękę podmiotom z całego świata, zachęcając je do inwestowania na rynku brytyjskim, który – przynajmniej na razie – nie ma zamiaru wchodzić w paradę komukolwiek, kto chciałby rozwijać tam systemy oparte o SI. To, czy takie podejście okaże się tym najsłuszniejszym i niosącym realne korzyści, dowiemy się zapewne bardzo szybko, czy to w wyniku nagłego odwrócenia spadkowej tendencji w brytyjskiej gospodarce, czy też przez pierwszy większy skandal, który będzie wynikiem braku interwencjonizmu państwowego na rodzącym się rynku.

Kończąc temat białej księgi warto wspomnieć jeszcze w kilku słowach o tym, że rząd Sunaka na chwilę obecną nie podjął żadnych kroków, które miałyby na celu uregulowanie kwestii odpowiedzialności za działanie SI. W kraju, gdzie teorię odpowiedzialności kontraktowej za przewidywalne w momencie zawarcia umowy ryzyka przedstawioną w precedensie *Hadley v Baxendale* wypija się wraz z mlekiem matki, wydawać by się mogło, że kwestia ta nie zostanie przemilczana. Co więcej, omawiany dokument wprost mówi o tym, że obecne rozwiązania prawne oraz postulowane zasady mogą doprowadzić do takiego przypisania ryzyka stronom stosunku prawnego, które będzie nie tylko sprawiedliwie, ale także skuteczne. Plan Brytyjczyków jest tutaj prosty – państwo będzie przyglądać się temu, jak kształtuje się rynek i dopiero gdy naprawdę stanie

się to konieczne, będzie podejmować działania mające na celu uregulowanie tej kluczowej kwestii.

Zanim przejdziemy do pewnego dyskursu pomiędzy postulowanym podejściem omówionym powyżej, a rzeczywistością, kurtuazyjnie wspomnijmy jeszcze o dziele Lorda Holmesa z Richmond, który przedstawił brytyjskiemu parlamentowi, a konkretnej Izbie Lordów, projekt swojego aktu prawnego w postaci „Artificial Intelligence (Regulation) Bill”. Co do zasady, jest on realizacją postulatów z białej księgi, ale zakłada również utworzenie nowego organu, który zajmowałby się regulacją SI – *AI Authority*. Ten miałby z kolei być odpowiedzialny za zapewnienie jednolitego podejścia pozostałych organów do wdrażania omawianych wcześniej zasad, a także i monitorowanie rynku po to, aby wiedzieć, gdzie i kiedy konieczne jest doregulowanie pewnych kwestii w reakcji na zachodzące na nim zmiany. Co więcej, każdy podmiot, który korzysta,

Plan Brytyjczyków jest prosty – państwo będzie przyglądać się temu, jak kształtuje się rynek.

tworzy lub wdraża systemy oparte o SI, musiałby powoływać w swojej strukturze osobę odpowiedzialną za takie systemy. Podmioty te byłyby również zobligowane do przestrzegania zasad dotyczących transparentności, zapobiegania dyskryminacji, błędów poznawczego, poszanowania własności intelektualnej, czy umożliwiania odpowiedniego audytu swoich narzędzi SI. Uspokójmy tutaj od razu sceptyków, którzy są poirytowani tym, że w Wielkiej Brytanii z jednej strony mówi się o unikaniu regulowania rynku, a z drugiej proponuje tak daleko ingerujące w zapowiadaną swobodę akty

prawne. Projekt Lorda Holmesa jest przykładem tzw. *private member bill*, co oznacza, że nie ma on poparcia rządu, a to pomimo faktu, że jego autor wywodzi się z ugrupowania konserwatystów. W efekcie, na co wskazuje też tempo jego procedowania, a konkretniej to, że od jego złożenia 22 listopada 2023 roku, przeszedł on dopiero etap pierwszego czytania, nie należy spodziewać się, że kiedykolwiek stanie się on prawem, a już na pewno nie, jeżeli dojdzie do zmiany władzy po nadchodzących wyborach. Tym samym można być dziś spokojnym o to, że obietnica możliwie najdalej oderwanego od kontroli i regulacji podejścia do SI pozostaje na wyspach aktualna.

Bardziej zorientowani czytelnicy wyczuli już zapewne pewną nutę ironii w kilku ostatnich zdaniach, a że mówimy przecież o Wielkiej Brytanii, to niczego związanego z jej szalenie specyficznym systemem rządzenia wykluczyć nie można. I tak, z jednej strony biała księga nawołuje do traktowania SI z otwartymi ramionami, a z drugiej strony, w blokach startowych czeka już pierwsza konkretna ustawa. Mowa tu o ustawie dotyczącej pojazdów autonomicznych (*Automated Vehicle Bill*), której głównym celem jest stworzenie definicji pojazdu autonomicznego oraz odpowiednie uregulowanie rygorystycznych wymogów bezpieczeństwa dla stawiającego coraz to bardziej zdecydowane kroki rynku tychże maszyn. Ustawa ta zakłada daleko idący interwencjonizm, gdyż np. podmioty operujące pojazdami autonomicznymi będą musiały posiadać odpowiednie licencje, a samo projektowanie sposobu ich działania będzie wymagało uzyskania stosownej autoryzacji od państwa. Jednak najważniejszym – z mojego punktu widzenia – elementem tego nowego prawa ma być coś zupełnie innego, a mianowicie przeniesienie pełnej odpowiedzialności za ryzyko

i szkody wynikające działania takich pojazdów z użytkownika na producenta w zakresie wszelkich aspektów związanych z jego autonomicznością. To może stanowić pewien precedens i wzór do naśladowania w ustawodawstwie innych państw, które już teraz powinny zacząć myśleć o tym, jak nadgonić stracone lata w pościgu za tym dynamicznie rozwijającym się sektorem branży automotive. Sednem niechaj pozostanie jednak to, że pomimo zapewnień jasnym jest, że pełne odformalizowanie SI nie jest możliwe, gdyż technologia ta już teraz może mieć realny wpływ na wiele dziedzin życia codziennego. Wraz z jej dalszym rozwojem i pojawianiem się coraz to nowszych jej form, postulaty białej księgi mogą okazać się po prostu niewystarczające i wspomniana ustawa jest przejawem właśnie takiej sytuacji.

Tym, mam nadzieję, ciekawym akcentem dotarliśmy do końca tego krótkiego, niesamowicie powierzchownego przedstawienia tematyki regulacji SI w Wielkiej Brytanii. Należy zaznaczyć, że na chwilę obecną jasne jest tylko tyle, że żadne rewolucyjne zmiany nie nastąpią najpewniej przed wyborami, które odbędą się najpóźniej w styczniu 2025 roku. Parlament z całą pewnością skupi się bowiem na kwestiach, które dotyczą spraw bardziej przyziemnych, możliwych do zamienienia w głosy wyborców. Niepewnym pozostają też losy brytyjskiej gospodarki, która znalazła się obecnie w recesji, co z pewnością nie pozostanie bez wpływu na atrakcyjność tego rynku dla twórców systemów SI. Niemniej jednak nie tylko jako prawnicy, ale i jako obywatele Unii Europejskiej powinniśmy z pewnością patrzeć co dzieje się u naszych dawnych wspólnotowych braci – ich radykalnie odmienne podejście może okazać się dla nas bowiem albo powodem do zazdrości, albo solidną przestrogą przed nadmiernym zaufaniem wolnej ręce rynku. ■

Akt o sztucznej inteligencji.

Nowa era regulacji SI w Unii Europejskiej

■ r. pr. **Aleksandra Kraśnicka**

Pod koniec 2023 roku organy Unii Europejskiej zakończyły trójstronne negocjacje nad projektem Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (Akt w sprawie sztucznej inteligencji).

Tym samym, przedstawiciele Komisji Parlamentu Europejskiego oraz Rady osiągnęli porozumienie co do treści regulacji, która ma na celu zapewnienie ochrony praw podstawowych, demokracji i praworządności w kontekście wykorzystania sztucznej inteligencji (SI) na terenie Unii Europejskiej¹.

Zgodnie z treścią uzasadnienia do wniosku, proponowanej regulacji dotyczącej SI przyświecają następujące cele:

- zapewnienie, że systemy SI wprowadzane na rynek Unii Europejskiej oraz te już będące w użyciu są bezpieczne i zgodne z obowiązującym prawem dotyczącym praw podstawowych oraz unijnymi wartościami;

- zapewnienie pewności prawa w celu ułatwienia inwestycji i innowacji w obszarze SI;
- doskonalenie zarządzania oraz skuteczne egzekwowanie obowiązujących przepisów dotyczących praw podstawowych i wymagań bezpieczeństwa stosowanych wobec systemów SI;
- wspieranie rozwoju jednolitego rynku, na którym dostępne są, zgodne z prawem, bezpieczne i wiarygodne zastosowania SI oraz zapobieganie fragmentacji rynku².

Projekt Aktu o sztucznej inteligencji, będący wynikiem trójstronnych negocjacji, koncentruje się zatem na zapewnieniu, że rozwój systemów sztucznej inteligencji będzie odbywał się z poszanowaniem europejskich

¹ *Artificial intelligence act: Council and Parliament strike a deal on the first rules for AI in the world*, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/12/09/artificial-intelligence-act-council-and-parliament-strike-a-deal-on-the-first-worldwide-rules-for-ai/> [dostęp: 22 lutego 2024].

² Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze Unii, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0206> [dostęp: 22 lutego 2024].

wartości i norm, jednocześnie chroniąc prawa i wolności obywateli. Oprócz ochrony praw podstawowych, nowa regulacja ma na celu stymulowanie innowacyjności poprzez wprowadzenie klarownych przepisów i standardów dotyczących wykorzystania systemów SI na terenie Unii Europejskiej.

Unia Europejska stawia sobie ambitne cele w obszarze regulacji SI, co może mieć dalekosiężne skutki dla rozwoju technologicznego i społecznego w Europie oraz na całym świecie. Akt o sztucznej inteligencji będzie nie tylko kształtować sposób, w jaki systemy SI będą tworzone i wykorzystywane w Europie, ale będzie mógł stanowić wzór dla innych regionów świata, podkreślając znaczenie ochrony praw jednostki i etycznej implementacji innowacyjnych technologii.

Akt o sztucznej inteligencji – regulacja o zasięgu eksterytorialnym

Akt o sztucznej inteligencji jest regulacją unijną, jednakże mimo to może istotnie wykraczać swoim zasięgiem poza granice Unii Europejskiej. Rozporządzenie będzie obowiązywać wszystkie podmioty wprowadzające systemy SI na rynek Unii Europejskiej, jak również te, które korzystają z istniejących już rozwiązań opartych na SI. Obejmie to zarówno podmioty prywatne, jak i instytucje publiczne oraz inne organizacje, które stosują systemy SI w swoich działaniach na terenie Unii Europejskiej. Przepisy regulujące wykorzystywanie SI będą więc miały zastosowanie zarówno do dostawców, jak i użytkowników systemów SI, w niektórych przypadkach włączając w to również organizacje spoza Unii. Zgodnie projektem nowej regulacji, systemy SI rozwijane poza UE, ale

używane na jej terenie, będą podlegać regulacji. Ponadto, projektowane rozporządzenie będzie miało zastosowanie nawet w przypadku, gdy na terenie Unii Europejskiej wykorzystywany będzie jedynie wynik generowany przez system SI. Oznacza to, że wielu dostawców systemów SI zlokalizowanych poza UE, w tym w Stanach Zjednoczonych może w przyszłości podlegać zasadom wyznaczonym przez nową regulację i być objętych monitoringiem i sankcjami ze strony UE.

Cztery poziomy ryzyka systemów SI

Rozporządzenie dotyczące SI wprowadza nowe obowiązki dla dostawców i użytkowników, które są zależnie od poziomu ryzyka związanego z wykorzystywanym systemem SI. **Regulacja określa cztery poziomy ryzyka związanego z wykorzystaniem systemów SI.** Systemy, które mogą być wykorzystywane do szczególnie szkodliwych praktyk i które są sprzeczne z unijnymi wartościami będą zakwalifikowane do kategorii **ryzyka nieakceptowanego**. Regulacja przewiduje wprowadzenie zakazu ich wykorzystywania³. Są to głównie systemy stosujące m.in. manipulację ludźmi, scoring użytkowników – klasyfikowanie osób na podstawie zachowań, statusu społeczno-ekonomicznego

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Tekst mający znaczenie dla EOG), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX%3A32022R2554> [dostęp: 22 lutego 2024].

Fot. Noypong – Freepik.com

lub cech osobistych, systemy kategoryzacji biometrycznej działające na podstawie danych wrażliwych lub chronionych.

Systemy SI, które negatywnie wpływają na bezpieczeństwo lub prawa podstawowe zostaną uznane za **systemy wysokiego ryzyka**. Rozporządzenie ustala zasady klasyfikacji i identyfikuje dwie główne kategorie systemów wysokiego ryzyka:

- 1) systemy SI używane w produktach podlegających unijnej legislacji dotyczącej bezpieczeństwa produktów (obejmuje to m.in. zabawki, lotnictwo, samochody i urządzenia medyczne);
- 2) systemy SI z obszarów specyficznych, które będą musiały być zgłoszone w specjalnym rejestrze:
  - zarządzanie i obsługa infrastruktury krytycznej;
  - edukacja i szkolenie zawodowe;
  - zatrudnienie, zarządzanie pracownikami i dostęp do samozatrudnienia;
  - dostęp do i korzystanie z podstawowych usług prywatnych i publicznych oraz świadczeń;
  - egzekwowanie prawa;

- migracja, azyl i zarządzanie kontrolą granic;
- pomoc w interpretacji i stosowaniu prawa⁴.

Zanim systemy SI wysokiego ryzyka będą można wprowadzić do obrotu w Unii, będą one musiały przejść szczegółową ocenę oraz spełnić szereg obowiązkowych wymogów wskazanych w nowej regulacji, a także zostać poddane procedurom oceny zgodności. Rozporządzenie przewiduje specyficznie obowiązki zarówno wobec dostawców jak i użytkowników takich systemów. Będą oni zobowiązani m.in. do:

- przeprowadzenia oceny wpływu wykorzystywanego systemu na prawa podstawowe i dokonania oceny zgodności;
- rejestracji w publicznej bazie danych UE dla systemów SI o wysokim ryzyku;
- wdrożenia systemu zarządzania ryzykiem i systemu zarządzania jakością;

⁴ EU AI Act Cheat Sheet, https://iapp.org/media/pdf/resource_center/eu_ai_act_cheat_sheet.pdf [dostęp: 22 lutego 2024].

- odpowiedniego zarządzania danymi (łągodzenie uprzedzeń, stosowanie reprezentatywnych danych szkoleniowych);
- transparentności (zapewnienie instrukcji użytkownika oraz dokumentacja techniczna);
- zapewnienie nadzoru człowieka (np. możliwość wyjaśnienia, obecność człowieka w procesie);
- zapewnienie odporności i bezpieczeństwa cybernetycznego (np. testowanie i monitorowanie).

W odniesieniu do niektórych systemów SI rozporządzenie przewiduje wyłącznie minimalne obowiązki dotyczące transparentności, w szczególności w przypadku stosowania chatbotów lub zmanipulowanych cyfrowo obrazów lub nagrań wideo (tzw. deepfake). Systemy SI o **ograniczonym ryzyku** powinny zatem spełniać minimalne wymagania transparentności, które umożliwią użytkownikom podejmowanie świadomych decyzji. Po interakcji z aplikacjami użytkownik będzie mógł zdecydować, czy chce kontynuować ich używanie⁵.

Systemy o **minimalnym ryzyku** nie będą regulowane i będą dostępne jak dotychczas.

Europejski Urząd ds. Sztucznej Inteligencji

Proponowane przepisy będą egzekwowane za pomocą systemu zarządzania na szczeblu państw członkowskich opartego na już istniejących strukturach oraz mechanizmu współpracy na szczeblu unijnym. Nowa regulacja

współpracy na szczeblu unijnym. Nowa regulacja zakłada utworzenie Europejskiego Urzędu ds. Sztucznej Inteligencji, który będzie miał za zadanie nadzorować przestrzeganie przepisów w zakresie SI. Urząd będzie odgrywał kluczową rolę we wdrażaniu nowych przepisów, wspierając organy zarządzające w państwach członkowskich w realizacji ich zadań. Do głównych zadań urzędu należeć będzie m.in. opracowywanie narzędzi, metod i poziomów odniesienia na potrzeby oceny zdolności modeli SI ogólnego przeznaczenia.

Dodatkowo, Urząd będzie odpowiedzialny za opracowanie kodeksów postępowania, badanie potencjalnych naruszeń przepisów oraz wspieranie skutecznego wdrażania rozporządzenia poprzez wydawanie wytycznych i aktów wykonawczych.

Urząd będzie również badał ewentualne naruszenia przepisów dotyczących modeli i systemów SI ogólnego przeznaczenia, w tym poprzez gromadzenie skarg i ostrzeżeń, pomoc w przygotowywaniu decyzji Komisji i przeprowadzanie ocen zgodnie z wymogami rozporządzenia⁶.

Kary za naruszenia Aktu o sztucznej inteligencji zostały ustalone jako procent globalnego rocznego obrotu naruszającej firmy w poprzednim roku finansowym lub określona kwota, w zależności od tego, która jest wyższa. Będzie to 35 milionów euro lub 7% w przypadku naruszenia zakazanych zastosowań SI, 15 milionów euro lub 3% za naruszenia obowiązków wynikających z rozporządzenia oraz 7,5 miliona euro lub 1,5% za dostarczenie nieprawidłowych informacji. ■

⁵ Wniosek. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady..., op. cit.

⁶ Decyzja Komisji ustanawiająca Europejski Urząd ds. Sztucznej Inteligencji, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/library/commission-decision-establishing-european-ai-office> [dostęp: 22 lutego 2024].

Sprawozdanie z I Krajowej Konferencji Konsumentckiej

- prof. dr hab. **Edyta Rutkowska-Tomaszewska**
prof. Uniwersytetu Wrocławskiego i Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji
- **Małgorzata Miś**
Prezes Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila z siedzibą we Wrocławiu, przedstawiciel Współorganizatora Konferencji

W dniach 19–20 października 2023 r., na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się I Krajowa Konferencja Konsumentcka pt. „Organizacje konsumentckie i rzecznicy konsumentów w systemie ochrony konsumentów w Polsce. Prawo – praktyka – problemy – potrzeby”.

Jej organizatorami byli Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Forum Organizacji Konsumentckich Forkon. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była prof. UWr dr hab. Edyta Rutkowska-Tomaszewska.

Patronat nad wydarzeniem objęli: JM Rektor UWr, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznik Finansowy, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu i Starosta Powiatu Wrocławskiego. Partnerami konferencji byli: Fundacja Rozwoju Rynku Finansowego, Związek Banków Polskich, Związek Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce, Związek Cyfrowa Polska i Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji.

OIRP we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, który wspólnie z Rzecznikiem Finansowym dr. Bohdanem Pretkielem, Naczelnikiem Departamentu Polityki Konsumentckiej Urzędu Komunikacji Elektronicznej Mileną Górecką, Dyrektorem Wydziału Organizacyjno-Prawnego Starostwa Powiatowego we Wrocławiu Beatą Pierzchałą, prof. dr. hab. Arturem Błażejewskim – Prorektorem ds. badań naukowych, prof. dr hab. Patrycją Zawadzką – Prodziekanem ds. finansów, jakości i form kształcenia oraz dr hab. Edytą Rutkowską-Tomaszewska, prof. UWr dokonali uroczystego jej otwarcia w przepięknej sali w Gmachu Głównym Uniwersytetu Wrocławskiego – Oratorium Marianum.

Fot. Uniwersytetu Wrocławskiego

Celem konferencji było dokonanie wielopłaszczyznowej analizy regulacji prawnych dotyczących instytucjonalnej ochrony interesów konsumentów, miejsca w systemie ochrony konsumentów organizacji konsumenckich oraz rzeczników i ich roli w egzekwowaniu ochrony konsumentów, zwłaszcza na rynku finansowym. Dzięki wymianie doświadczeń środowisk naukowych, podmiotów działających na rzecz konsumentów oraz przedsiębiorców możliwe było zdiagnozowanie barier i granic zarówno o charakterze prawnym, jak i faktycznym w wypełnianiu ich zadań i wypracowanie teoretycznych oraz praktycznych rozwiązań. Ta wymiana doświadczeń przyczyni się do lepszego egzekwowania prawa konsumenckiego w Polsce oraz zapewnienia konsumentom wyższego poziomu ochrony, a także przyczyni się do kształtowania kultury prawnej zarówno wśród konsumentów, jak

i przedsiębiorców. Te ważne zagadnienia jakimi są świadomość, edukacja i ochrona konsumentów zaprezentowano z różnych perspektyw i punktów widzenia, tj. nauk prawnych, ekonomicznych, socjologicznych, psychologicznych, doktryny, jak i praktyki rynkowej, biznesu oraz organów i instytucji publicznych zapewniających ochronę konsumentom. Próbowano także poszukiwać rozwiązania obecnych problemów z jakimi borykają się rzecznicy konsumentów i organizacje konsumenckie, tj. braki kadrowe, niedostateczna ilość konsultantów, czy też finansowanie na poziomie daleko niższym niż w innych krajach europejskich.

Dwudniowe obrady konferencyjne zostały podzielone na sesje z udziałem zaproszonych prelegentów, w tym na panele naukowe, naukowo-praktyczne tradycyjne – z prezentacją referatów głównie przez pracowników naukowych oraz na panele dyskusyjne,

z udziałem przedstawicieli organizacji konsumenckich, praktyków, praktyki gospodarczej i organów ochrony. W ich ramach poruszane były następujące problemy:

- Miejsce organizacji konsumenckich oraz rzeczników konsumentów w systemie organów ochrony konsumenta w Polsce oraz możliwe płaszczyzny współpracy i wsparcia.
- Finansowanie organizacji konsumenckich.
- Organizacje konsumenckie i rzecznicy konsumentów a społeczna odpowiedzialność biznesu i ryzyko braku zgodności z prawem konsumenckim.
- Rola organizacji konsumenckich i rzeczników konsumentów w dochodzeniu roszczeń konsumenckich.
- Rola organizacji konsumenckich i rzeczników konsumentów w egzekwowaniu prawa konsumenckiego.

- Rola organizacji konsumenckich i rzeczników konsumentów w poradnictwie konsumenckim.
- Rola organizacji konsumenckich i rzeczników konsumentów w zakresie edukacji konsumenckiej i budowie świadomości konsumenckiej oraz bezpieczeństwa konsumentów na rynku – dobór celów, narzędzi, współpraca z innymi organami i podmiotami sieci ochrony konsumentów.
- Organizacje konsumenckie i rzecznicy konsumentów a otoczenie biznesowe. Możliwość współpracy i jej płaszczyzny na trzech analizowanych rynkach: telekomunikacyjnym, e-commerce oraz rynku finansowym.

Jedną z ważniejszych części konferencji było przedstawienie, zaraz po jej uroczystym otwarciu, Rady Programowej Forkon – pierwszego i największego w Polsce think-tanku konsumenckiego. W jej skład wchodzi: Przewodnicząca prof. UW r dr hab. Edyta Rutkowska-Tomaszewska, prof. dr hab. Anna Dąbrowska i mgr Anita Szuszkiewicz ze Szkoły Głównej Handlowej, prof. dr hab. Monika Namysłowska z Uniwersytetu Łódzkiego, prof. Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW dr hab. Beata Sierocka, prof. Uniwersytetu SWPS we Wrocławiu dr hab. Agata Gąsiorowska, Małgorzata Rothert – Miejski Rzecznik Konsumentów w Warszawie, radca prawny Marek Radwański – Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Poznaniu, dr Dominik Lubasz – radca prawny i partner zarządzający w Lubasz i Wspólnicy Kancelaria Radców Prawnych. Rada Programowa tego związku jest platformą spotkania naukowców, praktyków oraz przedstawicieli społecznie odpowiedzialnego biznesu, dyskusji i wymiany myśli na temat najważniejszych i aktualnych problemów prawa konsumenckiego, rynku konsumenckiego i ochrony konsumentów, która

z założenia ma wspierać podejmowane przez Forkon działania.

Równie istotne było przedstawienie – w drugim dniu konferencji – 9 organizacji konsumenckich funkcjonujących w Polsce a wchodzących w skład powołanego, na podstawie deklaracji o współpracy, Forum Organizacji Konsumenckich Forkon. Są to: Stowarzyszenie Euro-Concret z siedzibą we Wrocławiu, Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila z siedzibą we Wrocławiu, Federacja Konsumentów z siedzibą w Warszawie, Fundacja Pro-Test z siedzibą w Warszawie, Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie z siedzibą w Krakowie, Stowarzyszenie Stop Bankowemu Bezprawiu z siedzibą w Warszawie, Fundacja Konsumentów z siedzibą w Warszawie, Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów z siedzibą w Tarnowie, Stowarzyszenie dla Powiatu z siedzibą w Środzie Śląskiej. Organizacje te od wielu lat aktywnie działają na rzecz ochrony konsumentów, specjalizując się w różnych jej obszarach – od poradnictwa, przez testy produktów, aż po kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem i podejmowaniem proekologicznych decyzji konsumenckich. Dorobek i ogromne doświadczenie każdej z tych organizacji pozwala w ramach Forkon podejmować wspólnie różnorodne działania na rzecz wzmocnienia polskich konsumentów. Forum Organizacji Konsumenckich „Forkon” powstało w ramach realizacji projektu „Powołanie Rady Konsumenckich Organizacji Pozarządowych i rzecznictwo dla sektora” dofinansowanego z programu Aktywni

Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG. Celem powstania tego nieformalnego związku organizacji konsumenckich było stworzenie silniejszej ich reprezentacji, jako partnera w dialogu z instytucjami państwowymi, w celu kształtowania skutecznej polityki konsumenckiej oraz zwiększenia egzekwowania prawa konsumenckiego w Polsce i zapewnienia w tym procesie właściwej roli organizacjom konsumenckim. Chodzi także o takie kształtowanie rynku konsumenckiego, który będzie łączył, z pozoru i na pierwszy „rzut oka”, sprzeczne interesy wszystkich jego uczestników, podążał za dynamicznymi zmianami, ale także na którym będzie egzekwowane prawo konsumenckie w praktyce i zapewniona skuteczna ochrona konsumentom. Społecznie odpowiedzialny biznes, szanujący zasadę uczciwości, rzetelności i transparentności w relacjach ze słabszymi konsumentami i ich prawami jest gwarantem zrównoważonego, stabilnego rozwoju tego rynku, gdzie każdy z jego uczestników będzie mógł realizować swoje potrzeby. Forkon realizuje różne kampanie społeczne, związane z ochroną praw

Fot. Uniwersytetu Wrocławskiego

konsumentów, prowadzi edukację konsumentką zarówno wśród przedsiębiorców, jak i samych konsumentów, udziela porad prawnych konsumentom, reprezentuje ich w sądach, zajmuje się tematami związanymi z rynkiem energii, telekomunikacji, ochrony środowiska, zrównoważonym rozwojem oraz CSR, konsultuje akty prawne na poziomie krajowym i europejskim. Członkowie Forkonu regularnie biorą udział w debatach dotyczących konsumentów w kraju i w organach UE, organizują i uczestniczą w konferencjach naukowych, współpracują także z regulatorami rynku na poziomie krajowym i europejskim. Forkon podejmuje działania zmierzające do wprowadzenia systemowych rozwiązań zmierzających do wzmocnienia organizacji konsumentek, jako istotnego elementu systemu ochrony konsumentów w Polsce, także poprzez zapewnienie ciągłego finansowania organizacji konsumentek, które umożliwi – w trwały i niezakłócony sposób – realizować ich zadania na rzecz ochrony konsumentów (więcej na stronie internetowej: <http://for-kon.pl/>).

I Krajową Konferencję Konsumentką UW i Forkon można zatem uznać za jedno z ważniejszych wydarzeń konsumentek drugiego półrocza 2023 r. w Polsce. Cieszyła się ona bardzo dużym zainteresowaniem zarówno przedstawicieli świata nauki, jak i biznesu. Wśród Gości i Prelegentów na konferencji obecni byli naukowcy reprezentujący różne ośrodki naukowe w Polsce (m.in. Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Szczeciński, Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Wrocławski, Szkołę Główną Handlową, Uniwersytet SWPS we Wrocławiu, Akademia Leona Koźmińskiego), reprezentanci regulatorów rynku (Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Rzecznika Finansowego), przedstawiciele największych w Polsce przedsiębiorców z branży m.in. telekomunikacyjnej, finansowej i e-commerce, rzecznicy konsumentów z wielu regionów kraju (z Wrocławia, Poznania, Lublina) oraz przedstawiciele najważniejszych polskich organizacji konsumentek.

Konferencja i poruszane w jej ramach zagadnienia, dotyczące funkcjonowania systemu ochrony konsumenta w Polsce i roli w nim organizacji konsumentek i rzeczników konsumentów, jak również egzekwowanie prawa konsumentek, była doskonałą okazją do spotkania organów, instytucji, przedstawicieli nauki, praktyki, biznesu i tym samym – do wymiany poglądów dotyczących tej niezwykle istotnej, aktualnej i podlegającej dynamicznym zmianom problematyki.

W ramach obrad konferencyjnych wybrzmiało wiele istotnych postulatów odnoszących się do udoskonalenia

Fot. Uniwersytetu Wrocławskiego

obecnego systemu ochrony konsumenta w Polsce oraz konieczności podjęcia działań przez różne zainteresowane podmioty i uczestników rynku, w tym także przez organy państwa, zaangażowane w ochronę konsumentów, a zwłaszcza:

- potrzeba wzmocnienia organizacji konsumenckich oraz rzeczników konsumentów, jako istotnych elementów systemu ochrony konsumentów w Polsce, poprzez stworzenie modelu publicznego finansowania organizacji i innych instytucji publicznych zaangażowanych w ochronę konsumentów;
- konieczność zapewnienia skutecznego egzekwowania praw konsumentów zarówno na etapie przedsądowym, jak i sądowym (w tym także poprzez działania edukacyjne wśród praktyków prawa i sędziów);
- konieczność zmiany podejścia do edukacji konsumenckiej w szkołach na różnych szczeblach nauczania, gdyż edukacja oparta na prowadzeniu typowych zajęć lekcyjnych jest nieadekwatna do potrzeb współczesnej młodzieży i nie przynosi pożądaných efektów zmierzających do wzrostu świadomości konsumenckiej;
- potrzeba współpracy organizacji konsumenckich ze środowiskami biznesowymi,

regulatorami rynku oraz praktykami stosowania prawa – w szczególności środowiskami prawniczymi, w celu wypracowywania wspólnych rozwiązań zmierzających do stworzenia rynku przyjaznego zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców;

- konieczność wypracowywania jasnych wytycznych co do przestrzegania prawa konsumenckiego i eliminowania jakichkolwiek wątpliwości, także w zakresie wykładni prawa konsumenckiego, które także powinno być transparentne, podobnie jak sam rynek, na którym są świadczone usługi i oferowane produkty konsumentom.

Organizatorzy mają nadzieję, że konferencja była przede wszystkim asumptem do podjęcia właściwych i konkretnych działań, także na poziomie legislacyjnym, zmierzających do udoskonalenia systemu ochrony konsumenta w Polsce, tak by stał się on spójny i komplementarny. Niech będzie też zachętą do podjęcia działań zmierzających do egzekwowania prawa konsumenckiego i udzielania odpowiedzi na postawione pytania i rozwiązywania istotnych i aktualnych problemów rynkowych. ■

Fot. Uniwersytetu Wrocławskiego

Sprawozdanie z warsztatu „Wspólna analiza dobrostanu i ryzyk dotyczących społeczności uchodźcze i goszczące”

■ r. pr. **Filip Rakoczy-Nazimek**

W dniu 1 grudnia 2023 r., w Odra Centrum, odbył się warsztat „Wspólna analiza dobrostanu i ryzyk dotyczących społeczności uchodźcze i goszczące”.

Wydarzenie to było organizowane przez Przedstawicielstwo Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Polsce, Danish Refugee Council oraz Stowarzyszenie Nomada. Do udziału w warsztacie zaproszono szereg ekspertów i ekspertek, zarówno z ramienia organizacji pozarządowych, administracji samorządowej, jak i Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców. Poza panelistkami i panelistami, do udziału w wydarzeniu zostały zaproszone także inne podmioty, które współpracują przy wsparciu osób uchodźczych, takie jak Terenowa Pełnomocniczka RPO, przedstawicielki Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego i wiele innych. W samym wydarzeniu wzięło udział ponad 40 osób, reprezentujących różne organizacje i urzędy. Wśród zaproszonych podmiotów znalazła się także Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, która, już od lutego 2022 r., współorganizowała świadczenie pomocy prawnej dla osób uchodźczych przybywających do Wrocławia. Podczas tego niezwykłego wydarzenia naszą

Fot. Yana Fedoryak

Izbę reprezentował mec. Filip Rakoczy-Nazimek.

Całość dyskusji oscylowała dookoła badań ilościowych i jakościowych, przeprowadzonych przez organizatorów wydarzenia, a dotyczących właśnie sytuacji osób przybyłych do Polski w związku z wojną w Ukrainie. Zaproszone ekspertki i eksperci byli konfrontowani z wynikami przeprowadzonych badań, ale mieli też możliwość ustosunkować się do nich, przedstawić swoją działalność w tym zakresie i zaproponować wnioski na przyszłość. Wydarzenie zostało podzielone na cztery sesje tematyczne:

1. „Ścieżki wsparcia: zwiększanie dostępności usług dla osób przesiedlonych”,
2. „Potrzeba domu: dążenie do bezpiecznego i inkluzywnego miejsca zamieszkania”,
3. „Godne zatrudnienie: przeciwdziałanie nadużyciom i sprawiedliwe traktowanie w miejscu pracy”,
4. „Spójność społeczna: wzmacnianie więzi społecznych w nowych wspólnotach”.

Podczas każdego z paneli dyskusyjnych przewidziano czas zarówno na prezentacje zaproszonych ekspertek i ekspertów, jak również na dyskusję moderowaną z pozostałymi uczestnikami wydarzenia. Sam warsztat został zorganizowany w sposób niezwykle profesjonalny, z wykorzystaniem tłumaczenia symultanicznego, umożliwiającego dyskusję pomiędzy osobami posługującymi się różnymi językami. Także grono zaproszonych ekspertek i ekspertów było mocno zróżnicowane; w każdej sesji dyskusyjnej

uczestniczyły zarówno osoby reprezentujące środowisko NGO, jak i urzędnicy miejscy – odpowiedzialni za poszczególne elementy polityki miejskiej. Wszystko to wpłynęło na bardzo wysoką jakość i poziom merytoryczny toczącej się dyskusji oraz wypracowywanych w jej toku rozwiązań.

Jednym z ciekawszych i zarazem powracających wielokrotnie problemów była kwestia niepewności co do prawa regulującego sytuację osób uchodźczych z Ukrainy. Wszyscy zgodnie zwrócili uwagę, że decyzją Rady Unia Europejska przedłużyła okres obowiązywania ochrony czasowej do dnia 4 marca 2025 r., podczas gdy krajowa regulacja, a także środki przewidziane w budżecie na jej realizację, obowiązują do dnia 4 marca 2024 r., co utrudnia budowanie długoterminowych planów w zakresie lokalnej polityki migracyjnej, w odniesieniu do uchodźców z Ukrainy.

Poza tym zaproszone panelistki dyskutowały m.in. o potrzebie i możliwościach zwiększenia dostępności usług socjalnych i o zakwaterowaniu dla osób przybywających z Ukrainy, w tym – w szczególności – w pierwszych miesiącach od przybycia do Polski, a także w stosunku do osób, które tej pomocy najbardziej potrzebują. W kolejnych panelach dyskutowano o niebezpieczeństwach i ryzykach czekających na rynku pracy na osoby uchodźcze, o potrzebach edukacyjnych małoletnich przybywających do Polski oraz o integracji społeczności przyjmującej z osobami przybywającymi do Wrocławia. Wszystkie te zagadnienia – pośrednio i bezpośrednio – nawiązywały do naszej, radcowskiej pracy przy świadczeniu nieodpłatnej pomocy prawnej dla osób z Ukrainy i dobrze było usłyszeć, że w toku dyskusji wszyscy uczestnicy wydarzenia starali się dążyć do możliwie sprawnego rozwiązywania wyłaniających się problemów. ■

Fot. Yana Fedoryak

Rozwijamy naszą współpracę z Uniwersytetem WSB Merito we Wrocławiu

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 7 grudnia 2023 r. odbyło się wyjątkowe wydarzenie – pierwsze „Śniadanie biznesowe” Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu, wcześniej działającego pod nazwą Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu, na które zostali zaproszeni przedstawiciele OIRP we Wrocławiu.

Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentowała Członkini Prezydium Rady OIRP we Wrocławiu Sylwia Filińska. W spotkaniu brali udział partnerzy biznesowi z Programu Firma, a także uczestnicy i absolwenci

studiów MBA Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu.

Spotkanie rozpoczęło się o godz. 9:30 uroczystym przywitaniem licznie przybyłych gości przez Władze Uniwersytetu WSB Merito we Wrocławiu. Wydarzenie było

Fot. OIRP we Wrocławiu

doskonałą okazją do wysłuchania ciekawych prelekcji m.in. Pani Agnieszki Ulman –

Wydarzenie było doskonałą okazją do budowania i podtrzymywania relacji biznesowych oraz rozważań na różne tematy.

Menedżerki ds. Klienta Biznesowego – Program Firma oraz Pani Magdaleny Kuriaty – Dyrektorki Programu MBA nt. wybranych aspektów studiów MBA. Profesor Marian Noga – ekonomista i eksperta ds. gospodarki omówił prognozy gospodarcze dla Polski w 2024 roku. Profesor wskazał na kilka czynników, które mogą mieć wpływ na rozwój polskiej gospodarki w przyszłym roku. Niezwykle interesujące było również wystąpienie Panów Łukasza Wrony i Kamila Dziegielewskiego, którzy przybliżyli uczestnikom

praktyczne aspekty przygotowania danych/narzędzi do wdrażania zaawansowanej analityki/AI z obszaru trendów w zakresie sztucznej inteligencji. Uczestnicy mieli także okazję posłuchać prelekcji doktor Katarzyny Kulig-Moskwy nt. trendów w well-beingu.

Następnie odbyła się dyskusja z uczestnikami „Śniadania biznesowego”, w trakcie której zadawali oni dużo ciekawych pytań, jaki i wymieniali się cennymi doświadczeniami.

Wydarzenie było doskonałą okazją do budowania i podtrzymywania relacji biznesowych oraz rozważań na temat obecnych i przyszłych projektów, kariery i ścieżki jej kreacji.

Bardzo serdecznie dziękujemy organizatorom tego wydarzenia za zaproszenie! ■

XXXI Konferencja Naukowo-Zawodowa

pt. „Standardy a praktyka – wyzwania stojące przed biegłymi rewidentami”

■ r. pr. **Krzysztof Mularczyk**

Dnia 7 grudnia 2023 r. odbyła się XXXI Konferencja Naukowo-Zawodowa pt. „Standardy a praktyka – wyzwania stojące przed biegłymi rewidentami” zorganizowana przez Regionalny Oddział Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu oraz Katedrę Rachunkowości Finansowej, Podatków i Audytu Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Patronat honorowy nad wydarzeniem objął JM Rektor UEW prof. dr hab. Andrzej Kaleta.

Celem konferencji było przede wszystkim dostarczenie uczestnikom aktualnej wiedzy na najwyższym poziomie merytorycznym.

Wydarzenie zgromadziło wielu przedstawicieli uczelni wyższych, biegłych rewidentów oraz praktyków z całego kraju. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzysztof Mularczyk.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali wspólnie JM Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu prof. Andrzej Kaleta oraz Prezes RR RO PIBR we Wrocławiu Piotr Łyskawa. Odznaczenia Polskiej Izby Biegłych Rewidentów wręczył Prezes Krajowej Rady Biegłych Rewidentów Kamil Jesionowski. Uhonorowani zostali biegli rewidenci Małgorzata Torba, Renata Zielińska oraz Adrian Karaś.

Podczas pierwszego panelu dyskusyjnego, zatytułowanego „Nowy Kodeks Etyki”,

Prezes KRBR Kamil Jesionowski
Fot. Polska Izba Biegłych Rewidentów

Fot. Polska Izba Biegłych Rewidentów

Prezes KRBR Kamil Jesionowski oraz Zastępca Prezesa KRBR Agnieszka Kryśkiewicz-Burnos omówili zmiany w Kodeksie Etyki Biegłego Rewidenta. Moderatorem tej części wydarzenia była Zastępca Prezesa KRBR Joanna Chwaścikowska-Karwacka. Następnie Prezes RR RO PIBR w Krakowie Grzegorz Oszczypała przedstawił zgromadzonym główne zmiany w identyfikacji i oszacowaniu ryzyk istotnego zniekształcenia KSB 315 (Z). Kolejne wystąpienie pt. „Kontrola jakości badania sprawozdania finansowego KSB 220 (Z)”, wygłosiła Agnieszka Masina – biegły rewident, Starszy Manager w Deloitte Assurance. Tuż przed przerwą na kawę swoje nowości programowe oraz wydawnicze przedstawił Partner konferencji – INFOR.PL.

Swoje spostrzeżenia, poprzez pryzmat doświadczeń zawodowych, w wystąpieniu

pt. „Studenci rachunkowości z pokolenia Z – jako przyszli biegli rewidenty”, przedstawił dr inż. hab. Michał Biernacki, prof. UEW. Podczas kolejnego wystąpienia głos zabrała dr hab. Joanna Dyczkowska, prof. UEW, która odpowiadała na pytanie: „Czy istnienie strategii ESG w polskich spółkach wrażliwych na ryzyko ESG to mit czy rzeczywistość?”. Zwienieczeniem tej części wydarzenia

Od lewej: prof. dr hab. Zbigniew Luty, Prezes RR RO PIBR we Wrocławiu Piotr Łyskawa

Fot. Polska Izba Biegłych Rewidentów

była krótka prezentacja nowości programowych i wydawniczych Partnera konferencji – DATEV eG Polska.

Po przerwie obiadowej na zgromadzonych czekała kolejna dawka wiedzy. Tym razem prelekcję dla uczestników konferencji poprowadziła dr Aleksandra Łakomiak, z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, która omówiła zasady zakładania i rozliczania spółdzielni energetycznych. Następnie referat pt. „Cyberbezpieczeństwo i wyzwania informatyczne w firmie audytorskiej” wygłosiła Anna Mierzejewska – biegły rewident, Prezes U-FIN Sp. z o.o. Zanim zgromadzeni wysłuchali kolejnego wystąpienia, po raz ostatni, mogli zapoznać się z nowościami programowymi Partnera konferencji – U-FIN Sp. z o.o. Jednym z ostatnich wystąpień był referat przedstawiony przez Sekretarza RR RO PIBR we Wrocławiu Renatę Zielińską oraz Łukasza Martyńca z Kancelarii

Sukcesyjnej Martyniec pt. „Sukcesja w firmie audytorskiej”. Całość podsumowało wystąpienie Prezesa RR RO PIBR we Wrocławiu Piotra Łyskawy, który podziękował partnerom, prelegentom i uczestnikom.

Program merytoryczny oraz wystąpienia prelegentów spotkały się z dużym zainteresowaniem uczestników Konferencji. W trakcie spotkania oprócz cennych wystąpień zaproszonych gości, bardzo ważnym punktem były dyskusje, które z uwagi na ograniczone ramy czasowe toczyły się również w kuluarach. Należy odnotować, że uczestnicy konferencji zgodnie stwierdzili, że stała się ona doskonałą okazją do spotkania i wymiany doświadczeń dla przedstawicieli uczelni wyższych, biegłych rewidentów oraz praktyków prawa. To bardzo ważne i przyszłościowe zagadnienie, a my mamy nadzieję, że kolejne konferencje będą się cieszyć równie dużym zainteresowaniem. ■

Od lewej: Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk, Zastępca Prezesa KRBR Joanna Chwaścikowska-Karwacka, Prezes RR RO PIBR we Wrocławiu Piotr Łyskawa

Fot. Polska Izba Biegłych Rewidentów

Kawa w futurystyczno- świętecznym klimacie

■ r. pr. **Natalia Piotrowska**

W dniu 7 grudnia 2023 r. w ramach współpracy Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z Uniwersytetem Ekonomicznym przedstawiciele naszej Izby zostali zaproszeni – jako interesariusze zewnętrzni – do udziału w wydarzeniu zatytułowanym World Cafe – kształcenie przyszłości.

Naszą Izbę reprezentowała r. pr. dr Natalia Piotrowska. Spotkanie otworzył i powitał zgromadzonych Prorektor ds. Studenckich i Kształcenia prof. dr hab. inż. Edmund Cibis. W wydarzeniu udział wzięli przedstawiciele obszaru biznesowego, obejmującego przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w różnych formach organizacyjno-prawnych, jak również reprezentanci jednostek samorządu terytorialnego, stowarzyszeń,

fundacji, a także studenci Uniwersytetu Ekonomicznego. Spotkanie miało charakter interaktywny i polegało na pracy w zespołach, które miały w ściśle określonym czasie omówić, poprzez używanie haseł, następujące obszary: wykładowcę przyszłości, studenta przyszłości, dydaktykę przyszłości, infrastrukturę przyszłości. Jak wynika z założonej tematyki, każda dotyczyła tego co przed nami. Sugestią organizatorów *World Cafe – kształcenie przyszłości* było wyobrażenie

Centrum Współpracy Biznesem
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

World Cafe

kształcenie przyszłości

UE Uniwersytet Ekonomiczny
we Wrocławiu 07.12.2023, godz. 10:00 – 13:00

Fot. OIRP we Wrocławiu

sobie wykładowcy, studenta, dydaktyki, infrastruktury bez jakichkolwiek ograniczeń wynikających z naszej wiedzy o czasach obecnych. Należało puścić wodze wyobraźni i przelamywać schematy myślowe. Praca w czterech grupach trwała po 20 minut w każdym zespole, następnie zarządzono przerwę, po której przystąpiono do prezentacji wniosków. Uczestnikom dano czas na zapoznanie się z efektami pracy każdej grupy, po czym przystąpiono do podsumowania. Nad pracą każdego zespołu czuwali moderatorzy, którzy wspierali członków danej grupy roboczej swoją wiedzą, doświadczeniem i spostrzeżeniami w zakresie danego tematu. Świątecznego sznytu temu wydarzeniu dodawała muzyka, wystrój i poczęstunek.

Wykładowca przyszłości powinien posiadać wiedzę, ale być również praktykiem. Jednocześnie wykładowca powinien być zdigitalizowany, uparcie dążyć do jednoczesnego przekazywania, a dalej egzekwowania wiedzy,

stać się – w pewnym szerszym nawet sensie – przewodnikiem dla swoich studentów. Podkreślono również, że musi godnie zarabiać. Wykładowca w czasie przyszłym powinien odchodzić od edukacji realizowanej w formule *ex cathedra*, co wiąże się także z odejściem od pewnego schematu ścisłej hierarchii uczelnianej, na rzecz bardziej partnerskich relacji.

Z kolei student przyszłości powinien być świadomy siebie, swoich możliwości, znać swoje mocne strony. Podkreślono także, że student powinien być komunikatywny w możliwie najwyższym stopniu. Znać języki obce, być samodzielnym, poszukiwać wiedzy, mieć wartościowe autorytety. Student w przyszłości powinien mieć umiejętność krytycznego myślenia, być odpowiedzialnym za to co robi i jak robi. Studenci w przyszłości zostali podzieleni na dwie kategorie: – ambitnych i – pozostałych. Ci pierwsi korzystają ze wszystkich proponowanych im na studiach narzędzi, realizując

się we wszelkich możliwych formach kształcenia. Druga grupa realizuje program minimum, skupia się na praktycznych i mocno wyspecjalizowanych umiejętnościach.

W obszarze dydaktyka przyszłości wskazano na potrzebę jej cyfryzowania, ale nie powinno zapominać się również o stacjonarnym kształceniu. W ramach nauki powinna istnieć sposobność dokonywania wyborów w zakresie przedmiotów pobocznych, nawet idąc dalej – obszar dydaktyki powinien stworzyć możliwość samodzielnego kształtowania swojego programu studiów. Niezwykle istotne powinno być w edukacji z przyszłości łączenie teorii z praktyką. Wykłady powinny być skracane, a nie wydłużane. Podkreślono, że należy niezwłocznie wzbogacić dydaktykę o test Gallupa, trening uważności i samorozwoju.

W kwestii infrastruktury przyszłości wskazano, że kierunkiem rozwojowym jest tworzenie budynków, pomieszczeń o przytulnym, zachęcającym do przebywania w nich charakterze. Kampus, akademiki, miejsca do indywidualnej nauki powinny być obszarami typu *must-have* w zakresie przyszłej

Kampus, akademiki, miejsca do indywidualnej nauki powinny być obszarami typu *must-have* w zakresie przyszłej infrastruktury uczelnianej.

infrastruktury uczelnianej. Należy też stworzyć miejsca, gdzie studenci będą mogli wspólnie uczyć się, jeść i gotować. Sala wykładowa o układzie nie-kinowym, praca przy stole w mniejszych grupach to kolejne elementy, o których mówiono w ramach analizowanej tematyki. Nieodzowna powinna być również aplikacja dedykowana wyłącznie dla danej Uczelni, w celu czerpania wiedzy z jednego miejsca. Stworzenie książkomatu,

Fot. OIRP we Wrocławiu

który ułatwi korzystania z zasobów bibliotecznych Uczelni. Wykreowanie centrów symulacji, gdzie w warunkach kontrolowanych student będzie mógł weryfikować swoją wiedzę w praktyce.

Reasumując, spotkanie *World Cafe – kształcenie przyszłości* było swoistą burzą mózgów praktyków, naukowców, przedstawicieli biznesu, pracowników administracyjnych Uczelni, przedstawicieli struktur łączących Uniwersytet Ekonomiczny ze światem przedsiębiorców, jak również studentów. Tak różnorodne grono osób wchodzących w skład interaktywnych zespołów stanowi niejako dosłownie żywy dowód na to, jak przyszłość budowana jest już teraz. Tym większa satysfakcja dla naszej Izby, że mogła dołożyć swoją „cegielkę” wyobrażeń na temat wizji, studiów, studentów, ich wykładowców, jak również miejsca, w którym będą realizować futurystyczną wersję edukacji. Dziękujemy za zaproszenie. ■

Tramwaj Praw Człowieka

■ r. pr. **Aleksandra Pakuła**

Dnia 10 grudnia każdego roku obchodzimy Międzynarodowy Dzień Praw Człowieka. Data ta nie jest przypadkowa, ponieważ w ten dzień, w 1948 roku, Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło Powszechną Deklarację Praw Człowieka.

Obecnie dzień ten nie tylko ma przypominać, że każda osoba, niezależnie od wieku, rasy, płci czy przekonań, ma przyrodzoną godność oraz równe, niezbywalne prawa, ale jest również poświęcony osobom na całym świecie zaangażowanym w ochronę praw człowieka, które walczą o ochronę własnych praw oraz praw innych, wkładając w to wiele wysiłku. Czasem ta walka okupiona jest cierpieniem i realnym zagrożeniem dla własnego życia. Przypomnieć należy, że część osób podejmujących walkę o prawa człowieka jest za to prześladowanych, pozbawianych pracy, czy niesłusznie więzionych.

Jako Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu zawsze, w różnych formach, angażujemy się w działania dotyczące ochrony praw człowieka. W ubiegłym roku, tj. 10 grudnia 2023 r., w ramach wydarzenia organizowanego przez Wrocławską Radę do spraw Równego Traktowania wraz z NGO'sami braliśmy udział w wydarzeniu Tramwaj Praw Człowieka. Specjalny „Tramwaj Praw

Fot. OIRP we Wrocławiu

Od lewej: r. pr. A. Pakuła i r. pr. B. Janikowska
Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

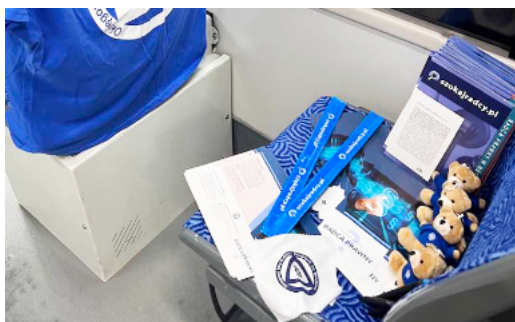
Człowieka” przemierzył cały Wrocław, promując wiedzę o prawach człowieka i działalności organizacji pozarządowych.

Dzięki zaangażowaniu Radczyń Prawnych, w szczególności mec. Beaty Janikowskiej – Przewodniczącej Komisji ds. praw człowieka i praworządności i mec. Aleksandry Pakuły – Rzecznicze Prasowej, mieszkańcy Wrocławia – wsiadając do tramwaju

– mogli skorzystać z darmowych porad prawnych. Jak zawsze, informowaliśmy o zawodzie radcy prawnego.

Całe wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Dzięki tego typu akcjom zawod radcy prawnego zaczyna być coraz bardziej rozpoznawalny i staje się dla społeczeństwa symbolem profesjonalnej pomocy prawnej. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Ogólnopolska Konferencja Naukowa Prawniczych ZZP

■ r. pr. **Magdalena Wasylkowska-Michór**

Dnia 14 grudnia 2023 r. odbyła się konferencja organizowana przez Katedrę Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu pt. „Dostęp do prawniczych zawodów zaufania publicznego”.

Konferencja jest wydarzeniem cyklicznym, organizowanym w ramach V edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawniczych Zawodów Zaufania Publicznego. Do tej pory Katedra Prawa Administracyjnego Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu zorganizowała w latach 2018–2022 cztery edycje Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Prawniczych Zawodów Zaufania Publicznego. Wydarzenia te są niezwykle ważne dla radców prawnych, ponieważ skupiają wokół siebie przedstawicieli zawodów zaufania publicznego, którym jest również zawód radcy prawnego, zarówno praktyków, jak i teoretyków. Tegoroczna edycja konferencji poświęcona została niezwykle istotnej, jak również budzącej wiele kontrowersji i wątpliwości interpretacyjnych, kwestii dostępu do prawniczych zawodów zaufania publicznego.

Konferencja rozpoczęła się pierwszą sesją: „Wprowadzenie do problematyki dostępu do prawniczych zawodów zaufania publicznego”, której moderatorem była doktor

Karolina Rokicka-Murszewska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu). W ramach tej sesji dr hab. Maciej Serowaniec, prof. UMK (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) wygłosił referat pt. „Zawody zaufania publicznego na straży konstytucyjnego porządku prawnego”, dr Karol Kosiński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) referat pt. „Reglamentacja dostępu do prawniczych zawodów zaufania publicznego”, radca prawny dr Kamil Dąbrowski (Uniwersytet Szczeciński) referat pt. „O różnym pojmowaniu wymogu niekaralności jako warunku dostępu do zawodów prawniczych”, a rzecznik patentowy dr Katarzyna Krupa-Lipińska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) referat pt. „Dostęp do zawodu rzecznika patentowego”.

Sesja II pt. „Dostęp do zawodu adwokata i radcy prawnego”, moderowana przez dr Bartłomieja Chłudzińskiego (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) dotyczyła zagadnień najbardziej istotnych z punktu widzenia wykonywania i dostępu do zawodu

radcy prawnego. W ramach tej sesji członkini Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu dr Magdalena Wasylkowska-Michór (Uniwersytet Zielonogórski) przedstawiła wystąpienie pt. „Regulacja dostępu do zawodu radcy prawnego jako gwarant niezależności samorządu zawodowego”. W wystąpieniu skupiła się przede wszystkim na konstytucyjnoprawnych uwarunkowaniach dostępu do zawodu radcy prawnego oraz o zmianach legislacyjnych, jakie zaszły w tym przedmiocie na przestrzeni lat. Następnie w ramach sesji II adwokat Karolina Wilamowska (Wilamowscy Adwokaci spółka partnerska / Uczelnia Łazarskiego) przedstawiła referat pt. „Zwolnienie z tajemnicy zawodowej adwokata w świetle aktualnego orzecznictwa sądowego”, apl. adw. mgr Michał Kołbuc (Szkoła Doktorska Uniwersytetu Szczecińskiego) referat pt. „Problematyka wolności słowa i pisma adwokata – uwagi na tle immunitetu adwokackiego w Polsce”, a Wiktoria Gibała (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) referat pt. „Alternatywna droga do zawodu adwokata i radcy prawnego”.

III sesja pt. „Dostęp do zawodu komornika sądowego i notariusza”, moderowana

przez dr. Łukasza Maszewskiego (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) dotyczyła kwestii dostępności do tych grup zawodowych. W ramach tej sesji referaty zaprezentowali dr Mariusz Liskowski (Bydgoska Szkoła Wyższa) pt. „Konstytucyjna wolność wyboru i wykonywania zawodu a zasady naboru do zawodu komornika w świetle ustawy o komornikach sądowych” oraz mgr Patryk Pieniążek (Szkoła Doktorska Nauk Społecznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu) pt. „Wyłączenie ochrony prywatności w przypadku wykonywania zawodu komornika sądowego”, jak również mgr Joanna Wiśniewska-Budda (Izba Notarialna w Gdańsku, Uniwersytet Gdański), pt. „Weryfikacja spełnienia wymogów stawianych wobec kandydata na notariusza ze szczególnym uwzględnieniem wymogów etycznych i moralnych” oraz Mikołaj Brzóstowicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) pt. „Porównanie systemów dostępu do zawodów komornika sądowego i notariusza w wybranych państwach Unii Europejskiej”.

Wynikiem obrad będzie, zwyczajem poprzednich edycji konferencji, publikacja konferencyjna. ■

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA
NAUKOWA PRAWNICZYCH
ZAWODÓW ZAUFANIA
PUBLICZNEGO

DOSTĘP
DO PRAWNICZYCH ZAWODÓW
ZAUFANIA PUBLICZNEGO

14grudnia 2023 r.

<http://konferencjazzp.umk.pl>

„Sok z żuka”, czyli triumf szalonej wyobraźni!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 15 grudnia 2023 roku w Dolnośląskim Centrum Filmowym we Wrocławiu odbył się – kończący sezon 2023 – Dyskusyjny Wieczór Filmowy zorganizowany przez Komisję ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu. Tym razem miłośnicy kina mieli okazję obejrzeć znakomity film Tima Burtona z 1988 roku „Sok z żuka”.

Film „Sok z żuka” (*Beetlejuice*) to amerykańska czarna komedia z elementami fantasy i horroru, z udziałem Aleca Baldwina, Geeny Davis, Jeffrey’a Jonesa, Catherine O’Hary, Winony Ryder i Michaela Keatona w roli tytułowej. Film zdobył Oscara za najlepszą charakteryzację i trzy nagrody Saturn: dla najlepszego horroru, najlepszej charakteryzacji i najlepszej aktorki drugoplanowej Sylvii Sidney.

Film opowiada historię młodego małżeństwa Barbary i Adama Maitlandów, które postanawia spędzić wakacje dekorując swój idylliczny wiejski dom. Kiedy wracają do domu z wycieczki do miasta, Barbara skręca, aby ominąć psa, przez co samochód wpada do rzeki. Po powrocie do domu zauważają, że nie mają lustrzanego odbicia, a do tego znajdują „Poradnik dla niedawno zmarłych”. To nie koniec dziwnych zdarzeń. Do ich domu wprowadza się rodzina miłośników sztuki, którzy całkowicie go przebudowują.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Czy zmarłe małżeństwo pogodzi się z tym faktem, czy będzie to życie w symbiozie? Koniecznie sprawdźcie!

„Sok z żuka” charakteryzuje się równowagą pomiędzy dziwacnością, komedią i horrorem. Film warto również zobaczyć na dużym ekranie ze względu na osobę reżysera. Tim Burton znany jest ze swoich mrocznych, gotyckich, makabrycznych oraz dziwacznych filmów grozy i fantasy.

Wydarzenie wzbogacił o słowo wprowadzające i dyskusję po zakończeniu projekcji mec. Radosław Gąsior – pasjonat sztuki, filmowy koneser, a także inicjator cyklu filmowego.

Już teraz zapraszamy na kolejne wydarzenia filmowe w 2024 roku! A zapewniamy, że będzie bardzo ciekawie!

Do zobaczenia! ■

P.S. Zachęcamy do zaangażowania w projekt oraz zgłaszania swoich propozycji filmowych, które będziemy mogli wspólnie obejrzeć. Zgłoszenia prosimy kierować do Przewodniczącej Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu mec. Sylwii Filińskiej na adres e-mail: sfilinska@oirp.wroclaw.pl.

Podsumowanie czwartej edycji kursu „Szkola IT dla prawników”

■ *apl. radcowska* **Aleksandra Kalinowska**

W okresie od dnia 30 września 2023 roku do dnia 21 stycznia 2024 roku miała miejsce już czwarta edycja kursu zatytułowanego „Szkola IT dla Prawników”.

Za organizację wspomnianego kursu odpowiadała Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie, która jest niepubliczną uczelnią biznesową, a jej specjalizacjami są m.in. finanse, ekonomia i prawo.

OIRP we Wrocławiu po raz kolejny była współorganizatorem tegoż szkolenia, zaś rolę partnerów pełnili Wolters Kluwer, Fundacja AI LAW TECH, Krajowa Izba Rozliczeniowa, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Krakowie.

Kurs zakładał 55 godzin dydaktycznych wiedzy technicznej i biznesowej. Dotyczyły one technologii informatycznych w tym programowania, sztucznej inteligencji (AI), blockchain, smart contract, NFT, cloud computing, a także podpisu elektronicznego, Internet of Things, telekomunikacji, zarządzania projektami IT oraz szeroko pojętego legal tech. Poruszonymi aspektami była również współpraca z działami IT oraz tworzenie umów we wspomnianych powyżej obszarach.

Jak wskazywał sam organizator, kurs miał stanowić odpowiedź na wyzwania,

jakie stawia współczesny świat przed każdym prawnikiem, który ma zamiar rozwijać karierę w świecie nowych technologii. Co wydaje się być oczywiste, bowiem trudno uprawiać zawód prawnika bez znajomości zagadnień ze wspomnianego legal tech czy transformacji cyfrowej, jakie coraz częściej mają miejsce w kancelariach. Stąd celem samego kursu było przekazanie praktycznej wiedzy z wymienionych wyżej zakresów nowych technologii.

Kurs był kierowany do prawników, w szczególności radców prawnych, adwokatów specjalizujących się w szeroko rozumianym prawie nowych technologii, obsługujących firmy z sektora IT, świadczących pomoc prawną w zakresie przygotowywania i negocjacji różnego rodzaju umów z zakresu IT (wdrożeńowych, SLA, dotyczących chmury obliczeniowej), a także inspektorów ochrony danych, osób zainteresowanych wdrożeniem i wykorzystywaniem nowych rozwiązań technologicznych w kancelariach jak i wszystkich prawników chcących poznać branżę nowych technologii.

Zajęcia zorganizowane zostały w trybie hybrydowym. Wykłady miały miejsce głównie online, zaś część warsztatowa odbyła się stacjonarnie na kampusie Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, w przedostatni weekend stycznia 2024 roku. Szkolenie nie było nastawione na naukę prawa i związanego z nim *stricte* zagadnienia. Celem było przekazywanie wiedzy niezbędnej do uzyskania możliwości wzajemnego porozumiewania się prawników z osobami zajmującymi się nowymi technologiami.

Organizatorzy zadbali, aby szkolenie było prowadzone przez wybitnych specjalistów

Tematem, który cieszył się popularnością wśród uczestników, były metodyki zarządzania projektami, takie jak Scrum, AgilePM czy SAFe.

i praktyków z branży. Pierwszymi zajęciami był „Wstęp do informatyki” prowadzony przez pana Andrzeja Jankowskiego, który to już od ponad 20 lat jest związany z branżą IT. Obecnie odpowiada za rozwój rynku IoT w Polsce i współpracuje przy projektach dotyczących zastosowania AI.

W ramach tych zajęć uczestnicy poznali działanie komputerów, zaczynając od bitów, przetwarzania informacji przez procesor, aż do dzisiejszych aplikacji, a także zapoznali się, m.in. z technologiami związanymi z przetwarzaniem sygnałów, sieciami komputerowymi, systemami operacyjnymi, językami programowania, bazami danych oraz podstawami analizy danych. Omówiona została także interesująca prawników kompilacja jak i dekompilacja kodów źródłowych. Prowadzący polecił uczestnikom książki takie jak „Help your kids with computer science” i „Learning Computer Architecture with Raspberry Pi”.

Kolejne zajęcia były przeprowadzone przez pana Michała Florysa, który posiada ponad 20 lat doświadczenie w branży IT, a ich myślą przewodnią było tworzenie i dostarczania usług IT i produktów cyfrowych. Zawodowo prowadzący specjalizuje się w zarządzaniu usługami IT, transformacji cyfrowej, ruchu DevOps, zmianami organizacyjnymi i kulturowymi.

Agenda zajęć obejmowała omówienie szerokiego pojęcia, jakim jest „projekt”, metod zarządzania projektami oraz przedstawienie problematyki planowania produkcji usług informatycznych wraz z jej etapami. Prowadzący, w swojej prezentacji, nawiązał również do Manifestu Agile, w myśl którego branża IT zaczęła zmieniać swoje podejście do projektów, współpracy i ludzi, przyznając że nie jesteśmy w sta-

nie przewidzieć co się stanie w przyszłości.

Tematem, który cieszył się popularnością wśród uczestników, były metodyki zarządzania projektami, takie jak Scrum, AgilePM czy SAFe oraz umowy SLA – Service Level Agreement.

Następną prelegentką kursu była pani dr Iga Kurowska, która poprowadziła zajęcia w tematyce „Legal tech w kancelarii” podczas których poruszyła praktyczne zagadnienia dotyczące wdrażania różnego rodzaju innowacji w działach prawnych firm jak i kancelariach.

Dr Iga Kurowska obecnie jest szefem działu innowacji i legal tech w wiodącej hiszpańskiej kancelarii prawnej Aktion Legal. Dodatkowo pracuje jako wykładowczyni w dwóch uniwersytetach w Paryżu i prowadzi liczne kursy z zakresu legal tech w Europie.

Kolejne zajęcia z „Cloud Computing” były prowadzone przez pana Bartłomieja Graczyka, który pełni funkcję Chief Technology

Architect & Head of Architecture Data & Analytics w Polpharma Group B.V., a omówił on fundamentalne zagadnienia dotyczące rozwiązań chmurowych i ich wykorzystywania w postaci zdalnego przechowywania, zarządzania i przetwarzania danych.

Następnie pan Marcin Zręda, będący szefem strategii Wolters Kluwer Polska dla rynków kancelarii prawnych i firm, przeprowadził zajęcia „Zarządzanie wiedzą i danymi w kancelarii”, na których to poruszył temat przeładowania informacyjnego oraz przedstawił narzędzia, systemy, które są pomocne w organizacji i zarządzaniu kancelariami.

Warsztaty „Podpis elektroniczny” zostały przeprowadzone przez pana mec. Roberta Podpłońskiego z Departamentu Prawnego i panią Elżbietę Włodarczyk dyrektor Linii biznesowej podpis elektroniczny – specjalistów z Krajowej Izby Rozliczeniowej (KIR).

Co ciekawe, podpis elektroniczny jest jednym z bardziej popularnych narzędzi używanych przez osoby z branży prawniczej.

Pierwsza część czwartej sesji kursu była poświęcona sztucznej inteligencji, a zajęcia prowadził pan dr inż. Ireneusz Wochlik – biocybernetyk, specjalista w dziedzinie sztucznej inteligencji i transformacji cyfrowej. Przedstawił on aspekty technnowdrożeniowe AI, pojęcia, które zdecydowanie są niezbędne do zrozumienia zagadnień z nią związaną, a także biznesowe rozwiązania bazujące na algorytmach sztucznej inteligencji. Oprócz tego, omówione zostały zagadnienia związane z kwalifikacją, segmentacją i regresją.

Druga część została przeprowadzona przez panią mgr. inż. Mariolę Więckowską, a tematem zajęć były „Podstawy cyberbezpieczeństwa i ochrony informacji”. Uczestnicy zostali zapoznani z podstawowymi metodami

i technikami cyberataków oraz zasad ochrony informacji, a także z rodzajami złośliwego oprogramowania, technikami leniwych hakerów (falszywy WAP, przynęta z zamianą) jak i z zaawansowanymi technikami cyberataków takich jak DoS, DDoS, DRDoS, bot, phishing, atak brut force.

Przedstawione zostały również środki techniczne, jakie należy stosować aby organizacja pozostawała bezpieczna, tj. SIEM, IDS/IPS, DLP.

Ostatnia sesja kursu poświęcona została technologii kwantowej przedstawionej przez dr Jana Kwapisza (który jest nie tylko programistą), ale także fizykiem, blockchain, smart contracts, kryptowalutom oraz NFT omówionych przez pana Macieja Troć, a także Chatowi GPT w działalności prawnika, który został przedstawiony przez pana Łukasza Chojnowskiego. Wszystkie zagadnienia zostały przez

ekspertów wytłumaczone w przestępny sposób. Uczestnicy dowiedzieli się czym są tokeny i jakie są ich rodzaje, czym są kryptowaluty, jakie są najpopularniejsze sieci blockchain, a także do czego służy portfel krypto i jak go stworzyć.

Warsztaty stacjonarne, które odbyły się w przedostatni weekend stycznia 2024 roku stanowiły zwieńczenie całego szkolenia „Szkola IT dla Prawników” i zostały przepro-

Wszystkie zagadnienia zostały przez ekspertów wytłumaczone w przestępny sposób.

wadzone przez pana Andrzeja Jankowskiego, a ich zakres obejmował programowanie i tworzenie rozwiązań sztucznej inteligencji. Trwające dwa dni zajęcia praktyczne pozwoliły na bezpośrednie zetknięcie się uczestników z programowaniem, tworzeniem systemów AI.

W ramach podsumowania należy stwierdzić, że omawiane zagadnienia, jak i wiedza przekazywana na szkoleniu, choć nie należą do zwyczajowego kręgu zainteresowania osób nie mających na co dzień do czynienia z branżą IT, to ich znajomość może bardzo ułatwiać zarządzanie kancelariami poprzez wdrażanie coraz to lepszych, nowoczesnych rozwiązań.

Obecnie osoby parające się prawem zdecydowanie powinny śledzić i starać się nadążać za prężnie rozwijającą się digitalizacją, a szkolenia takie jak przedstawione w niniejszym artykule zdecydowanie temu sprzyjają.

Start kolejnej, piątej już, edycji kursu „Szkoly IT dla Prawników” zorganizowanej przez Akademię Leona Koźmińskiego przy współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu zaplanowany został na wiosnę 2024 roku. ■

Fot: Snowing – Freepik.com

Szlachetna Paczka 2023

■ r. pr. **Marta Kędziora**

Po raz kolejny OIRP we Wrocławiu wzięła udział w akcji Szlachetna Paczka, aby jako darczyńca wspomóc wybraną rodzinę i ulżyć jej w codziennych trudach.

Finał „Szlachetnej Paczki” miał miejsce 16 i 17 grudnia 2023 r., a członkowie naszej Izby po raz kolejny udowodnili nam jak wspaniale i bezinteresownie są gotowi pomagać.

Organizacją udziału Izby w Szlachetnej Paczce zajęła się, kierowana przez Wicedziekana Roberta Staszewskiego, Komisja ds. rozwoju rynku usług prawniczych i edukacji, której członkowie aktywnie angażowali się we wszystkie działania umożliwiające realizację celu jakim było stworzenie paczek dla wybranych rodzin. Działania Izby, podobnie jak w poprzednich latach, koordynowała Marta Kędziora-Wnuk. W tym roku rodzina, którą wsparła Izba, była wyjątkowa, ponieważ tworzyła ją Hanna, samotna mama nastoletniej Magdy, która przyjęła do swojego domu koleżankę z pracy Renatę i jej dwumiesięczną córkę Kaję.

Udało się zapewnić im zapas żywności, kosmetyków, środków czystości oraz środków pielęgnacyjnych dla malutkiej Kai. Rodzina otrzymała również bony do drogerii

oraz do sklepów wielobranżowych. Dzięki temu wsparciu, Hanna i Renata, przez najbliższe miesiące, złapią finansowy oddech. Wyposażyliśmy je również w konieczny sprzęt gospodarstwa domowego – wymarzoną lodówkę. Jedną z głównych potrzeb rodziny był opał, którego koszt zdecydowanie przekraczał możliwości finansowe Hanny

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

i Renaty. OIRP we Wrocławiu dokonała koniecznego zakupu, co w perspektywie grudniowych i styczniowych mrozów, okazało się kluczowym zakupem.

Czas przygotowania paczek oraz ich wręczenia rodzinom jest wzruszający i magiczny, ale nie udało się nieść tej pomocy,

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

gdyby nie członkowie OIRP we Wrocławiu, którzy jak co roku, solidarnie i hojnie wsparli inicjatywę udziału naszej Izby w Szlachetnej Paczce, udowadniając, że ludzie potrafią w cudowny sposób, bezinteresownie sobie pomagać. Za sukces tegorocznej akcji Szlachetna Paczka, organizowanej w naszej Izbie, szczególnie podziękowania pragniemy złożyć:

- Dziekanowi Tomaszowi Schefflerowi za wsparcie na każdym etapie organizacji akcji,
- mec. Henrykowi Krakowczykowi oraz wszystkim Seniorom naszej Izby, którzy corocznie solidarnie angażują się w sfinansowanie paczek dla rodzin,
- darczyńcom oraz osobom, które zaangażowały się w pakowanie oraz rozwożenie paczek rodzinom.

Zapraszamy wszystkich do przyłączenia się do akcji za rok, niech okazane dobro wraca! ■

Jeszcze o balu karnawałowym...

■ r. pr. **Joanna Łabędzka**

*Tradycję balów maskowych zapoczątkowali
Wenecjanie już w XI wieku.*

Kto Wenecję lubi, był i zwiedzał, ten wie, że na każdym kroku można kupić maskę. A kto jest podróżnikiem z zamiłowania, to i odwiedzi w karnawale to miasto. Karnawałowe maski dawały poczucie anonimowości i bezkarności. Pozwalały na beztroską zabawę, czasem wbrew wszelkim konwenansom.

Do Europy moda na bale maskowe przysłała właśnie z Wenecji. W XVI wieku były popularne już w całej Europie. Początkowo gościły jedynie na dworach królewskich, stopniowo ustępując miejsca szerszej gawiedzi. W 1715 roku, w Paryskiej Operze

zorganizowano pierwszą maskaradę otwartą dla publiczności. W Polsce, już XVIII wieku, bale były popularne na tyle, że ich organizowanie rozpoczynano w październiku, aby zakończyć do Wielkiego Postu, z przerwą na Adwent.

Wiek XIX, za sprawą czasów wiktoriańskich, przyniósł zmianę na bale kostiumowe. A te pozwalały na przebieranie się w każdą wymyśloną postać, a inspiracją była też natura. Panie korzystały z możliwości przebrania się za mężczyznę, mogąc tym samym pokazać zgrabne nogi. Panom raczej przebranie za płęć odmienną nie przystawało.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

W moim rodzinnym domu z rozrzewaniem wspominano przedwojenne bale kostiumowe. Zachowało się zdjęcie z „imprezy” mojej babci przebranej za Stanisława Augusta Poniatowskiego 😊, datowane na 1913 rok...

Stąd pewnie i moje zamilowanie do organizowania naszych przebieranek. Izbowe bale maskowe cieszyły się zawsze powodzeniem, gościł na nich dobry humor i świetna zabawa.

W tym roku, po trzyletniej przerwie, 5 stycznia 2023 roku, znowu hulaliśmy na kolejnym, 8 już balu przebieranym, zorganizowanym, tym razem, wspólnie z Dolnośląską Izbą Lekarsko-Weterynaryjną. Cieszy ów fakt, że nasz zaprzyjaźniony Samorząd dał się zarazić bakcylem zabawy. Jak zawsze gościła nas „Restauracja Letnia” mieszcząca się na terenie wrocławskiego Ogrodu Zoologicznego, gdzie balowicze tańczyli od pierwszych do ostatnich taktów, przy świetnej muzyce na żywo, posilając się smacznie przygotowanymi daniami.

Ochoczo i chętnie uczestnicy przybyli, bo jak to na balach bywało i tu były „wszystkie marzenia do spełnienia”. Motyw przewodni przywiódł Dzieci Kwiaty, Nefretete, Faraona. Był i Arabski Szejk, i damy z wodewilu. Gości powitało dwóch przystojnych Panów: Prezes Wojciech Hildebrand i Dziekan Tomasz Scheffler, których jednak trudno było rozpoznać.... Ale przecież o to w tym chodzi, żeby mieć dystans i umieć śmiać się z samego siebie. Kolejni wchodzący tajemniczy goście wywoływali salwy śmiechu. Jak na bal przystało, była i loteria i wybory Króla i Królowej, którymi zostali Dzieci Kwiaty 😊.

Trzeba przyznać, że kreatywność i duch w narodzie nie ginie, co cieszy. Uczestnicy bawili się wyśmienicie i już zaplanowano kolejną edycję balu wspólnie z Dolnośląską Izbą Lekarsko-Weterynaryjną. Kto wie, może i jeszcze kogoś zarazimy....? Kto był to wie, że warto przyjść, kto nie był niech się przekona w przyszłym roku. Wszak karnawał to czas zabawy! Już zapraszamy! ■

Maria Teppówna w stroju karnawałowym. A.D.1913

Fot. OIRP we Wrocławiu

Kolejny Konkurs z Doktryn Politycznych i Prawnych za nami

■ **Jakub Merta**

Dnia 8 stycznia odbył się II etap kolejnej już edycji Konkursu z Doktryn Politycznych i Prawnych.

Konkurs był współorganizowany przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Wrocław, Katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych oraz Koło Naukowe Doktryn Politycznych i Prawnych, pod patronatem Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Naszą Izbę, w tym ważnym dla młodych prawników wydarzeniu, reprezentował Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu dr hab. Tomasz Scheffler, który był Przewodniczącym Jury.

Konkurs był skierowany do studentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy mają lub mieli przedmioty prowadzone przez katedrę Doktryn Politycznych i Prawnych. Poza nagrodami rzeczowymi ufundowanymi przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu można było zostać zwolnionym z egzaminu z Doktryn!

Fot. ELSA Wrocław

Konkurs Doktryn Politycznych i Prawnych odbywa się już po raz kolejny na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Tak jak co roku, w ramach pierwszego etapu, uczestnicy napisali pracę, w której musieli odpowiedzieć na temat „Użycie siły jako sposób osiągnięcia celów politycznych. Perspektywa historyczna i doktrynalna.” Finałowy etap polegał na zmierzeniu się z pytaniami z listy tematów, które zostały opublikowane przed tym etapem.

Gratulujemy zwycięzcom, a także wszystkim uczestnikom konkursu! ■

Sprawozdanie z posiedzenia Rady Liderów Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu

■ r. pr. **Krzystian Mularczyk**

W dniu 17 stycznia 2024 r. odbyło się posiedzenie Rady Liderów kierunku Prawo Wyższej Szkoły Prawa we Wrocławiu, w którym wziął udział przedstawiciel naszego samorządu – Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krzystian Mularczyk.

W ydarzenie to odbyło się w formie stacjonarnej w gmachu Uczelni. W posiedzeniu wzięło udział także wielu praktyków, reprezentantów WSP we Wrocławiu oraz przedstawiciele studentów.

Rada Liderów Wyższej Szkoły Prawa pełni funkcje doradcze względem Władz Uczelni. Jest organem powołanym w celu

oceny prawidłowości realizowanych programów studiów, w kontekście wymagań rynku pracy. Do zadań Rady należy przede wszystkim szeroko rozumiane doradztwo w zakresie tworzenia programów studiów i organizacji praktyk studenckich. Uczestniczący w posiedzeniach przedstawiciele świata biznesu mogą wyrazić swoje zapotrzebowanie na konkretne kwalifikacje zawodowe

Fot. WSP we Wrocławiu

Fot. WSP we Wrocławiu

wskazać przedstawicielom Uczelni praktyczne formy kształcenia studentów. Rada Liderów WSP stanowi doskonale forum wymiany myśli oraz doświadczeń dotyczących procesów kształcenia na kierunkach prawniczych. Postępujące zmiany społeczno-gospodarcze przyczyniają się do ciągłych zmian na rynku pracy, a te wymagają wypracowania nowych mechanizmów kształcenia przyszłych absolwentów prawa.

Spotkanie rozpoczęło się od powitania Uczestników Rady Liderów, którego dokonał dr Marcin Rudnicki – Prorektor ds. kształcenia WSP we Wrocławiu. Podczas wydarzenia

skupiono się na omówieniu zagadnień związanych z szeroko rozumianą organizacją praktyk zawodowych, w tym także dotyczących budowania owocnej współpracy na linii Uczelnia – Organizatory praktyk. W czasie posiedzenia podjęto także debatę na temat aktualnych oczekiwań pracodawców w obszarze profilu absolwenta studiów odbywanych w dyscyplinie nauk prawnych. Zwrócono przy tym uwagę na konieczność

wspierania przyszłych pokoleń studentów w ich rozwoju oraz angażowania studentów w pozaprogramowe formy aktywności.

Posiedzenie przebiegło w bardzo sympatycznej i profesjonalnej atmosferze. Udział przedstawiciela naszego samorządu w tym posiedzeniu jest przykładem intensyfikacji współpracy, jaką od wielu lat prowadzą oba podmioty. Jest nam niezmiernie miło, że jako samorząd jednego z zawodów prawniczych, możemy podzielić się naszym doświadczeniem i tym samym rozwijać naszą współpracę z Wyższą Szkołą Prawa we Wrocławiu. ■

Fot. WSP we Wrocławiu

Rada kierunku Konsulting prawny i gospodarczy – gdzie jesteśmy i dokąd zmierzamy

■ r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 1 lutego 2024 r. w formie zdalnej odbyło się kolejne posiedzenie Rady kierunku Konsulting prawny i gospodarczy – studiów prowadzonych wspólnie przez Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Uniwersytet Wrocławski, Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu oraz przedstawicieli biznesu.

Naszą Izbę reprezentowali Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk.

Warto podkreślić, że studia na kierunku Konsulting prawny i gospodarczy umożliwiają studentom zdobycie wiedzy z zakresu stanowienia, stosowania i interpretacji prawa, zarządzania biznesem oraz ekonomii, a także pomagają w doskonaleniu umiejętności analitycznych i menedżerskich. Posia-

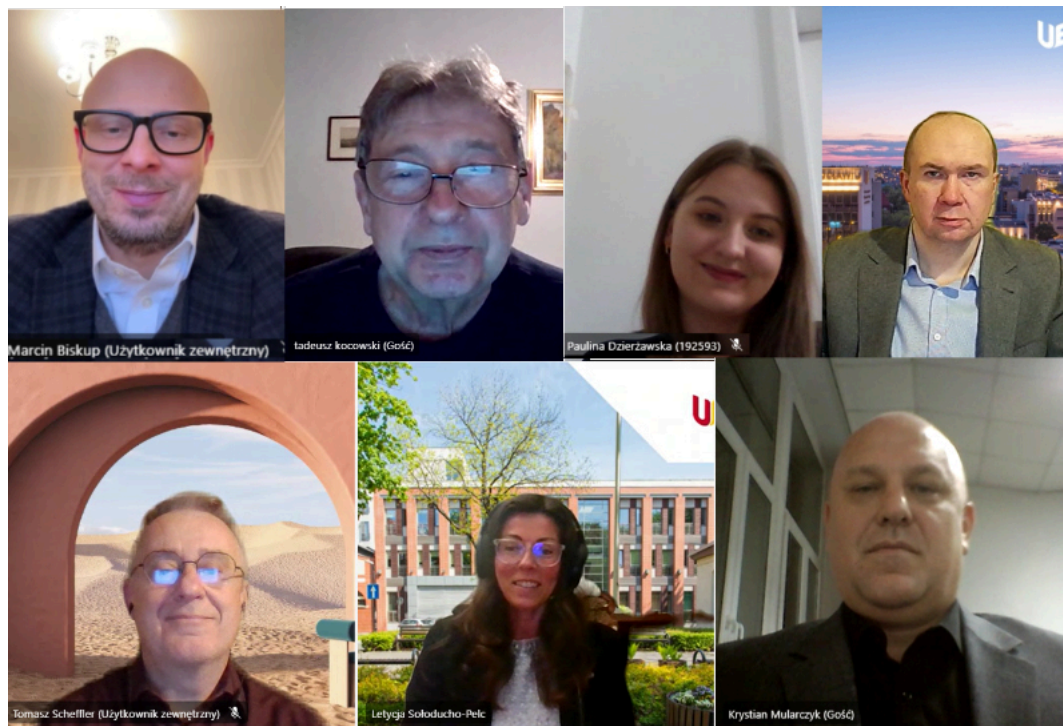
Rady wchodzą przedstawiciele środowisk akademickich, praktycy prawa i biznesu.

Posiedzenie poświęcono przeglądowi działań realizowanych przez Radę kierunku Konsulting prawny i gospodarczy. Zgromadzeni omówili wiele kluczowych kwestii związanych z jego rozwojem. W trakcie spotkania dokonano podsumowania procesu rekrutacji w roku akademickim 2023/2024 oraz omówiono istotne aspekty kształcenia na kierunku. W następnym punkcie posiedzenia zatwierdzono program dla studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2024/2025. Rozpoczęto również dyskusję na temat wyzwań związanych z rozwojem kierunku,

Podsumowano proces rekrutacji w roku akademickim 2023/2024 oraz omówiono istotne aspekty kształcenia na kierunku.

danie tak wszechstronnych kompetencji jest obecnie niezwykle istotne na rynku pracy, biorąc pod uwagę dynamicznie zmieniającą się rzeczywistość i potrzebę łączenia wiedzy z różnych dziedzin. Dlatego w skład

ku, wśród których istotnym zagadnieniem jest reklama kierunku. Przedstawiciele OIRP we Wrocławiu zaproponowali kampanię reklamową KPiG w mediach społecznościowych, przygotowaną we współpracy

Fot. Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

z przedstawicielką studentów zasiadającą w Radzie kierunku. Podczas spotkania padło jeszcze wiele innych, ciekawych pomysłów na promocję. Dyskusja dotyczyła również aspektów naukowego rozwoju studentów, w efekcie zaproponowano wydanie „Debiutów studenckich” zawierających artykuły napisane przez studentów kierunku KPiG.

W posiedzeniu Rady kierunku wzięli udział:

- dr inż. Letycja Sołoducho-Pelc – przewodnicząca,
- prof. dr hab. Tadeusz Kocowski,
- dr hab. Janusz M. Lichtarski, prof. UEW,
- dr Marek Wąsowicz, prof. UEW,
- dr hab. Tomasz Scheffler, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu,
- Krystian Mularczyk, Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu,
- Marcin Biskup, Dolnośląscy Pracodawcy Konfederacja Lewiatan – przedstawiciel biznesu,
- Paulina Dzierżawska – przedstawicielka studentów.

Posiedzenie przebiegło w bardzo sympatycznej i profesjonalnej atmosferze. Wsparcie merytoryczne przedstawicieli Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu polega przede wszystkim na udzielaniu wskazówek dotyczących dobrych praktyk oraz proponowanych rozwiązań, które pomogą lepiej przygotować studentów do praktyki zawodowej, a także zrozumieć związane z nią ryzyko, standardy i oczekiwania. Jest nam niezmiernie miło, że możemy kontynuować naszą współpracę z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu oraz Uniwersytetem Wrocławskim. ■

Spotkanie Nowych Doradców Podatkowych i Doradców Podatkowych Jubilatów

■ Alicja Marciniak

Przewodnicząca Zarządu Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych

W dniu 7 lutego 2024 r. mieliśmy niespotykaną do tej pory okazję, aby na jednej sali zgromadzić w dużej liczbie zarówno tych przedstawicieli naszego samorządu, którzy mogą poszczycić się co najmniej 25-letnim prawem do posługiwania się tytułem Doradcy Podatkowego, jak również najmłodszych stażem nowych adeptów zawodu.

W uroczystości wzięli udział również znamienici goście: Julitta Grzebyk – Dyrektor Izby Administracji Skarbowej we Wrocławiu, adv. dr Kamila Mrozek – Sekretarz Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu, prof. zw. dr hab. inż. Zbigniew Luty – Prezes Dolnośląskiego Oddziału Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, r. pr. dr hab. Tomasz Schefler – Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Renata Zielińska – Sekretarz Regionalnej Rady Polskiej Izby Biegłych Rewidentów we Wrocławiu.

Pomysł uhonorowania oraz przypomnienia, że znaczna grupa reprezentantów zawodu w ostatnich latach obchodziła jubileusz 25-lecia zainicjował fakt, że w 1999 roku zakończył się trzyletni proces uzyskiwania wpisu ostatecznego na listę doradców podatkowych prowadzoną przez Ministra Finansów. Grupa, którą roboczo nazwaliśmy „Jubilatami”, to pierwsze osoby z tytułem

Fot. DO KIDP

Fot. DO KIDP

Fot. DO KIDP

radcy podatkowego, które utworzyły trzon naszego samorządu i co ważne, większość z nich jest nadal aktywna zawodowo.

Ponieważ z powodu pandemii oraz zmian związanych z upływem poprzedniej kadencji Zarządu, nie odbywały się w naszym regionie tzw. powitania nowych osób wchodzących do samorządu po pomyślnie zdanych egzaminach postanowiono, że na uroczystości uhonorowania „Jubilatów” nastąpi również powitanie tych osób w regionalnych strukturach Dolnośląskiego Oddziału KIDP.

Spotkanie miało charakter uroczysty, uświetniony dodatkowo obecnością przedstawicieli innych zawodów zaufania publicznego i administracji podatkowej. Zadbano również, aby poza uroczystymi atrybutami,

spotkanie posiadało elementy zabawowo-integracyjne dla obu grup doradców podatkowych.

Intensywność dyskusji i długo niesłabnąca chęć do rozmów toczących się w kul-

Spotkanie miało charakter uroczysty, uświetniony dodatkowo obecnością przedstawicieli innych zawodów zaufania publicznego i administracji podatkowej.

arach, jednoznacznie wskazała, że zamierzenia Zarządu DO KIDP w zakresie integracji tych dwóch grup zostały osiągnięte. Wspólne zainteresowania zawodowe i możliwość wymiany doświadczeń przyczyniły się do zatarcia różnic oraz do utrzymania doskonałej atmosfery w czasie całego spotkania. ■

Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszestwem

■ r. pr. **Dorota Seweryn-Stawarz**

Od 20 lat, dnia 22 lutego obchodzimy w Polsce Międzynarodowy Dzień Ofiar Przeszestw (ustanowiony na mocy ustawy z dnia 12 lutego 2003 roku).

W tym czasie, corocznie Ministerstwo Sprawiedliwości koordynuje także obchody Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszestwem, które przypadają na dni 20–26 lutego. Idea obchodów Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszestwem ma na celu zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także pokazanie trudnej sytuacji ofiar przestępstw i ich rodzin oraz udzielenie im profesjonalnego wsparcia.

Corocznie w akcję włączają się sądy, prokuratury, komendy policji, prawnicze samorządy zawodowe oraz organizacje pozarządowe w całej Polsce. Dla każdej osoby dotkniętej przestępstwem, jest to okazja do otrzymania bezpłatnej porady i wsparcia. Radcowie i Radczynie oraz Aplikantki i Aplikanci Radcowscy Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu po raz kolejny zorganizowali Radcowski Telefon Zaufania, działający w tygodniu w Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszestwem, w dniach 19–25 lutego br.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Ministerstwo
Sprawiedliwości

TYDZIEŃ POMOCY OSOBOM POKRZYWDZONYM PRZESTĘPSTWEM

RADCOWSKI TELEFON ZAUFANIA

- » Bezpłatne porady prawne.
- » Informacja o uprawnieniach osób pokrzywdzonych.

ZADZWOŃ!
603 343 311
695 488 170

DYŻURY TELEFONICZNE

19 lutego (poniedziałek), godz. 10-18
 20 lutego (wtorek), godz. 10-18
 21 lutego (środa), godz. 10-18
 22 lutego (czwartek), godz. 10-18
 23 lutego (piątek), godz. 10-18
 24 lutego (sobota), godz. 10-18
 25 lutego (niedziela), godz. 10-18

DYŻUR STACJONARNY
w siedzibie OIRP we Wrocławiu

22 lutego (czwartek), godz. 10-18

Ponadto, Członkowie i Członkinie Komisji ds. Praworządności i Praw Człowieka, w ramach akcji, w dniu 22 lutego, wspierali bezpłatną poradą prawną osoby pokrzywdzone przestępstwem w siedzibie naszej Izby.

Z naszej pomocy zarówno telefonicznie, jak i osobiście w siedzibie OIRP we Wrocławiu skorzystało kilkanaście potrzebujących osób, a tematyka porad była bardzo szeroka,

od skargi na przewlekłość postępowania przygotowawczego, poprzez udział w postępowaniu w charakterze oskarżyciela posiłkowego, czy też kwestie dotyczące przestępstwa niealimentacji, czy przemocy domowej.

Cieszymy się, że w tym czasie mogliśmy włączyć się w akcję i wesprzeć osoby potrzebujące. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Wieczór filmowy z klasyką polskiego kina – „Poszukiwany, poszukiwana” w reż. Stanisława Barei

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 16 lutego 2024 roku w Dolnośląskim Centrum Filmowym we Wrocławiu odbył się kolejny wyjątkowy Dyskusyjny Wieczór Filmowy.

Tym razem uczestnicy mieli okazję obejrzeć klasykę polskiego kina – komedię „Poszukiwany, poszukiwana” z 1972 roku, w reżyserii Stanisława Barei, według scenariusza napisanego wraz z Jackiem Fedorowiczem, z Wojciechem Pokorą w roli głównej.

Już od samego początku dało się wyczuć wyjątkową atmosferę. Sala wypełniła się niemal po brzegi, a publiczność z niecierpliwością oczekiwała na rozpoczęcie seansu. „Poszukiwany, poszukiwana” to prawdziwa perełka polskiego kina, która bawi do łez.

Wydarzenie wzbogacił o słowo wprowadzające i dyskusję po zakończeniu projekcji mec. Radosław Gąsior – pasjonat sztuki, filmowy koneser, a także inicjator naszego cyklu filmowego. Dyskusja była bardzo interesująca i pozwoliła na spojrzenie na ten film z różnych perspektyw.

Jeśli nie widzieliście filmu to koniecznie zachęcamy do jego obejrzenia.

Film opowiada historię pracownika muzeum, historyka sztuki Stanisława Marii Rochowicza (Wojciech Pokora), który zostaje niesłusznie oskarżony o kradzież

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

obrazu autorstwa Bogdana Adamca (Adam Mularczyk). Domniemanemu przestępcy grozi 5 lat więzienia. Stanisław wpada w panikę i wymyśla plan „ucieczki”. Jednak nie jest to typowa ucieczka. Postanawia ukryć się w kobiecym przebraniu do czasu, aż namaluje kopię obrazu. Już jako „Marysia” podejmuje pracę gospośi. Nowa tożsamość, nowa praca, to początek zabawnych perypetii głównego bohatera. Niestety, Marysia nie ma szczęścia do pracodawców. Musi często zmieniać pracę. Wędruje od domu do domu, przez co mamy do czynienia ze swoistą odyseją głównego bohatera.

Jak skończy się ta podróż? Zobaczcie sami!

Film owiany jest legendą. Do dziś cytujemy jego bohaterów. Któż nie zna stanowczego stwierdzenia żony „wiecznego” dyrektora (Barbara Rylska):

Mój mąż z zawodu jest... dyrektorem!

Wieczór filmowy z „Poszukiwanym, poszukiwaną” to było wyjątkowe wydarzenie dla wszystkich miłośników dobrego kina. Była to okazja do obejrzenia kultowego filmu na dużym ekranie, a także do poznania ciekawych opinii na jego temat w doborowym towarzystwie!

Na kolejny Dyskusyjny Wieczór Filmowy zapraszamy już 17 maja! Do zobaczenia! ■

P.S. Zachęcamy do zaangażowania w projekt oraz zgłaszania swoich propozycji filmowych, które będziemy mogli wspólnie obejrzeć. Zgłoszenia prosimy kierować do Przewodniczącej Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu mec. Sylwii Filińskiej na adres e-mail: sfilinska@oirp.wroclaw.pl.

Wyjątkowe wydarzenie dla wyjątkowych kobiet

czyli Dzień Kobiet w OIRP we Wrocławiu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

W dniu 1 marca 2024 roku odbyło się wspaniałe wydarzenie, zorganizowane przez Komisję ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu, czyli Dzień Kobiet w OIRP we Wrocławiu. Było to wyjątkowe spotkanie, pełne pozytywnych emocji relaksu, zabawy i integracji.

Wydarzenie składało się z dwóch części – części pierwszej, czyli Rozwoju Osobistego oraz części drugiej, czyli Radości i Rozrywki.

Część pierwsza rozpoczęła się o godz. 18, w siedzibie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, przywitaniem przybyłych Pań – radczyń prawnych i aplikantek radcowskich przez Przewodniczącą Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP we Wrocławiu mec. Sylwię Filińską oraz Członkinię komisji mec. Małgorzatę Komarnicką-Franclak, które złożyły wszystkim Paniom najserdeczniejsze życzenia oraz przybliżyły program wydarzenia.

Następnie rozpoczęły się warsztaty poświęcone współczesnym technikom i narzędziom, wiedzy wschodu przeniesionej na grunt naszej rzeczywistości, czyli Medytacji i Jogi Kundalini.

Joga czy Medytacja nikogo już nie dziwią, a większość świata nauki, kultury i biznesu traktuje tę formę rozwoju jako niezbędną do

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

zachowania równowagi wewnętrznej i zrównoważonego prowadzenia Biznesu. Rozwój Osobisty jest dziś jedną z najważniejszych ścieżek wybieranych przez współczesny świat. Kobiety odkrywają swoje potencjały poprzez głębokie zrozumienie siebie, poznanie swojej natury, podążanie za sobą. Dlatego też warsztat „Żyję w Pełni. Oddycham Spokojem. Działam z Mocą. Odczuwam Miłość” był doskonałą okazją, aby zadbać o siebie i swój wewnętrzny spokój, wzmocnić intuicję oraz otworzyć serce.

Warsztat poprowadziła inspirująca kobieta, Ewa Mruk – aktorka, tworzącą od 25 lat Klubokawiarnie o nazwie Mleczarnia we Wrocławiu i Krakowie, od kilku lat Przewodnik Rozwojowy dla Kobiet i Mężczyzn,

Fot. OIRP we Wrocławiu

tworząca autorskie warsztaty, nauczycielka duchowa, medytacji i praktyk w tradycji Jogi Kundalini.

Podczas warsztatu uczestniczki miały okazję poznać różnorakie techniki oddechowe (Pranajamy) oraz proste medytacje do wykorzystania podczas trudniejszych sytuacji życiowych, a także wiedzę dla kobiet przekazywaną ze źródeł wschodu. Jednak przede wszystkim wzięły udział w praktyce i przepięknej medytacji na miłość własną, ucząc się technik relaksacji i skupienia uwagi. Uczestniczki miały okazję doświadczyć różnych rodzajów medytacji, takich jak medytacja oddechu, medytacja miłującej dobroci (metta) i medytacja skanowania ciała. Medytacja odbyła się z podkładami

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

muzycznymi, wprowadzającymi w niezwykły klimat, a w powietrzu unosił się przepiękny zapach kadzidel oraz olejków eterycznych.

Warsztaty medytacji i jogi cieszyły się ogromnym zainteresowaniem wśród radczyń prawnych oraz aplikantek radcowskich, które licznie przybyły, aby wspólnie świętować i zadbać o swój dobrostan.

Dla każdej uczestniczki przewidziany został również Shot Energetyczny (mix soków wyciskanych).

Po wspólnym odkrywaniu mocy medytacji i jogi nadszedł czas na świętowanie w Klubokawiarni „Mleczarnia”, czyli na drugą część wydarzenia. Wieczór umilił Paniom wyjątkowy, ekskluzywny koncert dwóch

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

utalentowanych wokalistek – Oli Turoń i Natalii Lubrano, które wraz z zespołem (piano, perkusja, bas), przygotowały na ten wieczór specjalny kobiecy repertuar!

Koncert w gronie Kobiet był wspaniałą okazją do posłuchania muzyki na żywo, wspólnego śpiewania i zabawy głosowej (mikrochóry) oraz karaoke, ale także do celebrowania kobiecości w atmosferze pełnej radości i pozytywnej energii!

Jak się okazało, nasze Koleżanki to prawdziwe wokalne talenty!

Zabawa trwała do późnego wieczora, a wydarzenie z pewnością dostarczyło wielu pozytywnych wrażeń!

Do zobaczenia w kolejnej edycji Dnia Kobiet w 2025 roku! ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Czy status interesariusza ma charakter statusu realnie wpływowego?

■ r. pr. **Natalia Piotrowska**

Pojęcie „interesariusz” jest w zasadzie szeroko używane w obrocie społecznym.

Jego powszechność wynika z faktu, że ma swoją kilkudziesięcioletnią historię, gdyż pierwszy raz zostało użyte w 1964 r. przez *Stanford Research Institute*¹, będącym jednym z najbardziej znanych na świecie ośrodków naukowych. Uogólniając zagadnienie, interesariusz to każdy podmiot, który może wpływać, oddziaływać na inny podmiot.

W dniu 1 marca 2024 r., w ramach współpracy Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z Uniwersytetem Wrocławskim, przedstawiciele naszej Izby zostali zaproszeni – jako rzeczeni interesariusze zewnętrzni – do udziału w części spotkania z Polską Komisją Akredytacyjną dotyczącą akredytacji kierunku Prawo i Administracja. Polska Komisja Akredytacyjna jest instytucją działającą niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. W swoich pracach kieruje się zasadą rzetelności, bezstronności i przejrzystości oraz dążeniem do wyrównywania udziału kobiet i mężczyzn w jej pracach. Z chwilą jej utworzenia,

objęła ona swą działalnością wszystkie uczelnie publiczne i niepubliczne, zarówno utworzone na podstawie ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych, jak i działające na podstawie ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym².

W spotkaniu wzięli udział Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu Pan Wojciech Łukowski, Kierowniczka Akademickiego Biura Karier Pani Dominika Buczkowska, dr hab. Rafał Kowalczyk prof. UWr. z Katedry Prawa Finansowego, Sekretarz Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWr., Przewodniczący Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy Wydziale Prawa, Administracji

¹ Interesariusze – Encyklopedia Zarządzania (mfiles.pl).

² Historia PKA – PKA; Polska Komisja Akredytacyjna, jest instytucją działającą niezależnie na rzecz doskonalenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) – fragment Statutu PKA, stanowiący załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej 13 grudnia 2018 r. [3] Więcej informacji na biurokarier.uwr.edu.pl.

i Ekonomii, będący przedstawicielem Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu Pan Maciej Lamparski. Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu reprezentował Wicedziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Przewodniczący Komisji ds. Współpracy z Samorządami i Instytucjami OIRP we Wrocławiu Pan. Krystian Mularczyk, r. pr. dr Natalia Piotrowska, Członek Komisji ds. Współpracy z Samorządami i Instytucjami OIRP we Wrocławiu.

Spotkanie miało formę stacjonarną i polegało na zrelacjonowaniu przedstawicieli Polskiej Komisji Akredytacyjnej współpracy pomiędzy Uniwersytetem Wrocławskim a podmiotami zewnętrznymi w odniesieniu do Kierunków: Prawo oraz Administracja, poprzez możliwość swobodnej wypowiedzi, jak również poprzez udzielanie odpowiedzi na stawiane pytania.

Jako pierwsza wypowiedziała się Pani Dominika Buczkowska, która wskazała, że Akademickie Biuro Karier wspiera studentki

Od lewej: Przewodniczący Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy WPAiE UW Maciej Lamparski; Kierowniczka Akademickiego Biura Karier Dominika Buczkowska; Członek Komisji ds. współpracy z samorządami i instytucjami r. pr. dr Natalia Piotrowska; Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu Wojciech Łukowski; Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk; Sekretarz Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy WPAiE UW dr hab. Rafał Kowalczyk, prof. UW
Fot. OIRP we Wrocławiu

i studentów, jak również absolwentki i absolwentów UW. Wydziału Prawa i Administracji w planowaniu i rozpoczynaniu kariery zawodowej od ponad 20 lat. Wśród wdrożonych i realizowanych działań Kierowniczką Akademickiego Biura Karier wymieniła:

- program budowania relacji z absolwentami,
- Targi Pracy i Praktyk (Kampus Kariery),
- program mentoringowy,
- pozyskiwanie atrakcyjnych ofert pracy/praktyk/staży,
- przedmioty ponadprogramowe (zaprojektuj swoją karierę, trening skutecznej pracy zespołowej, przedsiębiorczość),
- historie sukcesów, University Dragons' Den,
- Program Wehikuł Kariery,
- symulacje rozmów kwalifikacyjnych³.

Pani Dominika Buczkowska podkreśliła również, że ważne znaczenie mają dzisiaj programy związane z tematyką psychologiczną, kładącą nacisk na radzenie sobie z emocjami, na wypalenie zawodowe i taka tematyka programowa jest również realizowana w ramach współpracy Akademickiego Biura Karier z Uniwersytetem Wrocławskim, Wydziałem Prawa i Administracji. Pani Kierowniczką położyła wyraźny nacisk na absolwenta, nazywając go niezwykle ważnym interesariuszem uczelni. Podlega on bowiem badaniu pod kątem losów zawodowych, na podstawie uprzedniej zgody studenta, po upływie odpowiednio 3 i 5 lat, liczonych od czasu ukończenia studiów. Dane są zbierane do dalszego opracowania, tworzy się na ich podstawie raporty kierunkowe, które następnie są przesyłane do Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydziału Prawa i Administracji.

Kolejną osobą, której udzielono głosu był Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu Pan Wojciech Łukowski, który wskazał, że współpraca na linii Uniwersytet a Sąd ma wymiar przede wszystkim praktyczny i jednocześnie nie dotyczy wyłącznie prac, jakie podejmowane są na sali rozpraw (ośrodek orzecznicy), ale również obejmuje całe zaplecze administracyjne, informacyjne oraz organizacyjne sądu (ośrodek opiniodawczy). Prezes Sądu Okręgowego podkreślił, że ważne jest zaznajamianie się z działalnością organów wymiaru sprawiedliwości w kontekście orzecznicy, jak również strukturalnym. Pozwala to na uzyskanie praktycznego doświadczenia w obszarze procedury sądowej. Współpraca sądu i Uniwersytetu jest dokonywana również poprzez kooperację z kadrą naukową, w szczególności z Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej.

Następnym referentem była przedstawicielka naszej Izby, r. pr. dr Natalia Piotrowska. Podczas swojej wypowiedzi wskazała, że współpraca Okręgowej Izby Radców Prawych we Wrocławiu z Wydziałem Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego trwa od dawna i jest to kooperacja wielowymiarowa. Przede wszystkim Izba uczestniczy w posiedzeniach Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii. Nadto OIRP we Wrocławiu pośredniczy w organizacji praktyk i współpracuje w zakresie organizacji konferencji. Poza powyższym, do aktywności Izby – jako interesariusza zewnętrznego Uczelni – należy konsultowanie programu poszczególnych kierunków studiów. Powyższe zostało potwierdzone i poparte licznymi przykładami przez Wicedziekana Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, Przewodniczącego Komisji ds. Współpracy z Samorządami

³ Więcej informacji na biurokarier.uwr.edu.pl.

i Instytucjami OIRP we Wrocławiu, Pana Krystiana Mularczyka. Pan Dziekan wskazał, że Izba ma znaczny wkład w ramach omawianej kooperacji, czego przykładem są Targi Pracy i Praktyk (Kampus Kariery), Dni Otwarte w OIRP we Wrocławiu dla studentów, spotkania ze studentami informujące o aplikacji radcowskiej, praktyki studenckie, konkurs krasomówczy organizowany z ELSA Wrocław, współpraca z kołami naukowymi. Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu wskazał, że

Obecnie Rada liczy około dwudziestu przedstawicieli poszczególnych instytucji.

studenci mogą publikować swoje artykuły w kwartalniku „Przegląd Radcowski”. Na podstawie porozumienia, zawartego w 2017 r., aplikanci radcowscy oraz radcy prawni korzystają ze zniżek w opłatach za studia podyplomowe, organizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Realizowana jest także współpraca z kadrą naukową, w tym poprzez publikowanie w „Radca Prawny. Zeszyty Naukowe”.

Kolejnym referentem był Przewodniczący Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii, będący przedstawicielem Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. Jana Mikulicza-Radeckiego we Wrocławiu Pan Maciej Lamparski. Pan Przewodniczący podkreślił, że Rada opiniuje nowe kierunki studiów, które konsultowane są zgodnie z wymogami obowiązującymi na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Ekonomicznego. Rada obraduje cyklicznie, posiedzenia zwoływane są przez sekretarza Rady dr hab. Rafała Kowalczyka prof. UW. z Katedry Prawa Finansowego. Przewodniczący podkreślił, że dokładane są najwyższe starania, aby Rada nie była ciałem *stricte* formalnym, co oznacza,

że rzetelnie, poważnie i odpowiedzialnie podchodzi do wpływu na proces kształcenia. Obecnie Rada liczy około 20 przedstawicieli poszczególnych instytucji. Jako jeden z licznych przykładów została podana współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, bowiem Dyrektor PUP jest również członkiem ww. Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych. Zwrócono uwagę na wpływ Rady w zakresie formowania się grupy zawodowej doradców podatkowych. Na chwilę obecną przedstawiciel

Krajowej Izby Doradców Podatkowych jest członkiem Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przy Wydziale Prawa, Admini-

stracji i Ekonomii. Obecny na spotkaniu dr hab. Rafał Kowalczyk prof. UW. spuentował w sposób bardzo szczegółowy współpracę uczelni z interesariuszami zewnętrznymi, podkreślając, że podejmowane są daleko idące wysiłki, aby jak największym frontem wyjść do ewentualnych pracodawców, przy czym nie można zapominać, że Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego jest szkołą o wymiarze ogólno-akademickim, a nie zawodowym. Zaznaczono, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma istotne znaczenie w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz wpływa na rozwój danego kierunku. Ponadto jest wynikiem dynamicznie zmieniającej się sytuacji na rynku pracy, oczekiwań otoczenia, a także konieczności łączenia wiedzy praktycznej i naukowej w procesie rozwoju jednostki oraz społeczeństwa.

Reasumując, powyższa wielowymiarowość współpracy, jej autentyczność, jak również zaangażowanie podmiotów w jej realizację, pozwala stwierdzić, że każdy z interesariuszy ma olbrzymi wpływ na działalność uczelni, co nadaje każdemu status interesariusza realnie wpływającego. ■

Sprawozdanie ze szkolenia wyjazdowego w Świeradowie-Zdroju

■ Alicja Marciniak

Przewodnicząca Zarządu Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych

Zarząd Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych zorganizował w dniach 29 lutego 2024 r. – 2 marca 2024 r. w Hotelu Buczyński Medical & Spa w Świeradowie Zdroju szkolenie połączone z integracją o tematyce „Podatek VAT w tym bieżące zmiany”.

Szkolenie poprowadził dr hab. Adam Bartosiewicz, profesor UJD, który podczas wykładu omówił między innymi sankcje VAT po orzeczeniu TSUE i zmianach legislacyjnych, wskazał najciekawsze orzecznictwo TSUE dotyczące VAT w 2023 i 2024 r., a także poruszył kwestię polskich pytań prejudycjalnych. Tematyka szkolenia

była skierowana głównie do doradców podatkowych, a także radców prawnych, którzy w swojej codziennej pracy stykają się z szeroko rozumianą tematyką podatkową.

W ramach spotkania uczestnicy wyjazdu wzięli udział w nocnym zwiedzaniu Zamku Czocho, połączonym z licznymi atrakcjami i wspólną integracją. ■

Fot. DO KIDP

Fot. DO KIDP

Rozwijamy współpracę z Dolnośląskim Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych

■ r. pr. **Krystian Mularczyk**

W dniu 7 marca 2024 r. odbyło się spotkanie przedstawicieli Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z przedstawicielami Dolnośląskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych.

Naszą Izbę reprezentowali Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu Tomasz Scheffler oraz Wicedziekan Rady OIRP we Wrocławiu Krystian Mularczyk. Natomiast z ramienia DO KIDP w spotkaniu wzięli udział: Przewodnicząca Dolnośląskiego Oddziału KIDP Alicja Marciniak, Wiceprzewodniczący Dolnośląskiego Oddziału KIDP dr Krzysztof Biernacki, Wiceprzewodniczący Krajowej Rady Doradców Podatkowych Sebastian Ząbczyk.

Motywe przewodnim spotkania były zagadnienia ochrony tajemnicy zawodowej, nieuprawnionego wykonywania zawodów prawniczych, wspólnych przedsięwzięć konferencyjno-szkoleniowych. Podczas posiedzenia poruszono wiele istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem obu instytucji, w tym m.in. organizacji wyznaczania pełnomocników z urzędu, a także wymieniono się doświadczeniami w zakresie prowadzenia spraw samorządu. Podczas spotkania przedstawiono także możliwości rozszerzenia współpracy dotyczące m.in. wspólnych

Fot. OIRP we Wrocławiu

przedsięwzięć, szczególnie w wymienianym już zakresie ochrony tajemnicy zawodowej oraz przeprowadzania konferencji lub szkoleń o tematyce interesującej członków obu izb. Spotkanie zakończyło się owocną wnioski i postulaty na przyszłość debatą zgromadzonych, która przebiegła w atmosferze bardzo sympatycznej, acz profesjonalnej.

Udział przedstawicieli naszej Izby podkreśla rangę prowadzonej z Dolnośląskim Oddziałem Krajowej Izby Doradców Podatkowych współpracy, a posiadana wiedza oraz doświadczenie przyczyniają się do szerzenia i umacniania idei samorządności zawodowej, która w obecnym świecie jest tak ważna i potrzebna ■

Dzień Mężczyzn w OIRP we Wrocławiu w iście survivalowym stylu!

■ r. pr. **Sylwia Filińska**

Dzień Mężczyzn w OIRP we Wrocławiu za nami! Była to już trzecia edycja wydarzenia dedykowanego naszym Kolegom – radcom prawnym i aplikantom radcowskim.

Niewątpliwie było to wspaniałe spotkanie, podczas którego uczestnicy mieli okazję nauczyć się wielu nowych umiejętności i zdobyć cenną wiedzę. To był doskonały sposób na spędzenie Dnia Mężczyzn.

W jaki sposób tym razem Panowie celebrowali tę wyjątkową datę? Biorąc udział w warsztatach survivalu i bushcraftu!

Wydarzenie otworzyła Przewodnicząca Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu OIRP

we Wrocławiu Sylwia Filińska, która złożyła licznie zgromadzonym Panom najserdeczniejsze życzenia. Życzyła również spełnienia marzeń i realizacji ambitnych celów oraz wyśmienitego świętowania Dnia Mężczyzn.

Panowie mieli niepowtarzalną okazję zgłębić tajniki survivalu i bushcraftu. Choć na pierwszy rzut oka bushcraft i survival wydają się znaczyć to samo, po dokładniejszym zgłębieniu tematu uczestnicy dowiedzieli się, że oba pojęcia oznaczają zupełnie coś

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

innego. Survival to słowo pochodzące z j. angielskiego oznaczające „przetrwanie”. Survival to inaczej sztuka przetrwania w różnych, często ekstremalnych warunkach. Bushcraft jest stosunkowo nowym pojęciem. Składa się z dwóch członów: „bush”, czyli krzaki i „craft” – rzemiosło i zasadniczo sprowadza się do umiejętności życia w dzicy, niezależnie od warunków, temperatury

czy pory roku, korzystając głównie z darów natury oraz najprostszych narzędzi. Jest to przede wszystkim umiejętność przetrwania w poczuciu jedności z naturą.

Warsztaty poprowadził Paweł Łuczak – instruktor Bushcraftu i Survivalu, specjalista od turystyki jaskiniowej, ratownik kwalifikowany pierwszej pomocy oraz aktywny edukator leśny.

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Fot. OIRP we Wrocławiu

Uczestnicy mieli okazję przeżyć prawdziwą męską przygodę, pod okiem doświadczonego instruktora bushcraftu i survivalu, ale także nauczyć się praktycznych umiejętności niezbędnych w terenie, takich jak: rozpalanie ognia, budowanie schronienia, nawigacja w lesie czy pozyskiwanie wody pitnej.

Zapoznali się także z programem „zancouver w lesie” oraz ustawą o lasach. Sprawdili

swoje siły i wiedzę, ale również zintegrowali się w męskim gronie.

Członkowie Komisji ds. Kultury, Integracji i Sportu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu mają nadzieję, że imprezy dla mężczyzn wpiszą się na stałe w kalendarz naszych izbowych wydarzeń i już za rok będziemy mieli okazję zorganizować czwartą edycję męskiego święta. ■

Fot. OIRP we Wrocławiu

Sekcja Nordic Walking

■ r. pr. **Beata Janikowska**

Sekcja sportowa nordic walking powstała w 2017 roku przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu i zaprasza wszystkich chętnych do kontaktu, do wspólnego spędzania wolnego czasu i do członkostwa, gdyż jest to możliwość zarówno integracji, jak i poznania nowych ludzi i prowadzenia zdrowego trybu życia.

Sekcja działa już 7 lat. Liczyła w tym okresie od 12 do 20 członkiń stałych. Ma również wielu sympatyków, którzy uczestniczyli w spotkaniach i spacerach. Regulamin działalności sekcji jest dostępny na stronie www naszej Izby. Przewodniczącą sekcji jest radczyni prawna Beata Janikowska, licencjonowana instruktorka nordic walking nr 48III2019, po kursie przeprowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie Nordic Walking, w kwietniu 2019 roku.

Kontakt do prowadzącej zajęcia, które najczęściej odbywają się w soboty, w godz. od 11 do 13, na Wałach Odry lub we wrocławskich parkach, to: bjanikowska@oirp.wroclaw.pl i tel. 603 999 655.

W 2019 roku członkinie sekcji wzięły udział w 9. Otwartych Mistrzostwach Wrocławia w Nordic Walking o puchar Prezydenta Wrocławia, na dystansie 10 km.

Nordic walking to aktywność fizyczna dostępna dla wszystkich, która cieszy się dużą popularnością zarówno wśród osób

Fot. OIRP we Wrocławiu

młodych, jak i starszych. Jej istotą jest energiczny marsz ze specjalnymi kijkami, w co – przy prawidłowym marszu – zaangażowanych jest około 90% mięśni niemal całego ciała (zwłaszcza pasa barkowego i kończyn górnych). Trzeba pamiętać, że historycznie nordic walking powstał jako letni program treningowy dla narciarzy biegowych, uprawiających ski-walk, w celu pracy nad wytrzymałością i doskonaleniem techniki kroku narciarskiego poza sezonem zimowym. Wiosną 1997 roku, w Finlandii po raz pierwszy zaprezentowano technikę chodu nordic walking, w takiej postaci jak obecnie.

Poniżej kilka powodów dla których warto uprawiać nordic walking:

- **Uniwersalność:** Można uprawiać nordic walking bez względu na wiek, kondycję czy wagę, w niemal każdym terenie, przez cały rok.
- **Wzmocnienie mięśni:** nordic walking angażuje wiele partii mięśni, w tym mięśnie nóg, pośladków, klatki piersiowej, brzucha, ramion i pleców.
- **Poprawa układu oddechowego:** Zwiększa pobór tlenu o około 58%, co korzystnie wpływa na zdrowie.
- **Sprawność stawów:** Ruch z kijkami poprawia elastyczność stawów.

- **Dobroczynny wpływ na serce:** Doleńnienie organizmu i obniżenie poziomu cholesterolu.
- **Rozwój mięśni kończyn górnych:** z kijkami pracujemy nie tylko nogami, ale także ramionami.
- **Integracja społeczna:** Możliwość spędzania czasu z rodziną i przyjaciółmi.
Co trzeba zrobić, żeby zacząć? Niewiele. Wystarczy trochę chęci i mała inwestycja finansowa. Konieczność zakupu prostych kijków, butów i stroju do nordic walking to koszt około 500 złotych.
Idzie wiosna, to dobry czas na spacer, zatem zapraszamy do sekcji nordic walking. ■

Drużyna OIRP we Wrocławiu wicemistrzem ekstraklasy Häfele PRO LIGA

■ r. pr. **Andrzej Jaskowski**

Fantastyczne wiadomości z parkietów piłkarskich!

Nasza drużyna zdobywa wicemistrzostwo ekstraklasy w futsalu w Häfele PRO LIGA. Dodatkowo kapitan drużyny Andrzej Jaskowski wygrywa indywidualną klasyfikację asyst.

Duże brawa dla naszej reprezentacji, albowiem poziom rozgrywek był niezwykle

wysoki, a celem naszej drużyny było... utrzymanie go.

To dobry prognostyk przed zbliżającymi się Mistrzostwami Polski Radców Prawnych w Halowej Piłce Nożnej, które odbędą się w kwietniu w Kielcach. Trzymajcie kciuki za nasz zespół! ■

Fot. Häfele PRO LIGA

Wassily Kandinsky – malarz wnętrza

■ r. pr. **Radostaw Gąsior**

Rosyjski malarz i grafik, ale także teoretyk sztuki. Kandinsky to jeden z pionierów sztuki abstrakcyjnej.

Autor słów – „Każdy artysta, jako twórca, wyraża to, co jest jemu tylko właściwe. Każdy artysta, jako dziecko swojej epoki, wyraża to, co właściwe tej epoce. Każdy artysta, jako sługa sztuki, wyraża to, co właściwe jest sztuce w ogóle”.

Wassily Kandinsky przychodzi na świat 4 grudnia 1866 roku w rodzinie zamożnych moskiewskich mieszczan. W wieku 5 lat Kandinsky opuszczają Moskwę i przenoszą się do Odessy. Już jako ośmiolatek, Wassily rozpoczyna naukę gry na pianinie i wiolonczeli. Uczęszcza do gimnazjum klasycznego i uczy się rysunku. W roku 1885 wraca do Moskwy gdzie studiuje prawo. Wyjeżdża z żoną do Paryża w 1892 roku, gdzie był już wcześniej, podczas Wystawy Światowej. Po powrocie do Moskwy kończy studia i rozpoczyna pracę jako wykładowca na wydziale prawa. W 1895 roku, podczas wystawy, ma okazję zapoznać się z malarstwem impresjonistycznym, styka się z dziełem Moneta. Szczególnie zachwycił go impresjonistyczny styl „Stogów siana”. Już w 1896 roku ostatecznie postanawia porzucić karierę naukową i podejmuje decyzję, że poświęci się malarstwu.

30-letni Wassily Kandinsky rozpoczyna studia malarskie. W grudniu 1896 roku przyjeżdża do Niemiec, rozpoczyna naukę w prywatnej szkole, najsłynniejszej wówczas w Monachium, prowadzonej przez malarza Antona Azbego (1855–1905). Jednocześnie uczęszcza na kursy anatomii. Kandinsky uczy się w niej rysunku i malarstwa.

Od 1905 roku stopniowo oddala się w swoich dziełach od ukazywania przedmiotów, zwierząt i ludzi w ich realnych kształtach – figuratywności. Pod wpływem fowizmu¹ coraz bardziej podkreśla autonomię koloru. Tworzył chimeryczne pejzaże, które były tylko pretekstem do tworzenia kolorystycznych kompozycji. Kandinsky zaczął tworzyć dzieła abstrakcyjne, po długim okresie rozwoju i dojrzewania intensywnej myśli opartej na jego doświadczeniach artystycznych i życiowych. Historycy sztuki, zgłębiający twórczość i przede wszystkim życie artysty, są przekonani, że jego pasja do

¹ Kierunek w malarstwie francuskim początku XX wieku, o charakterze ekspresyjnym, z bardzo żywą i odcieraną od rzeczywistości kolorystyką dzieł.

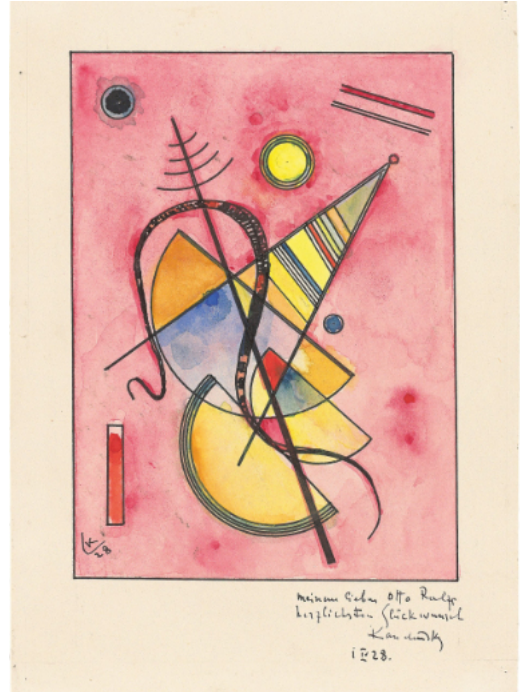
sztuki abstrakcyjnej zaczęła się, gdy pewnego dnia, wracając do domu, znalazł w swojej pracowni jeden ze swoich obrazów wiszący do góry nogami i wpatrywał się w niego przez chwilę, zanim zdał sobie sprawę, że to jego własne dzieło. Wydarzenie to zasugerowało mu siłę abstrakcji.

Za datę powstania jego pierwszej w pełni abstrakcyjnej pracy uznaje się 1910 rok. Niektórzy badacze twierdzą, że takie dzieło powstało dopiero w 1913 roku. W wypowiedziach teoretycznych Wassily Kandinsky zestawiał malarstwo z muzyką, wskazując na pokrewieństwo dźwięków i barw. Twierdził, że może przemawiać przez czystą ekspresję bezprzedmiotowych linii, form i kolorów.

Tworząc swoje dojrzałe obrazy postanowił, że jego malarstwo nie będzie już odtwarzało przedmiotowego świata zewnętrznego, jednak nie oznacza to poświęcenia się wyłącznie poszukiwaniom formalnym i kolorystycznym. Jego wysiłki zwracają się w innym kierunku. Uważa, że dzieło sztuki zasługuje na to miano tylko wówczas, jeśli jest „zewnątrznym wyrazem wewnętrznej treści”.

Po 1914 roku odchodzi całkowicie od figuratywności. Jednocześnie w jego pracach zauważalny jest porządek, geometryzacja i powściągliwa gama barwna. Takie cechy posiadała akwarela „Kompozycja” znajdująca się do 1984 roku w Muzeum Narodowym w Warszawie. Praca trafiła do zbiorów Muzeum Narodowego w 1982 roku. Została zakupiona za pół miliona złotych przez ówczesnego dyrektora, Stanisława Lorentza. Praca Wassily Kandinsky’ego znajdowała się w Muzeum Narodowym tylko dwa lata, ponieważ została skradziona z wystawy „Koncepcje Przestrzeni w Sztuce Współczesnej”.

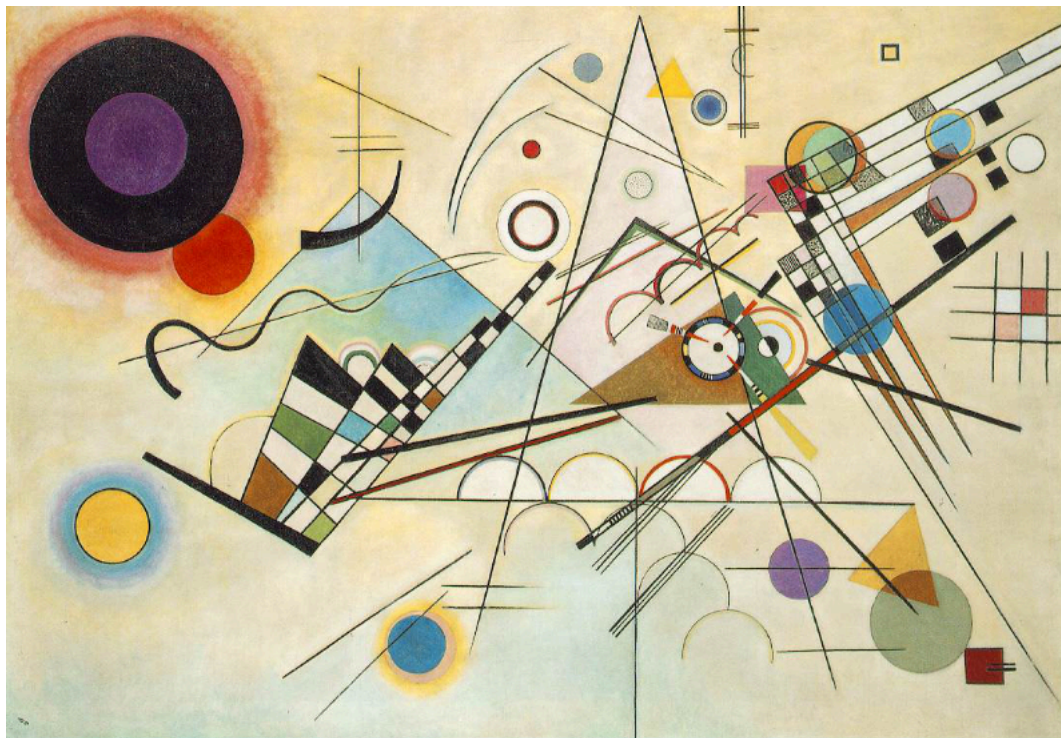
Akwarela została odnaleziona na aukcji w Niemczech przez pracowników Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w wyniku monitoringu zagranicznego rynku

Wassily Kandinsky, Kompozycja z Muzeum Narodowego w Warszawie, 1923

dziel sztuki pod koniec 2022 roku. Pomimo wniosku do domu aukcyjnego Grisebach o wycofanie dzieła, aby umożliwić jego dokładne oględziny oraz dalsze działanie w sprawie, obraz został sprzedany za kwotę 310 tys. euro. Co ciekawe, do dziś na odwrocie akwareli zachowała się pieczęć Muzeum Narodowego w Warszawie, która jednoznacznie wskazuje na jej pochodzenie. Również wskazana przez dom aukcyjny Grisebach proveniencja obiektu świadczy o tym, że praca Wassily Kandinsky’ego znajdowała się w polskich zbiorach publicznych. Dzieło – pomimo starań – nie wróciło do Polski.

Jednym z najbardziej charakterystycznych obrazów artysty jest dzieło o tytule „Kompozycja VIII”, datowane na 1923 rok. Powstało w okresie architektonicznym twórczości, inspirowanym malarstwem rosyjskich

Wassily Kandinsky, Kompozycja VIII, 1923

konstruktywistów. Kompozycję Kandinsky'ego cechuje wyraźna dynamika. Na pierwszy rzut oka widzimy abstrakcyjną formę opartą na różnej wielkości różnobarwnych kołach i trójkątach, liniach, falach. Element ten niejako rozrasta się na oczach odbiorcy. Niezmiernie ciekawa jest kolorystyka obrazu – w lewym górnym rogu dominują ciepłe barwy przywodzące na myśl słońce – żółć, róż, głęboki pomarańcz, ale centralnym elementem tego obszaru jest głęboka czerni. Podstawą obrazu wydaje się być chaos: kształty geometryczne, bezpostaciowe linie, kąty ostre, falistość, barwy ciepłe i zimne. Pewne elementy harmonii wprowadza widoczny motyw szachownicy, czy klawiatury. Wydaje się, że obraz przedstawia wszechświat. Czy to kosmiczna gra? Głównym elementem dzieła jest zapadająca

się gwiazda? Protogwiazda²? Zgodnie z teorią samego Kandinsky'ego, dzieło należy pojmować jako wyraz wnętrza artysty. Wszechświat to my.

Wassily Kandinsky jest absolutnie jednym z najbardziej międzynarodowych twórców swego czasu. Ostatnie lata życia spędza w Paryżu. W 1937 roku Niemcy organizują w Monachium wielką wystawę zatytułowaną „Entartete Kunst” (sztuka zdegenerowana). Ekspozują na niej między innymi około pięćdziesięciu prac Kandinsky'ego. W tym samym czasie, z innych muzeów niemieckich, jego prace są usuwane. Atakowany w Niemczech, czuje się także niedoceniany

² Bardzo młoda gwiazda, zbierająca masę z obłoku molekularnego i zapadająca się na skutek grawitacji, zanim zacznie emitować światło.

we Francji. Sztuka abstrakcyjna w tym okresie nie cieszy się w Europie dobrą sławą i malarz może wystawiać obrazy w zaledwie kilku galeriach. Równocześnie sława Kandinsky'ego wciąż rośnie po drugiej stronie Atlantyku, gdzie jego prace pojawiają się coraz częściej na wystawach sztuki abstrakcyjnej.

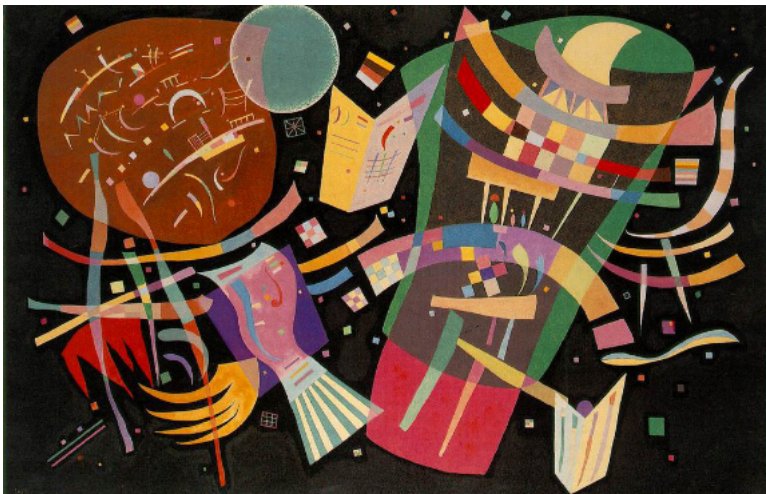
Historycy sztuki dzielą twórczość malarza na okresy monachijski, moskiewski, weimarski, Dessau i w końcu paryski. Poza tym, że mieszkał w wielu miejscach, przez całe swoje życie starał się podróżować. Krajem, który odwiedzał najchętniej były Włochy. Spośród arcydzieł włoskich, szczególnie fascynują go mozaiki w Rawennie i w Wenecji.

Krótko przed wybuchem drugiej wojny światowej, Kandinsky otrzymuje obywatelstwo francuskie. Otrzymuje w tym czasie propozycję wyjazdu do Stanów Zjednoczonych, jednak decyduje się na pozostanie w Paryżu. Począwszy od roku 1942, Kandinsky nie maluje już dzieł dużych formatów, ograniczając się do małych obrazów i prac na papierze. W marcu 1944 roku okazuje się, że ma miażdżycę, ale pracuje jeszcze do

lipca. Umiera w Neuilly-sur-Seine 13 grudnia 1944 roku, na wylew krwi do mózgu.

Bibliografia

- Akwarela Wassilego Kandynskiego skradziona z Muzeum Narodowego w Warszawie wystawiona na aukcji w Niemczech, <https://www.gov.pl/web/kultura/akwarela-wassilego-kandynskiego-skradziona-z-muzeum-narodowego-w-warszawie-wystawiona-na-aukcji-w-niemczech>.
- Kieliszek M., *Wassily Kandinsky – sylwetka, życiorys, twórczość*, <https://plndesign.pl/wassily-kandinsky-sylwetka-zyciorys-tworczosc/>.
- Mattei S., *Obraz Kandinsky'ego, sprzedany na aukcji w Berlinie, został skradziony z Muzeum Narodowego w Warszawie*, <https://www.artmajeur.com/pl/magazine/2-wiadomosci-o-sztuce/obraz-kandinsky-ego-sprzedany-na-aukcji-w-berlinie-zostal-skradziony-z-muzeum-narodowego-w-warszawie/332551>.
- Słownik terminologiczny sztuk pięknych*, wydanie piąte, WNPWN, Warszawa 2004.
- „Wielcy Malarze. Ich życie, inspiracje i dzieło”, nr 98: *Wassily Kandinsky*, Warszawa 2000. ■

Wassily Kandinsky, Kompozycja X, 1939

Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość

- r. pr. **Anna Zalesińska**
- r. pr. **Krystian Mularczyk**

Fot. Archiwum prywatne

■ **Magdalena Kotulla**

Radca prawny od 2001 r. Od połowy IX kadencji pełni funkcję Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP we Wrocławiu. Studiowała na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Już w trakcie studiów zamieszkała we Wrocławiu, które to miasto wraz z mężem wybrała do życia, dlatego też aplikację radcowską odbywała we Wrocławiu w Okręgowej Izbie Radców Prawnych. Bycie radcą prawnym było jej celem od ukończenia studiów, uważała że pozwoli jej zrealizować się w zawodzie prawnika. Już na drugim roku aplikacji trafiła do pracy w Kancelarii Radców Prawnych CASUS IURIS sp.j., gdzie od 2008 r. jest współnikiem. Specjalizuje się w prawie pracy, prawie cywilnym, gospodarczym i korporacyjnym. Jej kancelaria pomaga nie tylko klientom, ale także studentom prawa i aplikantom w zdobywaniu wiedzy i doświadczenia zawodowego.

Henryk Krakowczyk

Wywiad z Panem Mecenasem ukazał się w „Przeglądzie Radcowskim” nr 23/2019.

Barbara Kras

Wywiad z Panią Mecenas ukazał się w „Przeglądzie Radcowskim” nr 36/2022.

Marta Kruk

Sylwetka Pani Mecenas ukazała się w „Przeglądzie Radcowskim” nr 30/2020.

Fot. Archiwum prywatne

■ **Anna Kujawska**

Radca prawny – od stycznia 1997 r. wpisana na listę radców prawnych prowadzoną

przez Radę OIRP we Wrocławiu. Studia prawnicze ukończyła w czerwcu 1997 r. na Uniwersytecie Wrocławskim. W latach 1993–1996 odbyła aplikację radcowską organizowaną przez OIRP we Wrocławiu. Jest absolwentką 3 kierunków studiów podyplomowych:

- 1992–1993 – odbyła Podyplomowe Studia Prawa obrotu Towarowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego,
- 2003–2004 – odbyła Podyplomowe Studia Prawa i Gospodarki Unii Europejskiej na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego,
- 2008–2009 – odbyła Podyplomowe Studia – Prawo Autorskie, Wydawnicze i Prasowe na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej w Instytucie Prawa Własności Intelektualnej na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Pracy w samorządzie radcowskim poświęca się od 2003 r., kiedy to po raz pierwszy została wybrana przez Zgromadzenie Delegatów na członka Rady naszej Izby VI kadencji (2003–2007). W tym okresie pełniła funkcję Przewodniczącej Komisji socjalnej oraz była członkiem Komisji finansowej.

Ponownie została wybrana w 2007 roku na członka Rady Izby VII kadencji (2007–2010) i w tym okresie powierzono jej funkcję Sekretarza Rady OIRP.

W VIII kadencji (2010–2013) władz samorządowych była członkiem Komisji ds. wpisów i wykonywania zawodu.

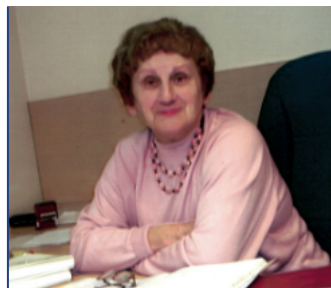
W 2013 r. ponownie została obdarzona zaufaniem przez Zgromadzenie Delegatów i wybrano ją na członka Rady IX kadencji (2013–2016), i w tym czasie piastowała stanowisko Sekretarza Rady.

W okresie VII i IX kadencji reprezentowała naszą Izbę jako delegat na Krajowych Zjazdach Radców Prawnych.

Od października 2016 r. zajmuje się w biurze Izby sprawami związanymi z całym spektrum ewidencji radców prawnych.

Zawód radcy prawnego nieprzerwanie wykonuje od chwili wpisu na listę radców prawnych – najpierw jako prawnik korporacyjny w spółkach akcyjnych, a od 2005 r. prowadząc swoją kancelarię prawną.

Jest wielką entuzjastką psów – sama jest właścicielką trzech psiaków – dwóch adoptowanych ze schronisk i jednej znajdk.

Fot. Archiwum prywatne

Janina Kumala

Pani Mecenas ukończyła OKA we Wrocławiu w ramach pozaetatowej aplikacji arbitrażowej. Otrzymała wpis na listę radców prawnych pod numerem 138.

Będąc już na emeryturze została zatrudniona w OIRP we Wrocławiu w sekretariacie Rzecznika Dyscyplinarnego, którą następnie łączyła z pracą w sekretariacie Sądu Dyscyplinarnego.

Zajmowała się obsługą pokoju radcowskiego w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej.

Po utworzeniu w Izbie – 15 lat temu – Klubu Seniora podjęła współpracę z r. pr. Henrykiem Krakowczykiem – Prezesem Klubu.

Wywodząc się z rodziny muzycznej Pani Mecenas zawsze interesowała się muzyką i – w miarę możliwości – chętnie chodzi na wszelkiego rodzaju koncerty. Od młodych lat jest również wielką kinomanką. ■

Dużo czytać, dużo pisać

Wywiad z r. pr. Krzysztofem Zapotocznym

■ r. pr. **Anna Zalesińska**

Witaj tajemniczy Członku Okręgowej Izby Radców Prawnych (dla ciekawskich: jego prawdziwa tożsamość do wyśledzenia w Internecie 😊) w „Przeglądzie Radcowskim”, gdzie chcemy poświęcić słów kilka (zachęcam do przeczytania recenzji, która również ukazała się w tym numerze) na temat pewnego niesfornego Kota i ciekawskiego Baltazara.

Nie będę oryginalna w pierwszym pytaniu, bo ono, aż ciśnie się na usta. Jak to się stało, że z tak rzemieślniczej profesji, jakim jest radca prawny, byłeś w stanie przeistoczyć się w pisarza o tak niesamowitych zdolnościach kreatywnych? Kiedy odkryłeś w sobie pierwiastek twórczy, że tak powiem – żart dla wtajemniczonych – pierwiastek Przed?

Zacznę od końca – jeśli przez pierwiastek twórczy będziemy rozumieli chęć tworzenia opowieści i myśl o zostaniu pisarzem, to stało się to już w liceum. Wtedy też pisałem pierwsze, krótkie teksty do szuflady (gdzie, dla dobra świata, pozostaną już na zawsze). Potem nastąpił znany nam wszystkim etap wymagających studiów, aplikacji i wdrożenia w mocno obciążającą intelektualnie pracę zawodową. Marzenie trzeba było odłożyć na półkę na kilkanaście lat. Nie mogę jednak powiedzieć, że był to czas zmarnowany, a wspomniane przez Ciebie prawnicze rzemiosło

Krzysztof Zapotoczny

Źródło: <https://lubimyczytac.pl>

niczego nie wniosło do mojego pisarskiego świata. Praca pisarza, poza eksploataowaniem własnej wyobraźni, wymaga opracowania sprawnego warsztatu, a więc to też rzemiosło. Podstawy dla osiągnięcia pewnego poziomu

w tym fachu są dwie: dużo czytać i dużo pisać. Jak wszyscy wiemy, wbrew temu co prezentują filmy i seriale, prawnicy większość swojej pracy spędzają właśnie na czytaniu i pisaniu komentarzy, orzeczeń, pism procesowych, opinii i tak dalej... Oczywiście nie utożsamiam zapoznawania się z komentarzem do ustawy z czytaniem beletrystyki, a pisania opinii prawnej z tworzeniem opowiadania, ale faktem jest, że lata takiej pracy dają pewne obycie ze słowem pisanim. Jestem przekonany, że wykonywanie zawodu radcy prawnego stworzyło jeden z ważnych fundamentów powstania mojego pisarskiego ja. Nie mam wątpliwości, że prawnik z kilku-kilkunastoletnim stażem, który w dodatku znajduje czas na czytanie czegoś poza rzeczami związanymi z zawodem, dysponuje istotną częścią (choć z pewnością nie całością) kapitału niezbędnego do podjęcia próby wkroczenia w pisarski świat.

A jak się narodził sam pomysł, bo nie zdradzając szczegółów, w książce pojawia się wiele różnych istot, różne światy się przenikają, no i oczywiście moje ulubione prawnicze wstawki, które zawsze czytam z uśmiechem na ustach. Bo Kot Marian nie tylko istnieje w książce, ale czasem też mruczy u Ciebie na kolanach?

Pomysł na książkę pojawił się wiele lat temu i przez wiele lat dojrzewał. Chciałem stworzyć osadzoną w Polsce, stworzoną bez kompleksów przygodę fantasy, w którą polski czytelnik mógłby się zanurzyć i przeżywać wydarzenia z bohaterami, z którymi mógłby się w pełni utożsamiać, a nie, jak to zazwyczaj bywa, śledzić losy zagranicznych postaci. Jednocześnie miałem mocne postanowienie, aby był to utwór, który – pomimo młodszej grupy docelowej – mógł trafić do szerszego grona odbiorców. Jeden z tych,

Na zdjęciu Kot Marian
Fot. Archiwum prywatne

który rodzice mogą eksploatować wspólnie ze swoimi dziećmi, nawet jeśli każdy głośniej śmieje się przy okazji innych fragmentów (bardzo pozytywny odbiór od dorosłych dowodzi, że jakoś wyszło). Stąd też osadzenie przygód w naszym świecie, konkretnie we Wrocławiu i współegzystowanie elementów fantastycznych ze światem rzeczywistym (nie odkryłem tu zresztą Ameryki, bo takie utwory powstają od lat, czy nawet dziesięcioleci), czyli tworzenie w rejonach tzw. przystępnej, a nie twardej, fantastyki – pisanej dodatkowo z przymrużeniem oka i dużą dozą ironii, co w mojej ocenie jest jedną z przyczyn pozytywnego odbioru przez starszego czytelnika. A prawnicze wstawki... Cóż, skrzywienie zawodowe. Wymyślając organizację „odwiedzaczy”, po prostu nie mogłem nie myśleć o przepisach, strukturach i absurdach biurokracji.

A kiedy pomysł ostatecznie się skryształizował? Jesteś już po lekturze, więc pewnie

będzie Ci trudno to sobie wyobrazić, ale w pierwotnych planach cyklu, którego pierwsza część ostatecznie została opatrzona tytułem „Kot Marian i odwiedzacze” nie było... Kota Mariana. Wprowadzenie drugoplanowego, kociego bohatera (a raczej antybohatera) towarzyszącego bohaterowi głównemu było ostatnią rzeczą, jaka przysłała mi do głowy przed przystąpieniem do tworzenia maszynopisu. Był to czas, gdy złapałem chwilę oddechu w moim życiu zawodowym i myślami wróciłem do mojego pisarskiego marzenia. Był to również czas, gdy miałem za sobą już kilka lat mieszkania z moim kotem Marianem, który swoją życiową postawą stworzył podwaliny pod charakter książkowego Mariana. Pewnego dnia po prostu przyszło mi do głowy: „A gdyby tak dla urozmaicenia wprowadzić Kota Mariana do opowieści?”. Uznałem to za świetny pomysł, a jednocześnie znak, że „teraz albo nigdy”. Zacząłem pisać i... Dziś rozmawiamy.

Co było najtrudniejsze – napisanie pierwszego zdania, recenzja pierwszego czytelnika (tu zdradzę, że była to ukochana żona Autora), oczekiwanie na decyzję Wydawnictwa, czy pierwsze recenzje?

Z perspektywy czasu obiektywnie można stwierdzić, że skoro zbierałem się do pisania kilka, czy kilkanaście lat, to napisanie pierwszego zdania musiało być najtrudniejsze. Jednak dla mnie najtrudniejszy czas to był ten, w którym po ukończeniu maszynopisu próbowałem znaleźć wydawcę. Rynek wydawniczy jest przesycony, a chętnych do wkroczenia w ten świat wciąż przybywa. Debiutantowi bardzo trudno jest zainteresować kogoś swoją książką, nawet jeśli jest to powieść, którą ostatecznie ktoś uznał za najlepszą książkę dla dzieci wydaną w 2022 roku, godną wykonanej z brązu statuetki

Koziolka Matolka, którą z przyjemnością obserwuję teraz na półce w swoim mieszkaniu. Miałem jednak ogromne szczęście, bowiem Kot Marian spodobał się mojej obecnej agentce literackiej, która ostatecznie, dysponując w oczywisty sposób nieporównywalnie większą siłą przebicia, znalazła mi wydawcę. Niemniej, od postawienia ostatniej kropki do momentu, aż Marian ukazał się na półkach księgarni, minęło ponad trzy lata. To był trudny i frustrujący czas. Cieszę się, że mam go już za sobą.

Ja już pochłonęłam tom pierwszy i zabieram się za drugi, a jak rozumiesz w planach kolejne? Kiedy możemy się spodziewać dalszych losów Kota Mariana, Baltazara i całej ekipy? Szczególnie, że Książka otrzymała tak prestiżowe wyróżnienie – nagrodę w ramach 30. Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Kornela Makuszyńskiego.

Zgadza się, opowieść jest zaplanowana na kilka tomów. Póki co, poza pierwszym tomem, udaje mi się trzymać tempo pisania jednego tomu rocznie (co uważam za dobry wynik jak na osobę posiadającą pełnoetatową pracę i rodzinę). Mam nadzieję, że zostanie ono co najmniej utrzymane, a Marian, z pomocą czytelników, utrzyma się na rynku i przysporzy wiele radości młodzieży i dorosłym, a w szczególności mieszkańcom Wrocławia. Zachęcam do sięgnięcia i zanurzenia się w przygodę w ramach odskoczni od komentarzy i orzeczeń, które na co dzień wypełniają nasze umysły. Zapewniam, że nie należy zrażać się kategorią wiekową 9–12, bo to raczej 9+ i ten „+” bynajmniej nie kończy się na 12. Dorosli też znajdą tu coś (a nawet wiele) dla siebie, a jeśli ktoś jest z pokolenia dzisiejszych 30–45-cioletków, to ma naprawdę duże szanse poczuć się w tej historii jak w domu. ■

KOLEGIUM REDAKCYJNE

- r. pr. Anna Zalesińska – Redaktor Naczelny
- r. pr. Krystian Mularczyk – Zastępca Redaktora Naczelnego

Członkowie

- r. pr. Sylwia Filińska
- r. pr. Bartosz Frydel
- r. pr. Radosław Gąsior
- Beata Kozieł
- r. pr. Wojciech Lamik
- Małgorzata Nierzewska
- r. pr. Aleksandra Pakuła
- r. pr. Michał Pyrz
- r. pr. Maciej Różewicz
- r. pr. Dorota Seweryn-Stawarz
- r. pr. Krystyna Stoga
- r. pr. Milena Szostak-Kałuska

IMPRESSUM

„Przegląd Radcowski”
Kwartalnik Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu
wydawany od 2013 r.

WYDAWCA

Okręgowa Izba Radców Prawnych
we Wrocławiu
ul. Włodkowica 8
50-072 Wrocław
tel. (71) 793-70-94
tel. (71) 793-70-95
tel. (71) 793-70-96
e-mail: redakcja@oirp.wroclaw.pl

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD

Aleksandra Snitsaruk

NA OKŁADCE

Przypinki z okazji Balu Aplikanta 2024.
Fot. OIRP we Wrocławiu

*Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania
w nadesłanych tekstach skrótów i zmiany tytułów.*

ZNAJDŹ NAS W INTERNECIE

- <https://oirp.wroclaw.pl>
- <https://www.facebook.com/Okregowalzba-RadcowPrawnychWeWroclawiu/>
- <https://pl.linkedin.com/company/okr%C4%99gowa-izba-radc%C3%B3w-prawnych-we-wroc%C5%82awiu>

ISSN 2391-9159

**Polub nasze Komisje stałe na Facebooku
i bądź na bieżąco!**

Komisja
ds. rozwoju rynku usług prawniczych i edukacji prawnej

Komisja
ds. nowych technologii i transformacji cyfrowej

Komisja
ds. współpracy z samorządami i instytucjami

Komisja
ds. praw człowieka i praworządności

Komisja
ds. kultury, integracji i sportu

Komisja
ds. współpracy z zagranicą

Komisja
ds. aplikacji

**Okręgowa Izba Radców Prawnych
we Wrocławiu**